

Po pošti prejeman:

za	
celo leto naprej	26 K — h
pol leta	18 „ — „
četrt „	6 „ 50 „
meseč	2 „ 20 „

V upravljalstvu prejeman:

celo leto naprej 20 K — h
 pol leta » 10 » — »
 četrt » 6 » — »
 mesec » 1 » 70 »

**Za pošiljanje na dom
20 h na mesec.**

SLOVENE

Političen list za slovenski narod.

Naročnine in inserate
sprejema upravništvo v
Katol. Tiskarni Kopitar-
jeva ulica št. 2.

Rekopisli se ne vračajo,
nefrankovana pisma ne
vzprejemajo.

Uredništvo je v Seme-
niških ulicah št. 2, I., 17.

Izhaj vsak dan, izven
nedelje in praznike ob
pol 6. uri popoldne.

Štev. 199.

V Ljubljani, v soboto, 29. avgusta 1903.

Letnik XXXI.

Pogubnost dr. Ivan Tavčarjeve politike.

I.

Posebno, čisto nenavadno odlikovanje me dohaja: v že mesec dni je tega, kar se »Slov. Narod« pred vsem baviz mojo osebo. V dobi največjih senzacij živimo — sleherni dan prinaša nepretresljivejšo novosti na polju notranje in znanje naše politike, toda trobilo narodno-napredne stranke se kaj malo zmeni za raznovrstne te zanimivosti, hladnodušno prezira bogato opremljeni buffet dnevne politike, kajti uprav hipnotizovala ga je samo po sebi malenkostna stvarica, kandidatura moja v kmetskih občinah ljubljansko-litijskega volilnega okraja. Pač se mi v najdrznejših mojih sanjah nikoli niti domnevalo ni, da bi politični nastop moj kdaj mogel biti tako epikalnega pomena za napredno slovensko razumništvo.

In mobilizovali se proti meni vse, kar svoja okorna peresa pomaka v tintnike »Narodne tiskarne«. Se predno sem se 13. avgusta predstavil zaupnikom katol. - narodne stranke, požuril se je »Slov. Narod« z objavo raznih konceptov za moje kandidateške govore. Več sotrudnikov mi je prihitelo na pomoč, naravno, da gre prvenstvo med njimi novomeškemu »Horribiliskribifaxu«, kateri je v neskončnih nadaljevanjih zbral vso svojo slavnoznano zmedenost, izvirno nerazsodnost in nepresežno dolgočasnost le z blagim namenom, da mi pokaže prav jasno, kako noben kandidat — nikoli in nikjer ne bi smel govoriti.

Ali ko je »Slovenec« prinesel moj govor, široko se je razkoračil sam dr. Ivan Tavčar. Primoran sem bil, izreči sodbo o njegovi politični delavnosti. In ker ta sodba, sigurno ne po moji krivdi, ni mogla biti prelaskava, prekipela je vroča kri naprednemu gromovniku in ne zmeneč se za stroge zdravniške predpise v Karlovih varih, tresnil je med slovenski svet celo vrsto uvodnikov po naslovom »Spreobrnjeni Suklje« ter jim končno še dodal najdaljši uvodni članek, kar jih je

kedaj pregrešilo slovensko pero, vse to kot
— odgovor dvornemu svetniku Franu
Suklietu.

Izredno odlikovanje za me, za katero moram biti ginjenohvaležen tembolj, ker je bil po jednoglasni oceni vseh kritikov v „Slov. Narodu“ moj kandidatski govor pravi tip vsakdanjosti, vodenosti in nedejavnosti. Svojo hvaležnost hočem izkazati dejansko s tem, da odgovarjam kolikor možno stvarno ponosnemu uprizoritelju narodno-napredne tragikomedije, dokazujoč dr. Iv. Tavčarju in spremstvu njegovemu, da pot, po katerion skuša voditi naš narod, v istini drži naravnost v njegovo pogubo.

Odgovarjati hočem na stavljena vprašanja in pozive, a previsoko stojim, da bi odgovarjal osebnim napadom, s kojimi je dr. Tavčar opremil svoje članke. Niti ne zamerim mu tega, mož je vaju tega crožja tako, da ga pogrešati ne more. Kedor-kol je še ž njim zagazil v politiško nasprotatvo, moral se je uveriti o neprijetni istini, da dr. Tavčar vsled neke baje mu prirojene prihične nedostatnosti vsigdar zamenja ostro pisavo z robato-stjo in osebno zbadljivostjo, da mu takoj služi neosnovano osebno predbacivanje, kakor hitro nima pri rokah stvarnih argumentov. Vsa mnogoletna časnikarska preteklost Tavčarjeva dokazuje to svojstvo njegovo, in skušal ga je vsak, kogar se je mož lotil. Le mislimo nekoliko nazaj na nepretrgano vrsto uprav sramotnih napadov, s kojimi je v prvem desetletju svoje politišno-časnikarske dobe dr. Ivan Tavčar življenje grenil ter delovanje oviral plemenitemu baronu Winklerju toliko časa, da je vistini jedinemu deželnemu predsedniku slovenske krvi in slovenskega mišljenja stališče v deželi docela onemogočil. In kako se je zaletaval svoje dni v častitljivo osebo Jos. Stritarja, kako je grdil pred slovenskim svetom zaslužnega moža, kateremu je v prvi vrsti pripisati preporod novodobnega slovenskega slovstva? In s kako brutalno nehvaležnostjo se je bil zaganzal

isti dr. Tavčar v pokojnega ministra Pražaka, zgolj radi tega, ker v svoji politični brljavosti niti spredel ni, kolikšnega pomena za slovensko bodočnost je bilo tega državnika modro premišljeno postopanje! Ne, dr. Tavčarjevi naskoki navzlic svoji strastnosti nikakor niso nevarni: v predobri družbi je, kogar doletí čast, osebno biti napadenim povoditelju narodno - napredne stranke!

Pri vsej svoji zbadljivosti je pa dr. Iv. Tavčar še dosti prekanjen. V najnovejšem času so izumili vojaški tehniki sredstvo, z oklepnimi ščiti zavarovati topničarsko moštvo pred sovražnimi kroglijami. Tako se tudi odgovorni urednik »Slov. Naroda« pred zasluženjo repliko skriva za svetopisemskim izrekom: »Ne sodi, da ne bodeš sojen!« Žal, da se ne morem pokoriti tej besedi, katere sigurno ni bila namenjena politični borbi. Kdorkoli se postavi sred hrupne javnosti, pripravljen mora biti na ostro kritiko. Z druge strani pa zgreši svojo narodno dolžnost, kdor strahopetno zatajuje svoje mnenje o škodljivosti in pogubnosti kake politične smeri, celo v tem slučaju, če je zastopa sam dr. Ivan Tavčar.

In brez ovinkov izražam svoje najintimnejše prepričanje, da je politika Tavčarjeva zaradi tega v toliki meri nesrečna in nevarna, ker je mož sam uprav žrtva lastne, bogate, a ob jednem sile enostranske darovitosti. Pred vsemi drugimi Slovenci naklonile so mu rojenice dar blesteče o mamljive fraze, a ob jednem so čisto pozabile dopolniti dragoceno darilo s prepotrebno preudarnostjo in onim finim čutom, ki politika varuje netaktnosti. On sam se upijani ob polnodonečih zvekih lastnih fraz; izusti jih tudi tedaj ali jih na potrpežljivem papiiru vrže v širono javnost, kadar mu lastna pamet velevala, da taka pirotehnična umetnost v danem slučaju nikakor ne bi bila umestna. Govorniška nadarjenost njegova, združena s skušenostjo dobrega odvetnika je tolika, da presenečeni poslušalec čestokrat niti tega ne zapazi, da govorniku manjka

jedra in vsebine istotako, kakor vsemu njegovemu političnemu delovanju. Polna frazeologija obsorbuje vse duševne moči dr. Tavčarjeve; kakor gosti plevel zatlja je pri njem izvirno mišljenje, možnost mu je omajala razbistriti si pogled in širiti duševno obzorje z onimi resnimi študijami, brez katerih politiki dandanes shajati ne more.

Smelo trdim, Tavčarjeva rhetorična moč je baš tako tropičnobujna, kakor je neplodna in siromaško revna misel njegova. In če kdo ugovarja — kje so pa vidni pozitivni uspehi Tavčarjevega mnogoletnega poslančevanja? Mene je oblagodari! z novoskovanim naslovom: patetik banalnosti. Sprejemem ga brez ugovora, vendar si dovoljujem opazko, da sem iz lastne inicijative deželi preskrbel ugledno uravnano naklado na žgane opojne tekočine, da sem deželi nov vir bogatih dohodkov otvoril pri užitninskem davku, da sem kašipot bil pri osnovi potrebnih nam vodovodov, da sem jako uspešno sodeloval pri zboljsanju cestnega omrežja ter da danes baje dr. Tavčar brez svojih naporov ne bi mogel tako mirno posedati v upravnem svetu dolenjskih železnic zgolj iz tega priprostelega razloga ne, ker je ustanovitev tega občila preozko spojena z mojim imenom. Moj banalni patos zapustil je trajne sledove v zgodovini deželnega gospodarstva s čim se pa more izkazati oni oblastnež, kateri tako rad »de haut en bas« meri svoje nasprotnike? Dolgi govori polni žvenketajočih tirad, nekoliko dobrih, še več ponesređenih dvotipov, velika kopica praznih besed — in družega nič!

S fakti, z dejanskimi podatki naj ovrže dr. Ivan Tavčar to mojo trditev, sicer niti ugovarjati ne bo mogel, ako mu kak zlobni nagajivec v priznanje teh zaslug privošči častno dostojanstvo velikega mojstra brezvsebinske puhljice.

Ali zamaknjen v čarove plamteče svoje
zgovornosti izgubil je dr. Tavčar celo spo-

LISTEK.

Baron Vega.

Seznanil sem se v teku časa z vsem kotom kranjske dežele doli za Savo, le k sv. Križu, podružnici velike moravske župnije, me še ni zaneslo. Končno sem si vendar ogledal rojstni kraj našega slavnega rojaka, izvenrednega učenjaka-junaka barona Jurija V e g e, kateremu pa mi Slovenci dosedaj še nismo nobene hvaležnosti skazali. O tem me je prepričal tudi moj obisk njegovega rojstnega kraja: Prišel sem tje v prepričanju, da najdem ondi vzdano v rojstno hišo pri Vehovcu v Zagorici spominsko ploščo. Toda na hiši visi prav slaba lesena tabla, a katere je dež že skoro izpral napis: J u r i V e g a, B a r o n, r o j. 1754. † 1802. Leseni del hiše, kjer je bil rojen baron Vega, je še sedaj ohranjen. Zidani konec je pozneje prizidan. Sedanji rod se piše P o k o v e c. (Morda bo kdo razlagal, da zato, ker je baron Vega tako Turke in Francoze »pokal«.) Gospodar se je lansko leto v Ameriki ponesrečil. Ravno taka tablica visi v zasilni šoli, kjer je prijazni g. učitelj I. ravno bistril otrokom glave. Na

vprašanje, če ima kacega računarja Vego, pravi: »E Jurij je bil samo eden, pač pa je dosti Jurčkov!« Z njegovo pomočjo se je posrečilo razvozlati napis nad vrati Križevske cerkve na mali železni plošči:

GEORGIUS VEGA, L. B.
DIE 24. MARTII 1754. SAGORICA
IN VICINITATE STAE CRUCIS HIC
NATUS. OBIT VIENNAE
DIE 26. SEPT. 1802. R. I. P.
AGNATI ET AMICI POSUERE
DIE 26. SEPT. 1865.

Prav dobro so naju zabavali pri tem opravilu stara Mežnarjeva mati s svojimi opazkami, češ, so mislili, kaj nam bodo iz Ljubljane prinesli, ko so prišli gospóda z muziko, so pa tele tablice prinesli, saj imamo pri nas lepši table v hiši če smo prav reveži.

Vehovčev baron je bil zelo bogat, kje pa je tisto? Kako bi prav prišlo sedaj ubog. Vehovski z majhnimi otroci, ko jej je meža ubilo. No pa saj so rajnega barona tudi ubili in pa še »uravbale«, ko so tako hudobni ljudje po svetu. Je pa tu v Križevski vasi še boljše, če smo prav v hribih daleč od sveta proč. Tako je pa bilo narejeno, da bodo prišli vsako leto na s. v. Jurja

dan z »soldaško bando« in »kanonir«, iz Ljubljane. Seveda sva se prav pristréno smejala besedam dobre ženice, katere pa kažejo, kaj narodova duša misli in sodi svojih velikih možeh.

Lep spomenik je postavil slavnemu Vigi g. Jakob Bedenek, ki je preprostu narodu spisal l. 1891 zgodovinski roman »Od pluga do krole«. Žal, da ni snovi porabil n. pr. Krsnik.

Znano je, da so barona Vego naši nasprotniki proglasili za Španca. Eden takih učenjakov je sicer prišel k Sv. Križu in je potem pisal, da ga ni našel v farnih matrikah in nič o njem zvedel pri ljudeh. To je seveda bilo res, ker ondi ni nobenih malic, in on z ljudmi sploh govoriti ni znal.

G. profesor Fr. Hauptmann iz Gradca pa je v moralnih malicah naše vse potrebno, da je korenito pobil nasprotno mnenje in natančno in neovrženo dokazal, da je bil »Jurij baron Vega čisto slovenske korenine«. Več o tem lahko čitaš v nje govem spisu: »O pokolenjenju Jurija barona Vege« v Izvestjih muzejskega društva za Kranjsko 1902., katerega

sklepa res lahko prav prepričevalno: »Opirajoč se navse te podatke iz moravskega arhiva smem pač z dobro vestjo obnoviti svojo že leta 1883 v »Spomeniku« izraženo trditev, da je Jurij baron Vega čisto slovenske korenine.«

Mnogo zaslug si je v tem oziru tudi pridobil g. Fridolin Kavčič z životopisom: »Georg Freiherr v. Vega« v »Organ der mil. wissenschaftlichen Vereine«.

Kratek pa jedrnat življenjepis nam je podal ob enem s podobo † Dr. Lampe v „Dom in Svetu“ l. 1891.

Ko smo torej sedaj čez sto let po njegovi smrti precej na jasnem z vso biografijo našega slavnega in vsemu učnemu svetu znanega rojaka, je pač sveta dolžnost Slovencev, da pokažemo svetu da je Vega naš in da ga vemo ceniti.

To bi se doseglo z natančno biografijo, katero bi najljubše izdelala »Sloven. Matica«. Za ljudstvo pa bi bil potreben krajši opis.

Ker se je v Ljubljani pričela d o b a

min na lastne premembe polno politično preteklost. Mari ni to uprav predpušna burka, ako se znozi in zgraža nad nestalnostjo političnih načel pri drugih isti mož, kateri je sam pravi Protej v menjavi temeljnih nazorov? Oglejmo si nekoliko bližje peripetije njegovega razvoja; kaj zapazimo? Isti mož, kateri se danes kot odgovorni urednik »Slov. Naroda« s strastno zdvijanostjo zaganja v dogmatično podlago in organični ustroj katoliške cerkve, objavil je bil povodom svoje prve ponesrečene kandidature v ljubljanskih kmetskimi občinah l. 1883 tiskan volilni oklic, v katerem svedčano obeta duhovščini, da bo »vedno branil svetinje svete vere!« Isti uzor neupognjene doslednosti, kateri je dandanes v deželi glavna podpora prenevarnemu sovražniku narodnega stremjenja slovenskega, baron u Heinu, uprizoril in vodil je več nego deset let divjo gonjo proti rojaku baronu Winklerju toliko časa, da ga je končno spodrinil z njegovega mesta. In isti novodobni Katon, kateri danes s hvalevredno vneto servira pri političnih pojedinah dr. Schweglovih ter zaljubljeno gleda dr. Adolf Schaflarja gracijozno agilnost, isti neizprosni Censorinus v mnogoletni dobi svojega narodnega radikalizma niti zaspali ni mogel, ako se mu za večerjo ni na krožniku prineslo vsaj par na ražnju okusno spečenih Nemcev.

Pri taki preteklosti je dr. Ivan Tavčar pač zadnji, kateremu bi se mogla prisoditi pravica, nauke dajati o politični doslednosti.

Ali mož se izgovarja, da je sedanja njegova intimnost s kranjskim nemštvom neškodljiva zabava, nedolžen »flirt«, pri kojem se venček njegovega narodnega devištva ni dotaknil niti žalil z nobene strani. — To pa raziščemo v prihodnjem članku.

Franc Šuklje.

Ogrska kriza.

Včeraj dopoldne je cesar vsprejel ministrskega predsednika grofa Khuena, s katerim se je nad eno uro posvetoval o političnem položaju. Vsi krogi naglašajo, da kriza ni še končana in da se cesar drugi teden povrne v Pešto ter nadaljuje posvetovanja z raznimi merodajnimi politiki. Ako kriza ne bo v kratkem končana, se vladar letos ne udeležil vojaških vaj.

»Budapesti Hrlap« zopet poroča, da hoče opozicija zahtevati, naj se prihodnji teden snide državni zbor. Opozicija se namreč boji, da bi mnogi njeni volivci omahnili, ker bodo morali dosluženi vojaki ostati še v službi. Zato hočejo vso odgovornost zvrniti na vojno upravo. Tudi posl. Olay, ki je bil mej voditelji obstrukcije, je napel milejše strune.

Ker je madjarsko poveljevanje sedaj še nemogoče, bil bi Olay zadovoljen z drugimi narodnimi koncesijami, toda s pogojem, da gre grof Khuen v zaslužni pokoj. Vse je od tega odvisno, komu vladar izroči novo vlado.

Sladorno vprašanje.

Kakor znano, je avstrijski državni zbor sklenil zakon glede izdelovanja in izvažanja sladkorja. Določil je za vsako deželo in tovarno množino sladkorja. Bruseljska konferenca pa je zavrgla ta zakon in Avstrija

ga je morala razveljaviti. To je bil hud udarec pa avstrijsko sladorno industrijo, osobito ker odpadejo premije. Se hujši udarec pa je kompromis, ki sta ga te dni sklenili avstrijska in ogrska vlada. Ogrska proizvaja povprek 550.000 met. stotov sladkorja, porabi pa ga do 800.000 stotov na leto. Doslej je Avstrija izvažala sladkor na Ogrsko. Po zadnjem dogovoru pa si je ogrska vlada izgovorila vso množino sladkorja, ker upa pomnožiti svoje tovarne. Že ta določba je proti duhu avstro-ogrske nagodbe. A Ogrs tem niso še zadovoljni. Posrečilo se jim je, da so za avstrijski sladkor napravili carinsko mejo. Ogrska vlada je namreč zahtevala, da morajo avstrijski tovarnarji plačevati namestu še 4 krone nagrade od met. stota. S tem hočejo omejiti ali celo preprečiti izvoz avstrijskega sladkorja na Ogrsko. Avstrijska vlada je izprva ponudila 3 krone, konečno se udala za 3 K 50 h. Tako Ogrska dosledno izriva avstrijsko industrijo ter lažnagodob. Vprašanje je seveda, kaj poreče avstrijski državni zbor. Dvomimo, da odobri ta kompromis.

Poljski bojkot proti Nemcem.

Poljaki v Thornu v Nemčiji so sklenili na nekem shodu, da nočejo več piti nemškega piva. Sklenili so, da se maščujejo nad nemškimi gostilničarji, ki jim nočejo dati na razpolago prostorov za zborovanja s tem, da ne bodo več pili nemškega piva. Tudi nemških likerjev ne bodo več pili.

Shod nemških katolikov

v Kölnu je bila od 23. do 27. t. m. sijajna manifestacija žive katoliške zavesti mej katoliki v Nemčiji. To je bil 50. shod od leta 1848, ko so se povodom revolucij vsepovsod prvič zbrali v Mainzu. Tedaj so začeli zbirati zbegane katolike ter postavljati podlago novemu razvoju, mogočnemu stolpu katoliškega središča v državnem zboru, ki je prestal mnoge viharje tekom zadnjih 50 let. Katoliki v Nemčiji so danes pripravljani za boj, toda le v obrambo svojih pravic. Geslo njihovo je mir na podlagi popolne ravnopravnosti in v sporazumu s škofi in rimsko stolico. Ponosni zró na preteklost, resno se ozirajo v bodočnost. Liberalne stranke tudi v Nemčiji propadajo, a vstajajo soc. demokratje, ki še z večjo srditostjo napadajo kristjansko vero in njene naprave. Proti tem napadom velja v prvi vrsti obramba nemških katolikov. V ta namen pa iščejo najpripravnejša sredstva na vseh poljih človeškega dela. V prvi vrsti obračajo največjo pozornost socialnim vprašanjem, krščanskemu slovstvu in časopisju ter ljudski vzgoji in organizaciji. V tem oziru so nemški katoliki, kakor je v svojem gororu naglašal posl. Gröber, mnogo storili. Samozavestno je rekel: »Prva naša dolžnost je, da delujemo za krščansko reformo. Podvojimo svoje moči, da nam nihče ne bo mogel očitati, da smo katoličanje krivi, ako se valovi soc. prekucije zgrnejo nad Nemčijo.« Prihodnji shod je v Regensburgu.

Francoski prostozidarji na delu.

Francoska zbornica bo zopet pričela svoja zborovanja 20. oktobra. »Rappel« pravi, da namerava Brissson, predsednik komisije za posvetovanje o ločitvi cerkve od države, sklicati to komisijo koncem septembra, da bo zaključke komisije že lahko predložil zbornici in bo zbornica takoj lahko pričela o tem razpravo.

Recherbort je podal te dni znamenito izjavo. Dasi brezverec, se mu je vendar prostozidarska gonja proti katoliški cerkvi tako

priustidila, da je to gonjo javno obsodil. Značilno je, da prostozidarji preganjajo le katoliško cerkev, protestantizem, posebno pa kalvinizem pa podpirajo na vsi črti. Ta taktika francoskih prostozidarjev se pozna tudi v drugih deželah, celo na Slovenskem. Nad Combesom in njegovimi pristaši se bo ta gonja še hudo maščevala. Combes nikakor več trdno ne stoji in moti se, da si bo z novimi nestrpnostmi utrdil stališče.

Civilni zakon v Italiji.

»Sentinelle delle Alpi«, glasilo ministra Gelimbertie, naznanja, da bo prišlo pri zopetni otvoritvi italijanskega drž. zbora vprašanje o civilnem zakonu zopet v razgovor. V političnih krogih menijo, da ima ta veta samo namen dražiti ministrskega predsednika Zanardellija, s katerim je Galimberti razprt. Pri neuspehih Zanardellijeve politike ni izključeno, da bi Zanardelli z zadevo o civilnem zakonu zopet prišel na dan, da bi obrnil pozornost od svojih neuspehov in bi se prikupil prostozidarjem. Vsekakor se ne sme misliti, da je zadevo o civilnem zakonu že definitivno odločil.

Kdo je vzrok nemirom v Perziji?

Pred nekaj časa so listi poročali, da je drugi sin perzijskega šaha princ Melik Manzur Mirza ubežal. Teheranska poročila iz armenskega vira pa postavljajo ta beg v čudno luč. Že dolgo sta si na perzijskem dvoru nasprotni dve stranki: angleškoprijazna (to so večinoma vplivni dostojanstveniki tatarskega pokoljenja) in veliki vezir Atabey Asam. Že večkrat se je nagibala zmaga na eno in na drugo stran. Sedaj pa so skovali Tatari zaroto proti velikemu veziru, in v nemilost podli drugi sin šahov naj bi postal diktator. Š ob pravem času je vezir zvedel o celi stvari in si je izprosil od šaha dovoljenje, nastopiti tudi proti princu. Ta je ubežal v Kazvin in od ondot proti Ruskem. Toda na neki poštni postaji so ga prijeli, razorožili in pripeljali v Teheran. Tartari so bili poslani za celo življenje v prognanstvo.

Ta dogodek je v zvezi z novejšimi nemiri v Perziji. Vsi vzroki, ki jih navajajo za nemire, so napadni. Angleške spletke so pravi vzrok, angleške spletke so igrale tudi veliko ulogo pri zaroti Tatarov proti velikemu vezirju.

Tako imajo kramarski Angleži svoje roke povsod tam, kjer je umazano.

Umor amerikanskega podkonzula.

Ze tretja žrtev diplomatskega poklica! Tu se vidi prav jasno, da to ni le slučajno, ampak, da je res sestavljen velik komplot proti evropskim, oziroma proti ameriškanskim konzulom. Pač smemo pričakovati, da se Združene države ne bodo ponižale in ne bodo zadovoljne s samimi obljubami turške vlade, ampak, da bodo zahtevale zadoščenja. In res že grozi ameriška vlada v Washingtonu s svojo evropsko mornarico.

Amerikanski poslanik v Carigradu poroča, da je podkonzul v Beirutu bil umorjen že v nedeljo. Združene države zahtevajo strogo kaznovanje morilcev. Ako Turčija ne da zadoščenja, tedaj bo prišlo v evropskih vodah se nahajajoče brodogradje pred Beirut.

Sedaj se še poroča, da so zahteve Združenih držav glede umora amer. k. podkonzula slične onim Ruske.

Malo ur pred poročilom o umoru ameriškega konzula v Beirutu je prišla brzogajka na misijonsko upravo v Bostonu, da so poskušali neki napadaleci zažgati poslopje ameriškanske družbe »Euphrat College v Charputtu« (vilajet Diarbekin).

Ameriški konzul v Carigradu je brzogajvil v Washington, da turški zunanji minister noče nič vedeti o umoru; vedno trdi, da mu še ni nič znano. Dokler se ne izve kaj natančnejšega o umoru, Amerika ne bo rabila drastičnih sredstev.

Admiral Cutton je dobil včeraj o polnoči povelje, takoj odjadrati v Beirut.

Iz brzojavk.

Carigrad. Kljub dinamitnemu napadu na vlak orientalske železnice ni vstavljen promet. Straže ob železnici so podvojene. En napadalec je prijet.

Beljak. Tu se bo 17., 18. in 19. septembra vršil shod nemških nacionalnih mestnih zastopov. Doslej je 100 mest prijavilo svojo udeležbo.

Paridubice. Državnozbornski mandat tukajšnjih kmetskih občin je za Mladočehe izgubljen. Tudi Rezek noče kandidirati, ker vé, da bi v boju proti agrarcem propadel.

Dunaj. Vsenemška stranka priredi meseca septembra tu strankarski shod, da se izjavi o svojem stališču napram dogodkom na Ogrskem.

Praga. Za včeraj je poslanec Klofaš povabil zastopnike vseh čeških strank k skupnemu posvetovanju, na katerem bi se razpravljalo o narodnostnih zahtevah Madjarov. Mladočehe in agrarci niso poslali nobenega zastopnika. Mladočehe so izjavili, da so ob istem času imeli posvetovanje svojega izvrševalnega odbora o isti zadevi.

Trst. »Piccolo« poroča, da bo kralj Peter letošnjo zimo obiskal rimski dvor. Kakor znano, je sedanja italijanska kraljica sestra umrle soproge kralja Petra. Obenem bo tudi kraljev tast, knez Nikola, navzoč na rimskem dvoru.

Draždane. Dne 4. septembra se snidejo pri kralju Juriju nemški knezi in cesar Viljem s svojimi sinovi.

Pariz. Iz Adis Abebe se poroča, da se je ondi bati izbruha meščanske vojske, ker je neguš Menelik nevarno obolel. Ras Mangaša že zbira svoje pristaje za slučaj Menelikove smrti.

Zagreb. Listi napadajo bana, ker je izjavil, da je nemirov kriva duhovščina, ki hujska narod.

Tepl. Tukajšnji obč. zastop je izvolil poslanca Schalka častnim občanom.

Praga. Mladočeški izvrševalni odbor je včeraj zavzel tako simpatično stališče napram zahtevam Madjarov. V prihodnjih dneh priredi stranka v Pragi več shodov, na katerih bodo predložene tozadevne resolucije.

Kodanj. Ruski car in angleški kralj se snideta sredi septembra v gradu Frederiksborg. Ruska carska dvojica se na to podá v Darmstadt.

Cerkveni letopis.

Zlata maša v Slov. Bistrici.

Bilo je pred 50 leti. V St. Andražu na Koroškem, kjer je bila tedaj stolica lavantinskega škofa, so se sprehajali mladi bogoslovci. Eden med njimi je bil posebno živahen in gibčen. Bil je prefekt Anton Hajšek. Spirituval Rozman ga je z veseljem opazoval. Nakrat pozove nekega bogoslovca, ki je bil znan šaljivec, naj napravi dovtip o Hajšku. Bogoslovec ne premišljuje dolgo ter pravi: »Bog je odkazal vsakemu človeku gotovo pot v življenju. Ko to pot dokonča, mora umreti. Ker Hajšek dvakrat hitreje hodi, kot drugi, mora tudi poprej umreti, kot drugi.« Tako je računal dotični bogoslovec, a drugače Bog. Med tem, ko so Hajškovi tovariši (razven enega, ki bo drugo leto, če Bog dá, obhajal v Slov. Bistrici zlato sv. mašo) že pomrli, je njega ljubi Bog še ohranil, da je obhajal letos čvrat in zdrav zlato sv. mašo.

In kako sijajno je vspela ta slovesnost! Pokazalo se je pri tej priliki, kako priljubljen je pred. g. zlatomašnik ne le v svoji župniji, marveč v celem okraju, v celi škofiji. Vdeležili so se slovesnosti odlični gostje ne le iz vseh krajev lav. škofije, marveč tudi s Kranjskega, Goriškega, da celo z Ruskega. Bil je nekak veselovanski zbor. Govorile so se krasne napitnice v slovenskem, hrvatskem, češkem in ruskem jeziku. Govorniki so proslavljali razne dične lastnosti pred. g. jubilanta, posebno pa njegove zasluze na verskem in narodnem polju.

Koliko spoštovanja uživa g. zlatomašnik, pričajo tudi množične brzojavne in pisemne čestitke, ki so mu došle iz bližnjih in daljnih krajev. Omeniti moram pred vsem prisrčno večščilo prem. pred. gospoda kneza in škofa lavantinskega, ki v prekrasnih besedah proslavlja pred. g. jubilanta.

Navdušeni pozdrav je došel tudi od prem. biskupa Srossmayerja. »Čujem, da sutra slavite — pred. gospodine, zlatnu svoju misu; a čujem, da ste još do pod starost svojo sačuvali duh i žar, kojim Vas je zadahnulo veliki Vaš biskup — redjenik nezaboravni A. M. Slomšek, da ste na ime za svih 50 ovih leta misništva ostali pobozan duhovnik, radnujući za slavo Božju i spas puko svoga, i da ste ostali vazda vjerran sin in brat slov. svojemu narodu. Tako valja, a Bog Vas dragi obilno blagoslovio svetom svojom milosti i dao, da Vam uspomena u župi Vašoj i med braćom Slovencima nikada ne uvene, nego da poslije, koje godine i mrtav živite med njima uspomenom svedeničke vrlim svoje i uspomenom domovinske ljubavi svoje.« Čestital mu je odbor družbe sv. Mohorja kot dolgoletnemu, marljivemu povrjeniku, poslali so pozdrav od groba sv. Metoda državni poslanci Hruban, Koudela in Stojan, slov. društvo v Mariboru kot zaslužnemu rodoljubi, društvo »Domovina« v Gradcu kot svojemu podporniku, in razven tega je došlo nad 40 brzojavk od prijateljev in čestilcev, ki se niso mogli udeležiti slovesnosti, od vseh strani. In tega plemenitega rodoljuba in častilivega vzor duhovnika — Antona Hajška je hotel »nekdo« pred par leti v »Slov. Narodu« pognati med staro šaro ter mu očital, da ničesar ni storil v prid svojega naroda, marveč ga oškodoval! Mi pa kličemo pred. gospodu zlatomašniku z besedami njegovega prem. pred. nadpastirja: »Dal Vam Bog živeti še leta in leta sebi v vzvičanje, brezšteviliim prijateljem svojim v veselje, vsej škofiji i v prid in korist, po končanem teku življenja se pa vekomaj veseliti krone življenja!« J. G.

Romanje tržaških Slovencev na Sveto Goro.

Slovenska Marijina družba v Trstu prireja v sporazumljenju s predsedništvom bra-

Dalje v prilogi I.

spomenikov, bi se pač silno podal lep spomenik baronu Vegi, ki bi pričaltujcem, da mi Slovenci nismo »inferijorni«, ampak imamo junake in učenjake, za katere nas lahko zavidajo.

Primorci so postavili dostojen spomenik junaškemu baronu Čehovinu v Brunici, ki naj priča o junaštvu Slovencev v bojih zoper Lahe. Vegov spomenik naj bi bil dokaz slovenske hrabrosti posebno v turških bojih in priča, da imamo mi tudi med učenim svetom slavne može.

Te lepe in hvaležne naloge naj bi se podstopil pripravljalni odbor za 25 letnico okupacije Bosne, ko dovrši spomenik v Bosni padlim junakom ali pa naj se osnuje poseben odbor iz zastopnikov mož vojakov in učenjakov.

V Moravčah se za mesec september pripravlja obsežna slavnost njemu v spomin. Čisti dobiček bo prva podlaga za spominsko ploščo, ali še kak lepši spomenik, ki se mu postavi pri fari v Moravčah.

Sklepam z besedami rajnega za vse dobro in vzvišeno tako vnetega dr. Lampeta:

»Ko je naš list začel donášati slike, sklenil sem takoj, da objavim v njem tudi Vegovo sliko. Vega je bil učenjak, s katerim se mi njegovi rojaki lahko ponašamo... Njegovo ime je svetovno znano... Vega je bil blagega značaja, je nameraval ustanoviti dijaške ustanove za dijake domačega kraja. Bil je vseskozi pravičen, dobronikom hvaležen, vsem prijazen.

Vega je zaslužil, da bi mu vsaj Kranjci, ako ne vsi Slovenci postavili dostojen spomenik.« (D. in Sv. 1891).

Profesor Hauptman piše v izveštjih leta 1902.: »Končujoč si usojam opozoriti slov. javnost, da bi bilo jako umestno, navzlic razburkanim našim razmeram proslaviti na domačih tleh spomin na stoletnico smrti enega izmed najslavnejših sinov, kar jih je rodila mati slovenska, dostojno proslaviti moža, ki nam bodi na veke uzor neumorne, ustrajne delavnosti učenosti in junaške hrabrosti. Ob njegovem spominu naj bi ves narod zajemal novih močij v stremljenju za kulturnim in gmočnim napredkom.«

Res! Slava njegovemu spominu in srečen začetek njegovemu — spomeniku!

M. Š.

tovečine sv. Cirila in Metoda skupen romarski vlak iz Trsta do Gorice in nazaj. Tega romanja se udeležijo udinje Marijine družbe, člani bratovšine sv. Cirila in Metoda, pa tudi drugi tržaški Slovenci in Slovenke. Romarski vlak odide iz Trsta v sredo dne 2. septembra ob 1. uri in pol popoldne.

Novice iz Kočevskega okraja.

? **Podružnico nemškega „Sulferajna“** so ustanovili na Travi, kjer je še dvojjezična šola. Na noge Tavčarjanci z načrti za narodno osvoboditev Trave, če se ne bojite barona Schwegla!?

? **Pastor Jaquemar in kočevski „proči od rimovci“** ardit napadajo vladnega svetnika dr. Gattenhoferja v „Tagesspost“. Jaquemar ne žanje tako, kakor je sanjal, pa postaja ardit. So pa njegovi argumenti proti katoličanstvu tudi tako šepavi, da mora opaziti to vsak Kočevjec. Ako pravi, da morajo Kočevci za to „los von Rom“, da ostanejo Nemci, mu vendar ne more nihče verjeti, ker teh 500 let, kar so tu in so bili vedno katoličani, ni še noben izgubil svoje narodnosti, ako je ostal na Kočevskem ozemlju. Nasprotno se je pomenilo ondi mnogo Slovencev.

? **Občinske volitve v Dolenji vasi** so izpadle tako, tako. Nemci bi bili skoraj dobili večino. Imajo v odboru pet najhujših agitatorjev, seveda liberalno-nacionalnih. Od naše strani se ni storilo prav nič, niti trije gospodje duhovniki se volitve niso udeležili. Zato mislimo, da ne sme biti nihče nevoljen, ako ga niso izvolili. Treba se je pač potruditi. „Moli in delaj!“ Ta rek še vedno velja in oboje je potrebno — tudi v sedanjih časih.

? **Tridesetletnico občinskega obborništva v Ribnici** je praznoval v sredo trgovec g. Lovšin. Povabil je odbornike na kozarec. Ko so nagnili drugi sodeček so začeli politikovati. G. sodni svetnik, ki se je pokrepčan na duhu in telesu vrnil iz Karlovih varov, je nastopil proti svojemu moštru — Sukljeju. G. Višnikar, ki je imel nekaj veljave, dokler je ostal v senci politika Sukljeja, ki ga je upeljal v politiko, je izrazil svoje „zaničevanje“ proti dvornemu svetniku s svojo trditvijo: „Suklje je svoje prepričanje spremenil čez noč.“ No, no, g. svetnik! Tako brž se to ni zgodilo in to Vaše mnenje se ni izumilo v Vaši glavi. Vi ste bivali dalj časa v Karlovih varih v družbi dr. Tavčarja in on je v svojih sodbah jako nagel in površen. Le pogumno se držite „rep“ liberalno-nemške zveze, ker ako se Vam še „rep“ izmuzne, potem res niste v politiki nič.

? **Volitev v cestni odbor velikolaški** so pred durmi. Katoliško-narodni volivci morajo priti k volitvi disciplinirani. Odpovedo naj se stari „šablioni“ volitve, pa naj preskrbe mesta v odboru svojim somišljenikom. Za svoje liberalce bo že skrbel deželni odbor.

? **Megličev Nace** je zastopal na političnem shodu v Velikih Laščah — inteligenco. Tam ni odprl ust, dasi se je večkrat pozivalo, naj se oglasi, kdor ima kaj povedati. Po shodu seveda Nace ni več molčal, ampak je pravil: „Prokletu, taku ku Suštaršič, bi vsak povajdov.“ Nace, prihodnjik na noge.

? **Nekdo** postaja nervozen. Drugi nekdo je namreč delal tiste slavnoznane kupčije z zavarovalnico „The Mutual“ v njegovi okolici in menda z njegovo vednostjo. Prvi je imel ozke zveze z jetičnimi žrtvami, ki so se postavljale zdravnikom v presojo in so se potem — zavarovalno. Zadnja teh žrtev je umrla celo v njegovi hiši — na stolu, tiste dni, ko je imel iti za pričo v Trst. Na mesto živih prič, jo dobilo sodišče — mrtvaške liste jetičnih ljudij. Preiskava se nadaljuje — in nekdo je čimdalje bolj nervozen. O, ko bi bilo v naši stranki kaj takega, to bi liberalci bljuvali.

? **G. nadučitelj Pavlič** zet g. sodnega svetnika, se je te dni preselil v Ljubljano. Bil je sploh priljubljen. —

? **Pošto v Dobrépoljah** je prevzela gospodična Fajgelj.

? **Kmetijsko društvo v Dobrépoljah** je znižalo deleže z 200 K na 10 K s petkratno zavezo.

? **Konsorcij iz Ribnice** gradi v Črnem vrhu visoko gori nad Strugami parno žago.

? **Poroka in zaroka.** Učitelj v Strugah g. Petrič se je poročil z gospico Gregoričovo. Trgovec in posestnik v Dobrépoljah g. Berdavs se je zaročil z gospodično Čelofigovo. Bilo srečno na vse strani!

? **Zmrznili** je o sv. Jakobu „Novičar.“

? **Zadruga pokenđevalcev** naje v okraju bo tudi likvidirala. Njeni najboljši člani agitirajo za — z m e r n o s t v p i j a č i. V bližnjem času bo v temperenclerski gostilni „Fontaine Radlesovec“ zmernostni zbor pod prokroviteljstvom veljavne osebe. Predavala bo druga veljavna oseba o škodljivosti pijančevanja in predlagala za prvi čas sledeče: Zadrugniki sklenejo odredi se navadi

popiti 10—12 vrčkov v eni gostilni. V bodoče sme vsak član izpiti v eni gostilni en vrček; seveda je prosto vsakemu članu, da sme obiskati kolikor hoče gostilen na dan. Cilj vseh je seveda popolna abstinenca. Na srečen uspeh!

? **G. kaplana Koblarja** sta spremila minoli četrtlet v novo službo na Goro g. dekan in g. Traven. Vsa Gora je bila okrašena. Postavljenih je bilo 10—12 slavalokov.

? **Imenovanje okrajnega šol. nadzornika** je v Loškem potoku povzročilo veliko presenečenje.

? **Delitev občine št. gregorske** bo potrebna. Pri vsakih volitvah je ravs in kavs med občani, ki spadajo pod zvon sv. Gregorja, in pa med onimi izpod zvona Materje Božje v Velikih Laščah. Gregorci hočejo, da je župan pri fari, kar pa ni ljubo drugim občanom, ker jim je do tja predač. To nasprotovanje hočejo liberalci vselej politično izkoriščati. Občina je prevzela dolge gasilnega društva. Društvo, ki za oddaljene vasi nima prave vrednosti, je sedaj izpodtikljej in vir nasprotovanja. Občani iz oddaljenih vasi kot je Sléveca in Dvorska vas očitajo gasilec: „Vi hodite v naših hlačah.“ „Mi smo vam hlače kupili“ itd. Bo treba pač skrbeti, da bo vsak hodil v „svojih hlačah“.

Jesenške novice.

** **Grozno hudodelstvo.** Sram nas je že vedno poročati o ubojih in hudodelstvih, pa vestna kronika tudi teh ne sme zamačati, imajo saj bravici priložnost ugibati, kaj je vzrok takim zločinom. Pa kaj se je zgodilo? V ponedeljek jutraj (24. avg.) so našli pri zadnji hiši na Jesenicah proti Plavžu Jerneja Zalokarja, hlapca, 24 let starega, doma iz Gorjan, — v krvi ležečega, mrtvega. Bil je zaklan. Sodnijska obdukcija je pokazala, da mu je bila z nožem prerezana žila odvodnica, imel je tudi globoko rano na glavi. Zdravnik se je izjavil, da nesrečnež ni mogel živeti pet minut po dobljenih ranah. Nekaj posebnega je pokazala rana v srcu. Pokazala je, kako zverinski more postati človek, vstvarjen po božji podobi... Ubijavcu ni bilo še zadosti, da je mladeniču zasadil nož v srce, obrnil je še nož v srcu in srce razmesaril... Ubogi mladenič je končal življenje tako nesrečno ravno za svoj — god.

** **Kdo je ubijavec?** Pod ključem imajo štiri, ki so na sumu, med temi, pravijo, se nahaja skoraj gotovo pravi ubijavec. Morda. Če pa pomislimo, da ubijavec ni samo tisti, ki koga s svojo roko ubije, marveč tudi tisti, ki bi uboj lahko zabranil, pa ga ne, potem... pa molčimo raje, zakaj, če psu stopiš na rep, zacvili...

** **Čemu?** Nesrečni mladenič je bil zaklan, kakor vse kaže, v nedeljo okoli 11. ure pred polnočjo, našli pa so mrtvega v ponedeljek jutraj z glavo na obrazu v luži, — in ležal je tako cel dan do 7. zvečer. In ljudje so ga hodili gledat in ga niso smeli prenesti v mrtvašnico in luč mu ni smela goreti, — in solnce je pripekalo, in muhe so letale po mrliču, pa so mu s zeljnatim perjem pokrili glavo... Vprašamo, čemu se ga je pustilo tako ležati cel dan v vročini, na prostem? Ali so mar čakali komisije? Menda ne, ker komisija je prišla v torek popoldne, mrliča pa so v ponedeljek zvečer odnesli v mrtvašnico, ko so ga prej fotografirali. Ležal je pa vendarle na prostem cel dan. Vprašamo še enkrat: čemu? — Krščanski čut je žaljen, če se s kristjanom tako ravna.

** **Strajk na Hrušici.** V ponedeljek so vsi delavci pri predoru na Hrušici začeli štrajkati. Strajk trpi že 4 dni. Nič se ne čudimo, da je tako daleč pršlo, če je resnično, kar se pripoveduje o slabih plačah in cdiranju delavcev. Kakor se čuje, morajo biti prave pijavke pri podjetju. Tako zvani skordanti ali podjetniki se baje posebno odlikujejo v odiranju ubogih delavcev. Poročevalci je govoril z delavcem, ki mu je s solzami v očeh pravil, da je dinamit vozil v predor, bil v vedni nevarnosti, da se po nesreči, pogodil se je bil za 3 krome na dan, a pri plačilu mu je bilo odtrganih po 40 h za dan. Sedaj so se uprli in zahtevajo osemurno delo in isto plačo, ki so jo imeli prej za 12 urno delo. Nekateri bi sicer radi delali npr. Makedonci, a jim drugi ne puste in tako morajo vsi počivati. Da ni vse mirno med štrajkom, ni nič čudnega, ker so različni elementi skupaj, vmes dokaj slabih. Orožniki se sprehajajo po Hrušici gor in dol, da bi štrajkovci imeli večji „rešpekt.“ Da je toliko slabih elementov na Hrušici, vrok je gotovo tudi to, ker so delavci tako slabo plačani in se z njimi tako postojata. Mren, priden delavec ne more obstati za tako plačo in med tako druhaajo. Zato odhajajo proč in dober in miroljuben delavec že ne bo kmalu hotel priti na Hrušico in tako se bo nabralo slabih elementov od vsih vetrov vedno več. Ali bo ministerstvo res to mirno gledalo, ali bo podjetništvo res smelo delati, kar bo hotelo?

** **Državna ekonomija.** Država je izročila gradbo nove železnice privatnim podjetništvom, da si nabirajo dobička. Ali bi ne bila mogla država sama graditi železnice? Stroškov ima pri vsem tem veliko, ima svoje inženirje, podjetništva zopet svoje. Dobiček gre pa le v žepo podjetnikov. Ne, tudi država išče dobička pri gradbi te železnice! Toda pri komu? Pri ubogih posestnikih zemljišč, ki morajo dati zemljo na pol zastonj. Ko ljudje vidijo, kako država na eni strani dobiček prosi meče hogatinom, tuicem, na drugi strani pa ga išče pri revežih, svojih državljanih, stiskajo pesti — —, in se selijo v Ameriko. Prav imajo!

** **„Frohsinn.“** Tako so prekrstili pevsko društvo „Sava“. V tem nemškem pevskem društvu so večinoma sami Korošci, nekateri še nemško ne znajo. Socijalni demokrate so društvo popustili, ker baje drži bolj z gospodo ko z delavci. Hudomušneži pravijo temu društvu „Strohsinn“, eni celo „Rohsinn.“

** **Gostilna „pri zadnjem grošu.“** Tako so krstili neko gostilno na Jesenicah hudobni jeziki. Že vedo zakaj. Menda nosijo gostje zadnje groše svoje v to gostilno...

Iz slovanskega sveta.

Ukrajinski narodni odbor je oživil novo sredstvo, da pomnoži maloruski narodni sklad. Odbor namreč tiska znamke v obliki in velikosti poštinih znamk in jih prodaja po celi pokrajini, da jih naleplja narod na ovitke pisem in na dopisnice. Ukrajinski narodnjaki nalepljajo te znamke na drugo stran pisem in dopisnic kot dokaz, da so plačali mali davek na korist narodnega sklada. „Dižo“ trdi, da je ta domislek našel veliko naklonjenost med rusinskim izobraženstvom. Mnogo Rusinov razglasa, da listov od svojih rojakov ne bodo sprejemali, ako ne bo na njih znamke narodnega davka. Sploh imajo Ukrajinci kakor tudi Starorusini izbornu urejene organizacije po okrajih, ki se naslanjajo na zaupnike in specialne organizatorije. Vse to se osredotočuje v centralnih izvrševalnih odborih, kateri dajejo smer, zbirajo organizacijske sklade in razpolagajo z njimi po potrebi.

Poziv šolske matice za tešinsko kneževino. Vsled požrtvovalnosti poljskega občinstva se je razvila poljska gimnazija v Tešinu do te stopnje, da so njeni gojenci letos delali privrkat zrelostni izpit na njej in bo z bodočim šolskim letom brez dvoma podpravljen. Ko je torej gmetna stran gimnazije same zagotovljena in je občinstvu dejano to breme z ram, pozivlje šolska matica k novim žrtvam, da se ustanovi v Tešinu poljski učiteljski seminar in da se dijakom pomaga z ustanovitvijo novih štipendij in dijaške burze ali doma za revne dijake. V ta namen je dobila Matica tudi že dovoljenje za loterijo, za katero prodajajo srečke mnogo poljskih firm brezplačno.

Slovaki so v Žilinu priredili krasno industrijsko in obrtno izložbo.

Sezona hrvatskega gledališča v Zagrebu se prične 1. sept.

Biskup Stossmayer bo preuredil in prezidal djakovsko semenišče. Odločil je za to 73 000 kron.

Električna gonitev bohinjske železnice.

Ker so listi nedavno poročali, da je železniško ministerstvo pozvalo več elektrotehničnih firm, da bi izdelale načrte za električno gonitev bohinjske železnice, utegnili bi zanimati marsikoga, ki o tej stvari še nima prav jasnega pojma, zvedeti o njej kaj bolj natančnega.

Že pred kakimi 6 meseci je neki ugleden inženir v podlistku „N. Fr. Presse“ zagovarjal idejo, da bi se nova železnica čez Ture in Bohinj gonila z elektriko, češ, ker je taka gonitev ravno pri gorskih železnicah z mnogimi dolgimi klanci kakor nalašč, a izrekel ob enem svoj dvom o možnosti take novotarije, in to pa edino radi tega, ker imajo tehniki o taki napravi še premalokušenj. Dočim je namreč parna gonitev tekom mnogih desetletij skozi in skozi proučena ter izkušena, so dozdej edino le v Italiji se upali pri nekaterih glavnih progah uvesti elektriko, drugod so pa le kratke lokalne železnice in tramvaje z elektriko gonili. Bati se je torej, da bi na tako dolgi in imenitni progi se z vpeljavo čisto novega, premalo izkušenega sistema zgodile kake pomote, tako, da bi sledilo kmalu neljubo razočaranje, ker se stvar ne bi sponesla, ker bi prišli nedostatki na dan, na katere se poprej ni mislilo. Kajti pri prvem poskusu se navadno človek še ne nauči, kaj da bi se trebalo drugače narediti, in taki nauki so toliko dražji, čim več podjetje stane.

A nova je pri tem edino uporaba na dolgi progi. Drugače pa je gonilna uporaba elektrike dandanes že 30 let stara, ako se oziramo edino le na elektriko, proizvajano z dinamo električnimi stroji — kajti gonilni poskusi z baterijami so mnogo

starejši — in svetovne firme, kakor Siemens-Helske, Schukert, Ganz i. dr. so že zvršile in še vsako leto izvršujejo toliko deloma velikanskih instalacij električnih tramvajev, manjših železnic, prenašanja sile v oddaljene tovarne itd., in elektrotehnika se je tekom teh let tako bujno znanstveno razvila, da s tega pogleda pač ni neverjetno, da bi se v peljava elektrike tudi pri bohinjski železnici posrečila in sponesla. Da pa je to železi kot velikanski napredek v prid občinstvu, to naj razjasni nastopne vrstice.

1. Z električno gonitvijo odpade ono hropenje, oni dim in smrad, ki je pri parni lokomotivi tako zopern. V bližini železnice postane vse umazano od saj in pepela, ki ga bruha iz sebe parni stroj; potovalec, ki bi rad si nekoliko ogledal kraje, mimo katerih leti, in v to svrhu nekoliko pomoli glavo skozi okno, ima precej drobec hlapovnih saj v očesu, da ga peče, mu vzame vid in onemogoči nadaljni užitek. In skozi odprto okno ti naleti po daljši vožnji toliko črnih smeti na tvoji sedež, in na tvojo obleko, in v lase in v brke, da treba po prestani vožnji se temeljito umiti in očistiti. Pri električni gonitvi ostane vse čedno, ni dima, ni saj, ni hropenja in bruhanja, edino veter ti še nekoliko nagaja pri odprtem oknu vsled hitrosti vožnje, a ta veter ti donaja ob vročini le sveži dobrodejni zrak, in če je prehladan ali mrzel, bo treba okno zapreti. Žal, da te elektrika ne bo mogla obvarovati onega smrada, ki ga sosed širi v vozu s svojim nefinim knasterjem. Tu bo pač edina pomoč, da si zapališ sam toliko finejšo havano.

2. Električni motor nima onih masivnih železnih drogov, ki smukajo pri parnem stroju tje in sem, kakor bat v parnem valju in drog, ki poriva kolesna vratina, in oni, ki veže ta vratila med seboj. Tako porivanje težkih mas tje in sem provzroča pri rastoči hitrosti silno suvanje in trganje izmenoma na levi in desni strani, ki se s hitrostjo v kvadratnem razmerju shujša, tako da raste v isti meri nevarnost, da hlacon iz tira skoči, ali se kaj polomi; in to je glavni vzrok, da se hitrost vožnje nad neko določeno mejo ne more povečati. Električni motor pa ima le eden gibljivi del, ki pa ne smuka tje in sem, temveč se vrti okoli svoje osi liki kolo. Za tako vrtenje pa zadostuje, da je težišče natančno v matematični vrtilni osi, in vsako tresenje ali trganje je izključeno, tako da je možno vrtenje skoro poljubno pospeševati. Vsled tega je torej pri električni gonitvi dopustna veliko večja vozna hitrost; samo sredobežna sila na ovinkih stavi tukaj neke meje, tako da treba proti učinkom te sile še posebnih varnostnih priprav; zlasti treba take proge kolikor mogoče brez ovinkov, torej premočrno zgraditi, oziroma dati krivuljam kolikor možno velik polumer. (Dalje prih.)

Bratska društva!

Dne 6., 7. in 8. septembra vrši se v Gradcu na Štajerskem praktični socijalni kurz za delavce. Želeti je, da bi se tega praktičnega kurza udeležili tudi razboriti slovenski delavci in njih prijatelji in se tako navdušili za praktično delo na krščansko socijalnem delavskem polju. Ker je dnevni red važen ne samo za delavska društva, zato podpisano načelnništvo „Slovenske krščanske socijalne zveze“ svojim društvom najtopleje priporoča, da pošljejo na ta kurz udeležnike, ki se bodo brez dvojbe na njem mnogo naučili, pa tudi navdušili za praktično delo na krščansko-socijalnem organizatorskem polju.

Vspored je sledeči:

Dne 6. septembra ob 10. uri dopoldne otvoritev.

1. Krščansko socijalni, socijalno-demokratski in nemško-nacionalni delavski program.

2. Naloge krščanskih delavskih društev.

3. Avstrijska delavska varstvena zakonodaja.

Dne 7. septembra:

1. Avstrijski društveni in zborovalni zakon.

2. Nasprotni napadi na versko in socijalno delo katoliške cerkve.

3. Naša mladeniška društva.

Popoldne v ponedeljek so izleti v graško okolico.

Zvečer predavanje o potrebi in nalogah krščanskih strokovnih društev.

Torek dne 8. septembra:

1. Notranja organizacija in smotri krščanske strokovne organizacije.

2. O krščanskih društvih za delavke in njih naloge.

3. Delavsko zavarovanje za slučaj bolezni in za slučaj nezgod.

Vsako, ki se hoče udeležiti socijalnega kurza, naj naznani pismeno svojo udeležitev; pismu naj priloži pismenih znamk za

70 vinarjev (35 krajcarjev) za vatopnico. V pismu naj se tudi naznani, če želi udeležene ceneno stanovanje, da mu je pripravljavni odbor preskrbi.

Vsa pisma, ki se tičejo tega kurza, naj se naslovi na: Kristijan Fischer, Gradeo, Schönaugasse 64.

Kurz se vrši v dvorani katol. društva za mojstvo v Gradcu, Pfeifengasse.

Križdarsko-socijalni pozdrav!

Odbor slovenske kršč. socijalne zveze v Ljubljani.

Dnevne novice

V Ljubljani, 29. avgusta.

Nemški naval. Pri „Narodu“ so čudni ljudje. Zadnjo soboto je šefredaktor dr. Ivan Tavčar trdil, da nemškega navala ni. On piše: „In nemški naval? Kaj pa imajo naši Nemci danes, če bi bi že pred desetletjem ne bili imeli? V čem pa se kaže ta nemški naval? Tudi tukaj treba z dejstvi na dan.“ Tako šefredaktor. Njegov žurnalista pa v „Narodu“ od četrta priznava nemški naval, samo da dela krive „klerikalce“, če se temu nemškemu navalu ne bomo mogli uspešno braniti. Liberalci so zavedni in naobraženi narodnjaki, klerikalci pa zabiti, nasprotniki naobražbe, narodne zavednosti i. t. d. — Končno pa še pristavi, da slovensko nemška zveza nič ne pospešuje nemške invazije v deželo in naj glede tega mi pridemo z dokazi na dan. — O ti ljuba najivnost in konfuznost! Mi že leto in marsikateri dan s fakti dokazujemo, kako se je pod zaščito te zveze razpaslo nemštvo v deželi, pa še nič ne zaleže pri „Narodu“. — Menda so ti taki možje, kakor vrag v „Faustu“, ker zahtevajo, da se jim vsaka reč trikrat pove. »Du must es dreimal sagen!« Dobro, hočemo storiti! Za danes pa le mala rekapitulacija. Najprej konstatiramo, da smo glede sloven. nemške zveze že večkrat in detajlovano dokazali, da je sloven. liberalna stranka vsled zveze s Schweglom vezana imeti obzir na Nemce. V gotovih prepornih točkah mora paktirati, drugače se zveza razdre. Evo dokazov: 1. Ulični napisi so se natančno tako izvršili, kakor je zahtevala nemška stranka. Napisi z nejednakovelikimi črkami so se odstranili. 2. Slovenski napis na mestnih nemških ljudskih šolah je že noč izginil. 3. Schweglovo pismo glede občinskih volitev v Trzinu. 4. Priporočanje kompromisa od strani Tavčarjevega „Naroda“ glede jeseniških občinskih volitev. 5. Priporočanje kompromisa od strani dr. Tavčarja oziroma „Naroda“ glede slovenske celjske gimnazije. 6. Ureditve šolskih zadev na kočevsko-slovenski meji tako, kakor so zahtevali Nemci in celo nastavljenje nemško nacionalnih učiteljev na slovenskih oddelkih v Dragi itd. 7. Pogojna obljuba dr. Tavčarja Nemcem, da dobe zastopstvo v mestni svet ljubljanski, ako ga podpirajo pri volitvi v državni zbor — Kušar contra Vencajz. Te obljube pa gospod doktor ni mogel držati, ker se mu je uprl Hribar z nekaterimi somišljeniki. G. dr. Ivan Tavčar se še gotovo spominja na tisto strankarsko sejo. 8. Da nemški poslanec pride v dež. šol. svet. To je nekaj dokazov, kako narodno kvarljivo upliva ta „zveza“ in ob enem vzbuja nemško objestnost. In nemškega navala ni, pravi dr. Tavčar. I kaj pa je to, da imajo Nemci dve nemški ljudski šoli v Ljubljani, eno v Domžalah, snujejo pa sedaj po jedno v Šiški in Jesenicah. Vsega tega niso imeli Nemci pred desetletjem. Kočevci dobe višjo gimnazijo, in če pojde tako naprej, se kmalu izločijo slovenske paralele od I. gimnazije v Ljubljani in se zavolje sto nemških dijakov ponemči ves učiteljski zbor na ti gimnaziji. Tega še ni bilo pred desetimi leti, g. doktor. To le nekaj, kar dokazuje, da se Nemci v deželi razvijajo in se že živo zajedajo v slovensko telo. Pa dr. Tavčar ne vidi še nemškega navala! Obžalujemo, da je vsled „zveze“ tako ob vid. Njegov žurnalista pa vidi ta naval, samo odriva to krivdo od „zveze“ in jo zvrča na „klerikalce“ — seveda! Naj nam g. dr. Tavčar odgovori še na tale vprašanja: 1. Kdo napravi politične in nepolitične shode v deželi, kjer se narod budi h gospodarskem in političnem delu ter narodni zavednosti? 2. Kdo ustanovlja izobraževalna društva za ljudstvo? 3. Kdo se poteguje za volivno pravo ljudstva, s katerim se bo strla politična premoč nemškega birokratizma in plutokratizma? 4. Kdo ima glavno zaslugo,

da niso padle Jesenice v oblast saskih nemško-nacionalcev? 5. Kdo je vodil naskok na nemškutarski Trzin, oni Trzin glede katerega je Schwegel pisal znano ominožno pismo? Toliko za danes, pri priliki se pa še vidimo!

Spremembe v franč. provinciji. V Ljubljano pride P. Regalat Čebulj. Na sveto Goro P. Avrelj Knafelj gvardian, P. Franc Ambroz. V Novomesto: P. Atanazij Avser za učitelja. V Kamnik: P. Klemen Grampovčan katehet. V Pazin: P. Krizostomus Wester. V Nazaret: P. Eleks Hamler in P. Anzelm Murn. V Mariboru: P. Kalist Heric gvardian, P. Filip Perc vikar, P. Kasijan Zemljak in Friderik Saller kapelana. Sv. Trojica: P. Kajetan Kogej vikar, P. Albert Pirc katehet in kapelan. Brezje: P. Alkantara Čertanc, P. Maks Brelih, P. Norbert Sušnik.

Osebnosti iz ljubljanske škofije. Kanonično vmeščen je bil včeraj na župnijo Skocijan pri Turjaku đ. g. Jakob Merc, dosedaj župnik pri Sv. Trojici nad Cerknico. — Semeniški duhovnik đ. g. Martin Pečarič je nameščen kot kapelan v Bečtanju mesto v Čemšeniku. — Č. g. Josip Žagar, kapelan v Dobropoljah, je premeščen za župnega upravitelja v St. Lovrenc ob Temenici. — V Dobropolje je premeščen đ. g. kapelan Anton Golf iz Mengša.

Narodna nestrpnost. K notici z dne 25. t. m. se nam še poroča: Dne 15. t. m. sva zlezla dva izkušena turista s Sv. Višarij na Lovca ter se napotila z vrha, sledeča višnjevi markaciji v Rabelj. Ali jedva sva bila 10 minut pod vrhom ter si ogledala divjo Knafeljevo jamo, ko naenkrat preneha markacija. Iskala sva jo na vse strani, a ni je bilo. V trdnem prepričanju, da drži markacija na levo, traverzirava strmo poboje ter zaideva v strmo skalnato drčo, po kateri sva upala priti v „Mzlo dolino“. Na markacijo, o koji ni bilo ne duha ne sluha, niti več mislila nisva, pač pa, kako da prideva z zdravimi udi in nerazbito glavo v dolino. Treba je bilo splezati po drči čez visoke skalnate pragove, kojih jeden je bil približno 5 metrov visok ter dospela z veliko težavo do prepada, čez kojega nikakor ni bilo možno priti. Kazalo ni drugega, nego napotiti se zopet na vrh Lovca, ali pa dalje traverzirati v dolino. Odločila sva se za zadnje, srečno obšla vse strme prepade ter prišla po štirih urah v dolino. Da ta pot ni bila lahka in da po njej še ni hodil noben turist, je skoraj gotovo. Midva sva se jezila nad slabo markacijo. Ko pa sem čital, komu se morajo slovenski in drugi turisti zahvaliti, da se je razdejala in pokončala markacija v okrožju Sv. Višarij, spoznal sem, zakaj tudi midva, izkušena turista, nisva mogla najti markacije ter morala proti svoji volji zaiti na tako opasno pot. Iz tega slučaja je pač razvidno, kolike važnosti so dobre markacije, in vsak turist mora le hvaležen biti onim, ki jo napravijo, dočim so obžalovanja vredni oni, ki iz narodne nestrpnosti z uničenjem markacij tako zelo škodujejo in v nevarnost pripravljajo turistiški šport.

Slavni Luka Jelenc piše „nekrolog“ „Slomškovi zvezi.“ Ko pišemo nekrologe, smo mirni in dostojni. Celo ob smrti svojega nasprotnika prikrivamo misli s svečano mirnostjo, a on ne more biti miren in dostojen, pomaga si s psovkami. Njegovi nekrologi, ne ubijejo „Slomškove zveze“, njegove psovke ne žalijo nikogar, zakaj on ni junak. Namesto da bi „počastil“ zborovanje, osebno, pošlje na zbor svoje ovahe. Čudimo se, da se mladi učitelji kot sta brata gg. Mahkota, ali blejski učitelj g. Novak dajo izrabljati Jelencu za — ovahe.

Ne gre jim v glavo, Jelencu in njegovim pristašem, kako morejo katoliški vseučiliščniki z učiteljskim skupno prirejati komerze. Pri napredni inteligenci je namreč to čisto drugače. Napredni veljaki amatrsko učitelje k vedemu za sluge, da jim dežnike nosijo ali „pušlece“ drže, in naduta, praznoglava „frakarija“ jih v „Narodnem domu“ tako prezira, da se raje potikajo po predmestnih gostilnah. Kolikrat so bili že zaradi tega čuti bridki vzdih v „Učiteljskem Tovarišu!“ — Da bi visokošolci imeli kaj stika z učiteljskim ali se z njim celo po-bratili, to nikakor ne gre v liberalne Jelenceve možgane!

Kamniško zdravilišče. Na pohvalo in priporočilo kamniškega zdravilišča v vašem listu imamo mi dodati to-le: Vse prav, da se skrbi, da se zdravilišče povzdigne; a ena reč je, katero smemo domačini Slovenci po pravici zahtevati, to je — več obziranosti na nas od strani lastništva in vodstva. Ako vodstvo in lastništvo reflektira samo na Nemce, dobro, potem naj bo vse nemško; ako pa hoče, da je bodo pohajali tudi Slovenci in Hrvatje, naj se opusti nespametno nemškutarenje, ki mora Slovence odbijati. Na kopališču je samo nemški napis: „Wasserheilanstalt“, pred parkom poleg velikega nemškega pravdrobškan slovenski napis. Slovenske zastave nismo ondi še nikdar videli. Tudi bi smeli po vsi pravici želeči, da zdravnik — ako se že domač ne more dobiti — zna toliko slovenski, da se more pogovoriti s takimi, ki nemščine niso večji šaj smo vendar na Slovenskem, ne?! Kdor pri nas išče kruha, naj se našega jezika nauči! To bi moralo biti povsod naše načelo! Ali Slovenci smo tako hlapčevske nature, da se vsakemu uklonimo in smo srečni, če moremo na domači zemlji s tujcem tuje govoriti! A to mora enkrat drugače postati! — Lastništvo, ki je vendar po imenu in po rodu slovenskega pokolenja, naj opusti svoje nespametno nemškutarenje, hoteč s samo nemškimi napisi celi okolici vtisniti pečat nemštva! Mi nočemo s tem tujih gostov odganjati, ali domačini Slovenci imamo vendar pravico, da se na nas vsaj toliko ozira, če ne bolj, kakor na tujce! Še-le, ko se to zgodi, bomo mogli kamniško zdravilišče našim ljudem priporočati. — Poznavalec.

Pogin so napovedali liberalci že sto in stokrat vsem kat. ustanovam. „Slov. Učitelj“ je bil že ob prvi številki „mrtvo rojeno dete“, a je danes že štiri leta star in ne kaže tistih znakov finančijelne jetike, kakor „Učit. Tovariš“ ali „Popotnik“. Sploh sta „Narod“ in „Tovariš“ že davno oznanila svetlo, da je cel „klerikalni zmaj ubit in strti“, a se danes tako živahno giblje, da dela liberalcem obilo preglavice. Zdaj napovedujejo pogin „Slomškovi Zvezi“. Ne vem že prav, kolikrat so to že storili. A tolaži nas zavest, da se s praznimi frazami nikogar ne pobije in da tisti, kogar so proglasili mrtvim, navadno dolgo živi.

Imenovanje. Računski praktikant pri c. kr. finančni direkciji v Ljubljani, g. Rudolf Tomšič, sin umrlega učitelja gosp. Ivana Tomšiča, je imenovan računskim asistentom pri c. kr. gozdnem ravnateljstvu na Dunaju.

Naša organizacija. V Skocijanu pri Dobravi, okraj Krško, se je ustanovilo „Katoliško izobraževalno društvo“. Naj bi skoro vsaka župnija imela tako društvo!

Slovensko gledališče. Gledališka sezona 1903/4 stoji pred durmi. Igralci in igralka se že zbirajo v Ljubljani in 1. sept. se začne že skušnje na odru. Engagementi so vsi sklenjeni in repertoire je popolnoma pripravljen. Za opero in opereto je angažiral odbor več novih članov, ter sprejel v repertoire: tri hrvatske, češko, rusko, dve italijanski, francosko in nemško opereto. Za dramo sta angažirana 2 nova igralca in nova igralka pevka. Repertoire drame obsega slovensko, dve hrvatski, srbsko, osem čeških, poljsko, tri ruske, štiri francoske, tri angleške in pet nemških novitet. Vse opere, operete in igre so prevedene in spisane. Lepak s popolnim repertoirejem se objavi 1. sept. t. l. Določbe gled. abonementa se objavijo, ko dobi odbor rešitev svoje prošnje pri dežel. odboru.

„Zveza sloven. požarnih bramb za Spodnje Štajersko“ je imela v Žalcu občni zbor. „Zveza“ je ustanovila osem gasilnih društev. Pri društvih, ki so v „Zvezi“, je 648 mož z 38 brizgalnicami. To je lepo število, a bilo bi še veliko lepše, ako bi imela vsa spodnještajerska gasilna društva le malo narodnega ponosa.

Izvanredni občni zbor „Vzajemne zavarovalnice“ v Ljubljani se bode vršil v ponedeljek dne 31. avgusta ob dveh popoldne v društvenih prostorih, Medjatova hiša na Dunajski cesti. Ker je mnogo članov, ki se za razvoj naše zavarovalnice živo zanimajo, je želeči, da se tega občnega zbora v obilnem številu udeleže, ker tisti dan zaradi sinode itak morajo v

Ljubljano. Dobro došli od vseh krajev slovenske domovine!

Vse se majo — liberalcem. Tak utis je napravila na nas „Narodova“ brzozavka iz — Drtije, da je ondi zmagala pri obč. volitvah narodno-napredna stranka. Doslej je bil ondi vedno liberalni župan, iz Trsta došli Hušnikar, in nihče mu ni nasprotoval. Letos se je izvršil tudi na to liberalno trdnjavo naskok. Kako so se tudi ondi omajala tla „narodno napredni stranki“, naj pričajo številke. Naši kandidati so dobili v III. razredu po 59 glasov, liberalni tudi po 59, v II. razredu naši 46, nasprotni 51, v I. razredu naši 12, nasprotni 18. Te številke pričajo, da se tudi v Drtiji liberalcem kliče konec. Liberalna komisija je zavrгла mnogo naših glasov. Nasprotna pooblastila so bila vsa veljavna, od naš h so zavrgli celo pooblastilo g. Povšeta. Proti volitvi se uči ugovor. Pri novih volitvah bomo z „narodno-napredno stranko“ zopet zaplesali.

Učitelj, ki šteti ne zna, je blejski Novak. Našel je namreč na zborovanju „Slom. zveze“ triinideset udeležnikov. Svetujemo mu, da prihodnjič, kedar ga bo zopet Jelenc poslal za vohuna h kakemu zborovanju, naj vzame z Bleda seboj ruski računski stroj (nadučitelj Brus bo do gotovo milostno dovolil) in naj s pomočjo kroglic previdno šteje, morda dobi potem drugačen rezultat.

„Edinosti“ v Trstu. Tržaška „Edinosti“ je včeraj ponatisnila naš odgovor glede poseta g. dvornega svetnika Šukljeja pri baronu Schweglu ter dostavila, da si hoče naše pojasnilo obdržati v spominu. Dobro! Da pa „Edinost“ popolnoma pomirimo, smo pooblaščen izjaviti, da se je g. dvorni svetnik Šuklje pri isti priliki z baronom Schweglom posvetoval v zadevi dolenjskih železničnih vprašanj, kar je tembolj potrebno, ker se gre za nadaljevanje sedanjih dolenjskih železnic, katerim je baron Schwegel predsednik. Kar je g. Šuklje v tem oziru opravil pri baronu Schweglu, to izve javnost na prvem ljudskem shodu, ki ga namerava sklicati na Belokranjskem.

Katoliški shod moravskih Čehov se prične jutri ob 5. uri v Brnu ter konča v torek zvečer. Prav bi bilo, da bi se tudi Slovenci spominjali z brzozavkami tega shoda in tako pokazali, kako nas veseli, da se je tudi med Čehi pričelo odločno gibanje za katoliška načela. To smo Slovenci tembolj dolžni storiti, ker so bili Čehi častno zastopani na II. slov. katol. shodu in ker so vsi trije češki zastopniki katoliško-narodne stranke na Moravskem člani „Slovenske zveze“ v državnem zboru. Naslov je: „Sjezd katoliků česko-moravskich, Brno.“

— **Poročil** se je g. Fran Petrič, učitelj v Strugah pri Dobropolju, z gđ. Marijo Gregorij.

— **Umrli** je v Zagrebu soproga sevniskega nadučitelja, gosp. Josipa Mešičeka, — gospa Irma Mešiček.

Ogenj. Snodi ob 9 uri je pričelo goriti pri Suštarčku v vasi Podlipoglav št. 6. Ogenj je upepelil hišo in vse gospodarsko poslopje; zgorela je tudi vsa živina: dva konja, šest krav in dva prečiča; škoda je velika. Pri ognju sta sodelovali gasilni društvi iz Štepanje vasi in Bizovika ter sta ogenj omejili. Kako je ogenj nastal, ni še znano. Posestnik je v Ameriki.

— **Mrtvega so našli** 43letnega čevljarja Jožefa Lukešič v njegovi hiši v Brinju, okraj Kamnik. Mož je v pijanosti doma padel in se ubil.

— **V Krki utonil** je 58 letni kovač Jurij Žagar iz Vinice. Padel je iz dolna, v katerem se je hotel prepeljati preko Krke v vodo.

— **Izseljevanje.** Ko je pred kratkim odpisalo vojaško poveljništvo 27. pešpolka v Ljubljani pozive na Štajersko za jensenske vojaške vaje, je došlo komaj 700 mož, mej tem ko je dobilo poziv okrog 1800 mož. Drugi so jo torej popihali v Ameriko. Pa še slabše je v tem oziru v Hrvatski. Ni ga skoraj dneva, da ne bi čitali v naših časopisih, da je zopet toliko in toliko Hrvatov potovalo skozi Ljubljano v Ameriko. Koliko jih potuje skezi Gradec! Vsi iščejo onkraj morja boljših dni, ko jih žive doma pod madjarskim nasilstvom. Pač znak časa — toda ne dober!

— **Razpisana** so razna dela na železnični progi Prvačina-Trst Sv. Andrej. Ponudbe sprejema do 12. septembra železnično ravnateljstvo na Dunaju. Pogoji pa se

Dalje v prilogi II.

zvedo tudi pri stavbenem vodstvu v Trstu, piazza nuova 2. — Dalje je razpisana do bava sukna, platna in obleke za uslužbenca in poduradnike državnih železnic. Ponudbe do 30. septembra ravnateljstvu v Beljaku, oziroma na Dunaju. — Razpisano je mesto učitelja v Budenjah.

— **Nekaj za kovače.** Že dalje časa si žele slovenski kmetje v Spodnji Polskavi slovenskega kovača, da bi jim ne bilo treba podpirati sovražnika slovenskega kmetijskega ljudstva, ki je tudi zadnje nedeljo na shodu tako nespodobno kričal. Zato se opozarja, da bi pošten in dobro izvežban kovač, ki bi bil naroden Slovenec našel v Polskavi lepo priliko nastaniti se. Dotičnik bi smel pričakovati, da bi dobival delo tudi od obeh tamošnjih graščin, veleposestvo dr. Glandnika na Pragarskem in graščina Frajštajn, lastnik dr. Majaron.

— **Solo za agitatorje** so ustanovili soc. demokratje v Trstu.

— **Dolenjske Toplice** so letos do zadnjega kottička napolnjene. Blizu 600 gostov, večinoma tujcev se zdravi doli. Zadnjih deset let še ni znašala nobena sezona tolike množice, nam je zatrjeval nek gost — bolnik — vrnivši se včeraj domu.

— **Vinegradi ob bregovih Krke,** ki so nasajeni večinoma z ameriško trto, bodo letos polni grozdja, dasi so razmeroma še mlade trte (5—7 let).

— **Gg. kolesarji, pozor!** Lepa je pot v Italijo, še lepši užitek za človeka, ki ni za male stroške in kratak čas po svetu še dosti videl. Vse se pa ponuja turistu — kolesarju. Od Ljubljane do Benetk je vožnje, ogledovanja, počitka in okrepila le tri dni! Kdor ima kolikaj časa, naj ne zamudi pridužiti se 5. septembra izletnikom kolesarjem „Zveze“. Ze sam ogled Ogleja, staroslavne mesta z njegovimi znamenitostmi in zdravilišča v Gradežu so vredni male žrtve.

— **Hujakači proti Slovincem na Koroškem.** Kdo h u j s k a, oziroma kdo je na čelu vsem onim društvom in napravam na Koroškem, katerih namen je neizprosno boj zoper vse, kar je slovenskega? Odgovor na to dajemo zopet v sledečem: Podružnica nemškega »šulferajna« za Podkloster-Trbiž je imela nedavno občni zbor. V odbor vo bili izvoljeni: c. kr. notar Ig. Hut (načelnik); c. kr. d a v k a r (!) K. Grueber, podnačelnik; nadučitelj J. Socher v Podklostru; nadučitelj Mat. Stiesen na Vratih; učitelj L. Gutzelin v Podklostru; učitelj R. Stisen na Čajni. — Torej s a m i c. kr. uradniki in učitelji, združeni za borbo zoper Slovence! Je-li treba še več odgovora na vprašanje: Kdo hujaka?

— **„Gorenjcu“ v odgovor.** V 34. številki »Gorenjca« z dne 22. avgusta se očit »Slovenca«, oziroma njegovemu dopisniku laž, češ, da hoče podtikati »vsega apostofovanja vrednim Žabničanom« izvršiti umor vojaka v Bitnem, ter trdi, da Fr. K., kateri se smatra za krivca, ne spada pod Žabnico, pač pa pod faro Stražišče in da je iz Srednjega Bitna. Dopisnik »Gorenjcu« naj torej prvič zve, da nobene fare na Kranjskem ni s tem imenom; drugič, da ne spada Fr. K. pod faro Šmartin pri Kranju, pač pa pod faro Žabnico, ker ni iz Srednjega Bitna ampak iz Spodnjega Bitna. O vsem tem se preprča lahko, če popraša pri farnem uradu v Žabnici. Vsled tega odpade napad na izobraževalno društvo v Šmartnem in na osebo g. Paulusa.

— **„Rokovnjače“** so v Stražišču pri Kranju v drugič dne 23. t. m. zopet izvršno igrali. Občinstvo zlasti iz Kranja in iz Loke se je vračalo popolnoma zadovoljno po končani predstavi, čudeč se, kako je to mogoče, na deželi tako igro, katera zahteva veliko osebja, veliko stroškov in bogato garderobo, sploh vprizoriti. Zahvalo zasluži v tem oziru zlasti g. Fran Govekar, kateri je prijazno posodil iz garderobe dramatičnega društva v Ljubljani obleko. Da je pa igra uspela prav sijajno, k temu je pripomogel zlasti tamburaški zbor iz Škofjeloče, kateri je med posameznimi prizori precizno proizvajal krasne slovenske pesmi.

— **Laška kraljeva dvojica v Vidmu.** Avstrijski laški listi so navdušeno poročali o navzočnosti laškega kralja „na vratih Italije“. Da bi pa pozdravi neodrešenih laških listov ne bili prazna fraza, treba je bilo, da se udeležijo slavnosti v Vidmu tudi sami neodrešenci. In res čitamo v laških listih, da je govoril laški kralj v Vidmu s Tržičanom dr. Spadonijem in z Goričanom Bombigom, katera oba pripadata k vladajoči laški stranki na Primorskem, s katero stranko je naša primorska vlada v najintimnejših odnosih. Slavja v Vidmu so se udeležile tudi gospe iz Trsta in iz Gorice in, kakor čitamo v laških listih, poklonile so kraljici Heleni v imenu tržaških in gorških gospa — cvetlice. Vzlasti je bil kraljici Heleni všeč šopek tržaških gospa, in da to dokaže, obdržala ga je v roki in ga ni izročila adjutantu, kakor druge šopke. Ako pomislimo to, da je Helena z nekim ponosom povdarjala, da

je bila že v Vidmu kot črnogorska princezinja, in je ob tej priliki povdarjala svoje črnogorsko rojstvo, ako pomislimo nadalje, da je bila vzgoja Helene slovenska, kdo ve, če jej ni bil šopek tržaških gospa prav radi tega tako ljub, ker ji je znano, da je slovenska ona zemlja v Trstu, na kateri so rasle one cvetlice, da so slovenske bile one roke, ki so negovale one cvetlice, saj je vendar znano vsakomur, da so vsi vrtnarji v Trstu oosteni slovenski okoličani.

— **Gorje vam, slovenski visokošolci!** Tržaški liberalni židovski „Piccolo“ se zaganja v slovenske visokošolce, ker so protestirali v Ljubljani proti ustanovitvi laškega vseučilišča v Gorici in v Trstu. Da se potolažijo židu razdraženi živeci, svetujemo mu priprosto lek: Lahj naj zahtevajo na slovenski zemlji slovensko univerzo, na laški zemlji naj zahtevajo pa laško univerzo. Tako bomo skupaj lahko postopali. A da hočejo imeti na slovenski zemlji laško univerzo — ne boš, Jaka! Trsta in Gorice ne damo!

— **„Vorán leuchtend!“** Šopiril se je po tržaških ulicah nemški burš, ki že vidi mater Germanijo doli preko Trsta pa do Palestine. Nataknil si je na glavo nemško čepico in za njo pripel trakove v nemških barvah in tako korakal „vorán leuchtend“ po ulicah, ki pa nočejo še biti nemške nazvle vsem naporom naše slavne vlade. A da bi se preveč ne navdušil za vse, kar je materi Germaniji sveto, priletela mu je po glavi taka klofuta, da mu je odnesla čepico z vsemi nemškimi barvami vred. A razkrinkani nemški junak je hitel „vorán leuchtend“ k policaju, policaj je peljal onega, ki je Germanu dal zausnico, na policijo in sedaj je vložil German tožbo radi telesnega poškodovanja. Zakaj ni tudi German rabil pesti? Morda je videl pod „pikelhaubo“ policaja svojo rešitev? Pa ne da bi bile naše „pikelhaube“ v varstvo samih Nemcev? Te misli mi rojijo po glavi, ko vidim, da si vse želi priti pod nemško „pikelhaubo“.

— **S Sv. Višarj** se nam piše: Romanje na Sv. Višarje se bliža svojemu koncu, zato pa romarji v vedno večjem številu prihajajo. Ravno tako raste tudi število obiskujočih gg. duhovnikov, kar nas gotovo zelo veseli in želimo vsakemu po možnosti ustreči. Prosimo, naj nam sporoče prihod ali pa se zvečer oglasijo pri tukajšnjem cerkvenem predstojništvu.

— **Mladenčki,** ki imajo poklic za redovniški stan in žele stopiti v frančiškanski red hrvaške provincije sv. Cirila in Metoda, naj se čim prej oglašajo pismeno ali ustno pri pred. O Vendelinu Vošnjaku, provinci-jalu v Zagrebu. Kdor se sprejme, stopi na Trsat v noviciat in potem v Varaždinu nadaljuje svoje daljne nauke.

— **Pomanjkanje učiteljstva.** Za razpisano mesto tretjega učitelja v Gorjah se ni nihče oglašil, zato je imenovana gđ. Sofija Kalan na ondoto šolo za provizorično učiteljico. Za provizorično učiteljico v Sropiž je imenovana gđ. Ludmila Ku-pu-s-pl. Pichelstein. Za razpisano mesto nadučitelja v Kropi se ni nihče oglašil in je za provizorično šolsko voditeljico imenovana ondota učiteljica gđ. Antonija Okorn.

— **Izlet zveze slovenskih kolesarjev** v dnevih od 5.—7. oziroma 8. sept. t. l. čez Trbiž v Italijo, se tako-le vrši: Odhod iz Ljubljane v s o b o t o, dne 5. septembra opoldne (11 h 51) z gorenskim vlakom do Trbiža; odtod vožnja s kolesi do Chiuseforte (34 km — prvo prenočišče). V nedeljo s kolesi do Vidma, kjer se obeduje. Ob dveh popoldne odhod v Gorico (42 km — drugo prenočišče). V ponedeljek v jutro vožnja v Oglej (Akvillejo 435 km.) Ogled bazilike in muzeja; ob 1 h 20 popoldne s parnikom v Gradež in odtod zopet s parnikom do Trsta (tretje prenočišče, eventualno povratek z večernim vlakom v Ljubljano). — Oni izletniki, ki žele iti v Benetke, se odpeljejo v nedeljo popoldne v Vidma naravnost tja in prenočujejo ali v Conegliano (72 km) ali pa v Treviso (100 km) ter odrinejo v ponedeljek naprej v Benetke. V torek 12 h 30 po noči vožnja s parobrodom v Trst. Ker je cesta skozi in skozi lepa, od Žabnice dalje pa vedno pada in ker so kraji vrlo zanimivi, je upravičeno pričakovati številne udeležbe. Da se pa pravočasno izvrše potrebna naročila glede prenočišč, obeda itd., naj se gg. izletniki zglašajo najkasneje do 2. sept. in tej zglašitvi prilože svoto 10 K ter svojo sliko.

— **Dobavni razpis** C. kr. ravnateljstvo državnih železnic v Beljaku naznanja trgovski in obrtniški zbornici v Ljubljani, da bo potom ponudb oddalo dobavo raznovrstnega lesa in lesenega blaga za 1. 1904, med drugim bo dobaviti mecesnov les za mostove, tramove; stebre, late in deske iz mecesnovega lesa; smrekov les, smrekove deske, stebre, late; prage iz mecesnovega in hrastovega lesa, trd in mehak les za vozove; oglje iz trdega in mehkega lesa. Ročaje za

orodje, toporišča za sekire, kladiva, matike in lopate; brezove metle, okovane cize itd. Za to dobavo potrebni ponudbeni vzorci in podrobni izkazi o vrstah, množinah in merah, ter občni in posebni dobavni pogoji se lahko pogledajo in tudi brezplačno dobe proti vpošiljavi poštne pri imenovanem ravnateljstvu, katero daje tudi vsa pojasnila glede dobavnih pogojev. Ponudbe s potrebnimi prilagami se morajo najkasneje do 10. septembra t. l. do 12. ure opoldne vposlati c. kr. ravnateljstvu državnih železnic v Beljaku. Prepis dobavnega razpisa leži v pisarni trgovske in obrtniške zbornice na vpo-gled.

— **Od Sv. Lenarta v Slovenskih goricah** se nam piše: Nečuvno je, kako izaesavajo lenarški nemčurji uboge slovenske zapeljane člane posojilnice. Gmotno propala brezstidna nemčurska družba porablja na vse mogoče načine gorostastna slepila, da le izvahi vlagateljem krvavo zasluženi denar iz žepa. — Vsakdo vé, da se za pomlad rabi več denarja, kakor za druge čase. Ljudje so imeli posojilnične vložne knjižice, a denarja ne. Nemčurji so znali to zadrego slovenskega vlagatelja vporabiti ter so kupovali knjižice proti odstopu 25%. Le pod tem pogojem so dajali za prvo silo denar. A najbolj ostudno in značilno za Mravljakove značajne podrepanke je to-le dejstvo: Zavedni in uplivni slovenski možje se niso hoteli na noben način podpisati za odstop 25%. A kaj si izmislili lica? Nemčurji so obletavali te uplivne možje in se prilizovali, da bi le dosegli svoj namen. Rekli so: „Podpišite se samo, da odstopite 25%, mi hočemo le vaš podpis, izplačamo vam celo svoto brez vsakega odbitka“. Na ta način so si vedeli pridobiti podpise upljivih mož in s tem tudi agitacijsko orodje proti drugim vlagateljem. Merodajni krogi pa so bili gluhi in slepi. — To je nemčurska poštenost in pravičnost.

— **St. Ilj v Slov. goricah.** Že dvakrat so se v „Slov. Narodu“ brale strašne stvari iz naše „prekрасne“ župnije, katero pa hoče znani dopisun ogrditi z deloma izmišljenimi bajkami, deloma z grdo zavistimi resničnimi dogodki ter s smešnim, drznim žuganjem. In zakaj vse to? Edino le, ker je neka „gospa“ — pa brez gospoda — zapravlila pravico na kor pet hoditi iz vzrokov, o katerih molčimo. Ali ta „gospa“ res misli, da ji bode tukaj vsem znani liberalni dopisun s svojimi umazanimi čenčami čast delal? Povej mi, s kom se pajdašji in naznanil ti bom, kdo si. Človek, katerega se rado vse ogiblje, kar pošteno čuti, katerega smo mladenči izbacili iz svojega društva, ker se sramujemo njegove tovaršije, — ta hoče govoriti o pohujšanji i. t. d. Človeče, ki je še le pred kratkim prišlo iz „obedovalnice za ričet“, hoče organiste odstavljati in jih pred svetom smešiti? Človek, ki mora po izreku „gospe“ naj manje četrtniko žganja vse viliti, ako hoče glas za petje dobiti, hoče nam nauke dajati o lepem petji? G. Sorko, naš uzorni učitelj in nepozabni organist, je res kaj lepo učil razno petje, pa je imel v tem tudi britke ure, ki so mu — žal — pred časom pretrgale nit življenja! Saj vemo, kakor je... bilo! Dopisnik nam žuga, „da bode „Slov. Narod“ širil in z njim omiko, ter preganjal srednjoveško temo, da bode razkrival vse netaktnosti, katere se tukaj gode in naj si bode krivec Peter ali Pavel! Jojmine, koliko posla! — torej le naprej, g. dopisnik — le naprej, res radovedni smo tega, pa tudi prepričani, da pride najprej na vrsto žalostna zgodba o Polerjevem petlinu, ki rad čičika, zastonj papika in vedno v senci leži.

St. iljski mladenič.

— **Boj mej kuharico in natakarkem.** Iz Gradeža nam piše naročnik našega lista: V nedeljo dne 23. t. m. sta se natakark in kuharica nekega restavanta pri kosilu sprla tako, da je nazadnje kuharica natakarka s pestjo udarila po glavi. To pa je natakarka tako raztogotilo, da je pograbil na mizi se nahajajoči nož in začel z njim mahati po kuharici, in sicer tako močno, da je koj padla v nezavest. Zadal ji je šest velikih ran. Poklicani zdravnik je ranjenki rane izpral in sešil, pri čemer je imel tri in pol ure dela. Natakarka so seveda koj zaprli.

— **Gostovanje slov. gledališke družbe** Z dežele smo prejele naslednje vrstice, katere objavimo z ozirom na ugled slov. gledališča v Ljubljani. »Odlični gospod iz Trsta, ki je prisostvoval predstavi v Nabrezini, mi piše med drugimi. To je bil naravnost škandal, kakor se je izrelo. Igralci so dohajali na oder v jako zanemarijenih oblekah, norčevali se iz občinstva, izpustili polovico igre in — odšli. Ako ste Ljubljanci zadovoljni s takimi — igravci, da ne rabim pravega izraz, potem so naši diletan-tje umetniki. — Ako so, tudi drugod take predstave, potem je bolje, da jih ni, ker le škodijo ugledu ljubljanskega gledališča, ali naj družba primerno igra ali pa opusti gostovanje. Mnogi na deželi menijo, da so ta gostovanja v zvezi s slovenskim gledališčem v Ljubljani, zato bi bilo prav, da „Drama-

tično društvo« s primerno izjavo pojasni, kako je prav za prav ta gledališka družba, da se ne bo v ime dramatične umetnosti slepilo občinstvo.

— **Poštno zadeve.** Z dežele se nam piše: Kolikor nam je znano, je neka naredba trgovskega ministerstva, ki strogo prepoveduje, da bi smeli ožji sorodniki skupaj uradovati v poštini uradih. Mogoče, da je ta naredba v mnogih slučajih opravičena. A ravno tako je opravičeno, da bi poštni praktikant ne smel službovati v uradu ali kraju, kjer ima njegov oče ali brat trgovino z gostilno. Trgovci imajo vedno svoje tajnosti, katerih ne odkrivajo svojim konkurentom. To pa je nemogoče, ako gredo pisma skozi roke ožjih trgovskih sorodnikov ali takih, ki se sami pripravljajo za trgovino. In tak slučaj je v našem kraju, na kar opozarjamo sl. poštno ravnateljstvo.

— **Na Bledu** je bilo do 22. avgusta t. l. 2416 gostov.

Ljubljanske novice.

Izlet v Vevče priredi jutri popoldne »Slovenska krščansko-socialna zveza«. Sodelujočniki, ki se hočejo pridružiti, dobro došli! V Vevčah bo jutri velika slavnost povodom otvoritve novega »Društvenega doma«. Odhod ob 1 uri popoldne od vrta g. Debelaka v Vodmatu.

Poročil se bo g. Ivan Keber, trgovec z gđ. Gabrieljo Jesenko. — G. Ludovik Filip Krema, fotograf, se je poročil z gđ. Štefanijo Oblak. — G. Alojzij Logar, pomožni uradnik, se bo poročil z gđ. Marijo Starman.

S steklenico po glavi. Na Dunajski cesti sta se včeraj popoldne sprla delavca Ivan Hribar in Bernard Pokavec ter je v prepiru udaril Hribar Pokavca s steklenico po glavi in ga precej poškodoval. Policaj je Hribarja aretiral.

Makedonci na Gorenjskem. Na Gorenjsko k zgradbi železnice v Hrušici se je odpeljalo danes jutraj 86 Makedoncev.

V Ameriko. Danes po noči odpeljalo se je odtod 10 oseb v Ameriko.

Japonski profesor v Ljubljani. V hotelu pri »Sionu« nastanit se je včeraj japonski vseučilišni profesor dr. F. Omori iz Toky.

Restavracija pivovarne Auerjevih dedičev „pri belem konjičku“ (Rösslbirt) v Wolfvovih ulicah št. 12., katere najemnik je g. Rasberger, se prenavlja in bodo dotična dela prihodnji teden dovršena. Restavracija bode po ličeno dunajskem slogu okusno preurejena in kakor se sedaj vidi, bode ta eden najlepših ljubljanskih restavracijskih prostorov.

Vinska trgatve v — Ljubljani. Pevsko društvo „Ljubljana“ naznanja s tem, da priredi običajno vinsko trgatve dne 4. vinotoka t. l. in prosi, da se blagovolijo slavna narodna društva ozirati na ta dan.

Tukajšna davčna administracija pošilja nekaterim slov. strankam nemška plačilna povelja. Ljudje se jeze nad tem ravnanjem. Temu se na kratko lahko odpomore: Ljudje ki nemških nemarajo, naj jih pošljejo nazaj in basta!

Na vse štiri vetrove so raztreseni — ljubljanski uradi, tako da mora včasih človek se za glavo prijeti, če mu je vse poiskati. Ta moderna »veterinica« izgleda tako-le: Slavna deželna vlada je s svojo palačo tam zunaj ob periferiju proti jugo-vzhodu, okr. glavarstvo bo na južnem koncu na nekdanjem slavem Žabjeku, sodišče s budodelniško univerzo je na severu in finančna upr., stara rotovška trdnjava pa drugi aparati leže v središču. Stranke, ki imajo opraviti s temi uradi morajo imeti dobra pljuča!

Vsprejem na moško in žensko učiteljsko Zglasila za sprejem v prvi letnik moškega učiteljskega se sprejemajo v ponedeljek, 21. septembra dopoldne, gojenke za prvi letnik ženskega učiteljskega in za učni tečaj za vrtnarice se pa morajo zglašiti že v ponedeljek 14. septembra. Preizkušnje se prično naslednji dan. Dosedanji gojenci se morajo zglašiti dne 24. sept. v 2., 3. in 4. vadniški razred ter zadnje tri letnike ženskega učiteljskega se ne bodo sprejemali nobeni gojenci.

Zidarska dela v Ljubljani Pri zgradbi novega poslopja za vojaško strelišče ob Dolenjski cesti, katero mora biti meseca oktobra dogotovljeno in za rabo, je bilo zdaj okoli 150 delavcev v uporabi, prihodnje dni bodo morali jih dobiti k tem še blizu 200 in zato jih stavbna družba zdaj išče. Zgradili so ondi novo cesto, ki pelje od vhoda ob levi strani dol. ceste ter se vzdiguje nad stari poslopjem in gre vedno višje tja ob hribu proti streliškim nakopom v dolini. Nove stavbe so se pričele: Na parceliranem knezoškofjskem svetu pri s. Petru so pričeli graditi si pritlične hiše Jože Sedmak, Ivan Černič in Ivan Rukovec. Poleg kolizeje so si nakupili potrebni stavbni svet J. Kudales in dva druga zasebnika, kjer si bojo zgradili pritlične hiše. V podaljšanih Šubčevih ulicah — poleg Wattachove vile — prične v kratkem z zgradbo enonastropne vile tukajšnji odvetnik Oton Vallentschagg. Na novem

stavbišču za II. drž. gimnazijo je postalo že vse živo. Pretekli dni so pričeli namreč demolirati gradč gospe Hermine del Ottove in delati prostor novi stavbi. Na tem svetu si pa že gradi bivača posestnica novo enonadstropno vilo. Na mestu podrtega gospodarskega poslopja gradi uprava Elizabetne otrodije bolnice na zgornjem koncu deli Ottovega vrta novo palačo. Morda nastane s časom na tem prostoru še kako poslopje. Gospodarsko poslopje v Jozefišču je do polovice dograjeno. Mimo novega gimnazijskega poslopja bodeta št. baje dve cesti. Kanalizacija se spelje do Poljanskega kanala, ki vodi z Elizabetne ceste v Ljubljano. V Vegovih ulicah so pri poslopju banke „Slavi“ pričeli stari zid razkopavati in napravijo ondaj novo fasado. Pri hiši št. 47. v Florijanskih ulicah se izvršujejo nekatera rekonstrukcijska dela. Ometanje in ožičenje M. Sokličeve hiše pred konjušnico bo prihodnje dni končano, hiša arhit. Smielowskega v Dalmatinovih ulicah je ometana in osnažena. Dri Spelekovih vili se prične ometavanje prihodnji mesec. Zgradba nove hiše Jozefe Počivavnikove je dospela do parterja. Olepšavalna dela pred deželnim dvorcem so prenehala ker se baje izdelujejo še načrti za vodomet, ograjo in nasad. Pri Korsikovih hišah so pričeli polagati asfaltni tlak; pred Weinlichovo vilo ob Erjavčevi cesti je asfaltni tlak že izvršen. Tlakovanje Dunajske ceste je dospelo do Matjanove hiše. Pri tiskarskem poslopju „Narodne Tiskarne v Kneževih ulicah“ so kleparske in zidarne dela deloma že končana. Zidarjev in delavcev manjka pri vseh novih zgradbah, tudi pri poslopju mestne hranilnice. Ljudje si gredo boljše zasluzka drugam iskat!

Delovanje mestne posredovalnice za delo in službe. Mestni trg št. 27, telefon št. 99. Od 21. do 27. avgusta je dela iskalo 9 moških in 51 ženskih delavcev. Delo je bilo ponudeno 13 moškim in 62 ženskim delavcem, v 37 slučajih se je delo sprejelo. Od 1. januarja do 27. avgusta je došlo 1869 prošelj za delo in 1808 deloponudeb, v 1112 slučajih je bilo delo sprejeto. Delo dobe takoj moški: 4 mizarji, 2 sodarja, 4 kočijaži, 15 konjskih hlapcev, 2 trgovski slugi, 1 pekovski vajenec, ženski: 2 prodajalci začetnici, 1 hotelska sobarica, 2 gostilniški kuharici, 6 gostilniških deklic, 3 kuharice, 12 deklic za vsako delo, 8 deklic k otrokom. Službe iščejo moški: 3 trgovski pomočniki, 1 graščinski sluga, 1 trgovski vajenec; ženske: več izurjenih prodajalk, 3 gospodinj, več računajočih natakarič, 1 bona. Stanovanja: Oddati je več dijaških stanovanj in mesečnih sob, stanovanja z 1 do 4 sob z pritliklinami. V najem se iščejo: stanovanja z 2 in 4 sobami. Pismenim vprašanjem je priložiti znamko za odgovor.

Hrvatje v Ljubljani so nam poslali naslednji „Poziv“: Na temelju odobrenih povelj c. i. kr. deželno vladi, pravila I. Hrvatskega društva „Kolo“ u Ljubljani, Vas najljubljene pozivamo na ustanovno skupštinu koja će se obdržavati dne 30. o. mi. u prostorijah gostilne Auerjevih del čav (Wolf-fove ulice) točno u 4 sata poslie podne, na sliedećim rasporedom: 1. Čitanje pravil. 2. Obrazloženje i svrha društva. 3. Izbor predsjednika, podpredsjednika, tajnika i blagajnika. 4. Izbor trih odbornika. 5. Izbor trih zamjenika. Za što već odziv na ovu skupštinu poziva i molii promicateljini odbor Slovence i Hrvate.

Vol in rokoborec Svoboda. Košeninov hlapec Anton Juvančič je pripeljal danes dopeludne na klavnico vola, da bi ga ubili. Vol pa se je smrti zbal in je ušel iz klavnice ter dirjal v mesto. Skril se je na dvorišče v „Mestnem domu“, pa hlapec je tekel za njim in ga našel na dvorišču. Peljal ga je naprej in na Poljanski cesti prišel mu je še jeden mesarski hlapec na pomoč, da sta gnala vola na klavnico. Prišedši do vrat pri klavnici je vol pogledal na dvorišče in ko je slišal rjojenje svojih tovarišev, je stresel glavo in njegova spremljevalca sta ležala na tleh, on pa je zbežal proti Kurji vasi, kjer so ga štirje kmetje prišli in držali, dokler niso prišli hlapci in ga njim odvzeli; na pomoč je prišel tudi rokoborilec Svoboda, ki je s svojima krepkima rokama prijel vola in ga sam gnal v klavnico. Vol se je pri klavnici spet spuntal, pa rokoborilec ga ni izpustil in moral je iti pod sekiro.

Surovost. Včeraj zvečer je na Ledini strojarski pomočnik G. S. 9 let starega Ervina Finka, stanujočega na Radeckega cesti 11, ki mu je bil raztrosil kupe čresla, tako pretepel in obsuval, da se je nezavesten zgrudil na tla in so ga nezvestnega prenesli na stanovanje.

Najdeno. Čevljar B. Salmič, stan. v Trubarjevih ulicah št. 2 je našel ponoči pri sv. Jakoba mostu novo britev. — Tapetnik Al. Wolf, stan. v Cerkvenih ulicah št. 21 je našel danes zjutraj v Gradiških ulicah nov dežnik.

Dogodki na Hrvatskem.

Položaj v hrvatski opoziciji.

Kriza v hrvatski opoziciji še vedno traja. Kljub soglasni izvolitvi Evgenija Kumičića v zlatarskem okraju. »Obzor« in reški »Novi list« pišejo še vedno jako ostro proti Kumičiću. dr. Franku in odstopivšemu predsedniku hrvatske stranke prava, dr. Breztyenskemu, kateremu očitajo, da je zagazil v Frankove mreže in da je Franku in Kumičiću na ljubo odločil predsedništvo stranke prava, da bi tako moralno uplival v to, da bi bil v zlatarskem okraju izvoljen Frankov kandidat Evgenij Kumičić. »Obzor« očita Breztyenskem, da kljub večkratnim pozivom ni hotel sklicati seje osrednjega odbora stranke prava in da ta stranka ni do sedaj še ničesar storila za svojo organizacijo, ker se je vse dosedanje delovanje osrednjega odbora zapravilo z brezuspešnimi pogajanjimi s Frankovimi »čistimi«. »Novi list« očita dr. Franku, da je le radi tega stremiti do vrhovnem vodstvu združene opozicije, da bi potem vspetneje barantal pri vladi za svoje osebne koristi.

Mažaronska kukavičina.

Iz Hrvatske.

Nesrečni dogodek v Zapešiću je dal povod uradnemu listu deželne hrvatske vlade, da brani madjarsko zastavo na hrvatskem teritoriju. Poznato je že dobro bravecem »Slovenca«, kako je bivši hrvatski minister Tomasić zagovarjal madjarsko zastavo na Hrvatskem, češ, da se leta 1886 sicer v sejah regnikolarnih deputacij niso mogli sporazumeti glede porabe zastav na Hrvatskem, vendar pa sta deputaciji predložili, da se pri slovesnih prilikah razobešate obe zastavi, madjarska in hrvatska. Madjarska zastava naj bi pri takih svečanostih predstavljala državno zajedništvo med Ogrsko in Hrvatsko. Dasi ta regnikolarni deputaciji poslali poročila o teh sklepih svojim zborom, vendar teh poročil ni sprejel niti hrvatski niti ogrski sabor. Potemtakem sklep regnikolarnih deputacij ni imel nobene zakonite vrednosti. A postava glede porabe državnih znakov je v nagodbi čisto jasna, kakor glede jezika, na sploh ni bilo nobenega dvoma do bana Khuen-Hedervarya, da mažarski zastavi sploh ni mesta na Hrvatskem. Sebe ban Khuen-Hedervary jo je začel z vso silo razobešati, in sicer po postavah iz leta 1848, češ, da te postavbe veljajo tudi za Hrvatsko.

Ban Khuen-Hedervary je odločno zastopal to mnenje o mažarski zastavi, ali se pri tem ni nikdar pozival na nagodbo, nego na postavbe iz leta 1848, ker je dobro vedel, da po nagodbi ne more braniti mažarske zastave na hrvatskih tleh. Razume se, da tudi postavbe iz leta 1848 ne morejo imeti vrednosti za Hrvatsko, toda po priznati nasilni praksi jih je bivši ban uvajal na Hrvatskem. Po žalostnem dogodku v Zapešiću pa iznaša uradni list stari ričet, katerega je že tolikokrat prekuhal o nagodbi, katere nima, kakor se vidi pri Mažarih, pa tudi ne pri mažaronih nobene stalne vrednosti. Danes jo tolmacijo tako, drugi dan pa že spet drugač, kakor se od zvočaj zahteva, a slednjič pozivlja novi regnikolarni deputaciji, ki naj bi to vprašanje rešili, mejtem pa naj bi ostalo vse pri starem. To pa ne pomeni nič drugega, nego priznanje mažarske zastave na Hrvatskem. Saj vemo, kdo bi reševal to vprašanje.

Današnji mažaroni z današnjo mažaronsko vlado bi seveda brez vsakega odpora popustili Mažarom, kakor še v vseh drugih vprašanjih, ki se tičejo hrvatskega narodnega ponosa in prava. Ko bi bili hrvatski merodajni krogi na svojem mestu, gotovo ne bi bili Mažari nikdar nastopili s takimi zahtevami nasproti Hrvatom. Saj so celo še zdaj mažarske oblasti vprašale hrvatsko vlado, glede razobešanja mažarske zastave, in hrvatska vlada je dovolila razobešiti mažarsko zastavo tudi v Zapešiću na svojo odgovornost in županjski uradnik je zastopal pri tem poslu hrvatsko vlado. Tukaj se vidi ona prava mažaronska kukavičina, da se ne upa očitno in jasno odgovoriti nasproti mažarske premoči. Mažar vé, da krivo dela, a če mu to dovolijo merodajni hrvatski krogi, potem postane seveda že vse ošaben. Če pa uradni list trdi, da se mora braniti v takih slučajih državna avtoriteta, ima gotovo čisto krivo, ker najboljša obramba državne avtoritete je natančno izpolnjevanje državnih postav ne pa kršenje, kakor se godi v takih vprašanjih. Smešno pa je, če uradni list grozi domoljubnim Hrvatom, da zdaj iznašajo taka vprašanja na dnevni red, ko na Ogrskem neodvisna stranka, poznata neprijateljica Hrvatov, že kar zapoveduje in vlada.

Prvič je laž, da domoljubni Hrvati iznašajo takšna vprašanja, marveč jih proučujejo mažaroni in mažaronska vlada, kakor smo zgoraj omenili; drugič pa se Hrvat ne boje mažarske opozicije, ker tudi dosedanj vladni mažarski krogi niso bili Hrvatom niti najmanje pravični. A če uradni list omenja pri tej priložnosti, da Hrvatska nima še nove finančne nagodbe sklenjene, in da

se mažarski merodajni krogi ne smejo dražiti s takimi dogodki, kakor so se godili zadnje dni, je to gotovo največja podlost, ki si jo moremo misliti. Ko bi bili hrvatski merodajni krogi le kolikor odločni, bi bila nagodba že zdavnej gotova in sicer na korist Hrvatske.

Toda bivši ban Khuen-Hedervary je imel druge skrbi, a člani regnikolarne deputacije so bili zadovoljni s svojimi dnevnici, katere jim tečejo že skozi pet let; hrvatski sabor v mažaronski večini pa je odobral vse, kar je bivši ban delal. Med tem pa je zemlja propadala od dne do dne. In zdaj zahteva uradni list, da Hrvati popuste v vsem tudi v političnem in narodnem pogledu oholi Mažarom, potem bi mogli morda še kaj dobiti od njih v gmotnem pogledu.

To pa je prava mažaronska kukavičina vredna vsakega prezira.

Dva židovska poslanca v hrvatskem saboru

Iz Zagreba.

Zadnja volitev v Daruvaru je izpala nepovoljno za opozicijo. Temu se sicer nobeden ne čudi, komur so znane glasovite volilne praktike poznatega podžupana požeškega. Tudi sicer bi bilo težko zmagati v tem volilnem okraju pravim hrvatskim kandidatom, ker je prebivalstvo tega okraja jako pomešano v narodnostnem pogledu. Tukaj so nastanjeni Hrvati, Srbi, Nemci, Mažari, Čehi in Slovaki. Navzlic temu pa je vendar hrvatski neodvisni kandidat dobil lepo število glasov, a kdo ve, ali bi bil zmagal, ko bi bili mogli priti vsi volilci na volišče, katero je dal podžupan Čuvaj zapreti po ulaneh, a legitimacij ni hotel izročiti vsem opozicijskim volilcem.

Toda najžalostneje je to, da je v tem okraju izvoljen žid za poslanca in da bosta zdaj sedela v hrvatskem saboru dva žida, namreč dr. Schwarz, ki je bil izvoljen pri zadnjih volitvah, in zdaj v Daruvaru dr. Kürschner. To je za Hrvatsko pomenljiva stvar. Do najnovejšega časa ni bilo v hrvatskem saboru nobenega židovskega poslanca, kar je bilo čisto opravičeno. Židov je na Hrvatskem v vsem 0.5 odstotkov prebivalstva, a raztreseni so po celej zemlji ter po pravi nimajo nobene pravice, mešati se v hrvatske politične zadeve. Toda hrvatska vlada ve, kaj pomeni ta življenjski med hrvatskim narodom, pa je dovolila, da se tudi ta življenjski vmeša v politične borbe. Pri židih je gotova stvar, da ostanejo zvesti privrženci madjarske vlade, od katere imajo toliko koristi. Zato so pa tudi hrvatski židi vsi v madjarskem taboru. Tukaj je nastal zdaj boj za hrvatski narod proti novemu življu, ki je morda nevarnejši nego samo madjaronstvo na sebi, saj vemo, kam meri vsa židovska politika. Na Hrvatskem pa mora na ta način priti čim prej do antisemitizma, ker se je mažaronsko sednilo z židovstvom ter proti obstanku hrvatskega naroda. Naj se tedaj hrvatski vladajoči krogi niti najmanje ne čudijo, če narod že zdaj grozi židom. A od zdaj, ko jim je začela sama vlada pomagati, bode ta boj še bolj očit. Sploh pa židu ni mesta v hrvatskem saboru.

Vstaja na Balkanu.

Peterburške »Nowosti« trde, da je okupacija Makedonije in Srbije po evropskih velevlastih neizogibna. Gre se za sedaj le zato, da se velevlasti zedinijo v vlogah, ki jih bodo igrale posamezne velevlasti pri tej okupaciji. Dejstvo je, da je Turčija pogajanja o reformah porabila le v to, da se je mobilizirala. Sedaj je Turčija pripravljena za vojsko in o reformah ni več govora. Turčija ni niti voljna, niti sposobna izpeljati reforme. Lahko se torej pripravimo na velike dogodke.

Vsi ti dogodki, ki so se v zadnjem času izvršili na Balkanu in v Mali Aziji (napad na vlak, umor amer. podkonzula) vsi ti dogodki bodo le še bolj zmedli cel položaj na Balkanu. V kratkem času so turškemu fašizmu padli kot žrtve trije uradniki tujih vlasti in ta fanatizem divja dan na dan med prebivalstvom v mac. gorah, kjer — kakor poroča porta — uradniki uvajajo »reforme«.

Kakor je cela stvar žalostna, vendar se mora človek smejati poročilu turške porte. Macedonci se branijo svojih mučiteljev, kakor se morejo, ali se pa maščujejo za kri svojih dragih in potem tudi sami more in požigajo. In potem turška vlada vidi le obupna dejanja vstajev in pravi: reformam se zoperstavljajo. Macedonci se branijo z dinamitom in ker ti napadi zahtevajo le turških žrtve, tedaj je srd in besnost turška le še večja. Kristijani v Carigradu pričakujejo na dan obletnice sultanovega kronanja hudih reči. In ti izgrede, bodi si od macedonske, bodi od turške strani, kažejo le onemoglost turške vlade. Le popolnoma nevedni ali zaslepljeni listi morejo upiti, naj sedaj po tem atentatu Evropa vendar da Turčiji obširnejša pooblastila, da bo lažje postopala proti Bolgarom.

Saj ima vendar porta popolno oblast! To le dokazuje, da miru na Balkanu ne bo prej, dokler velevlasti ne intervenirajo v prilog Bolgarom.

Napad na konvencionalni vlak

bi se bil težko posrečil, ko bi bili Turki malo bolj pazili. Da bi bil Edib paša, če že ne more vled pomanjkanja vojakov zastaviti cele proge, da bi bil vsaj zaščiten tako važno točko, ko je ravno ta postaja Kuleli-Burgas in most čez Marico. Od Turške lenobe in površnosti se pa kaj zelo razlikuje živahnost in energija vstajev. Z vojaško kušenostjo so vodjo vstaje spoznali, kaj jim je storiti, da bodo najlažje prepredili poskuse turških generalov, ustašem priti blizu. Da je napad zahteval žrtve, niso krivi napadalc, macedonski odbor, ker je Boris Sarafov že poprej obvestil železnice, naj ne sprejemajo potnikov, da napadi, ki jih morajo izvršiti na orogo, ne bodo zahtevali nedolžnih žrtve. In to se je zgodilo tu: Med ranjenici je največ žensk, poročila pravijo da enajst.

Zopet konzul umorjen.

Za stopa v ospredje drug dogodek — umor ameriškega podkonzula v Beiruthu. Beiruth sicer ne leži v Makedoniji, vendar so največ mak. razmere povzročile napad na konzula. Sploh se opaža mej Mohamedani veliko sovraštvo do Evropejcev. Dokaz, da Evropejci se ne morejo najboljšje počutiti doli v vstajškem ozemlju, je ta, da konzul Mandelstamm, ki je vendar došel na svoje mesto v Monastir, hodi skozi mesto s samokresom za pasom. Turškemu paši pa to ne gre v glavo in se je pritožil nad tem. Ta ogorčeni paša pa ne vidi cele čete Albancev, ki postopajo po monastirskih ulicah in ki so oboženi od nog do glave. O umoru ameriškega konzula govorimo na drugem mestu.

Ogenj in kri.

Vse vasi okraja Melkotrinovo v provinciji drinopoljski, izvzemši mesto Melkotrinovo samo, so v rokah ustašev. Vse stražnice od Urumkjevi do morja so požgane, turške straže pa pobite ali izgnane. Macedonske čete so razdejale vasi Weleč in Kureča, pri tem je padlo mnogo ljudi. V vasi Jablanica so Turki uprizorili veliko klanje.

Vsled dinamitnega napada na orientski vlak pri Kuleli-Burgas je orientška železnica odpustila vse bolgarske delavce. — V Ueskübu so našli pri Bolgarih mnogo krme. — Iz Ipeka se poroča, da se je z nastopom Nastil-paše začelo novo gibanje med Albanci, ki so začeli kar po cestah moriti kristjane. Bazar v Ipeku je zaprt. — Blizu vasi Kervan-Kej so se spoprijeli vstaši in bašibozuki, ki so bili poraženi. Zbežalo jih je okolu 250 v nek stolp in so se ondaj branili. Vstaši so nato stolp z dinamitom razstrelili.

Turška zavijanja.

Porta je avstro-ogrskemu in ruskemu poslanstvu sporočila, da se je mnogo vaščanov v vilajetih Solun, Monastir, Uesküb, Drinopolj dalo zapeljati po vstaših in se vdeležilo vstanka; s tem škodujejo mirnemu prebivalstvu (ti so menda Turki) osebno in gmotno in vznemirjajo mir (ki ga je sultan tako navajen); nad tem je ogorčen vse civilizirani svet (to so pa menda sultanovi Albanci in bašibozuki). Mnogo zapeljanih oseb se je že podvrglo. Razglas, ki ga je dal sultan na ljudstvo opominja prebivalce, naj vendar zaupajo (!) dobromisleči (!) vladi — sultanovi, naj se udajo in odlože orožje (tu sultana črevelj žuli). Vsi, ki se bodo še nadalje udeleževali ustanka, bodo energično zasledovani in strogo kaznovani (če jih bo sultan dobil).

Bolgarija in Srbija.

Srbski listi odločno pišejo, da se mora nekaj ukreniti za prebivalstvo makedonske. Srbija in Bolgarija naj skupno postopata! »Narodni List« pravi, da se moreta Srbija in Bolgarija zavzeti za makedonske brate v očigled brezbriznosti Evrope. »Narod« piše, da bi bila skupnost Bolgarije in Srbije v vojaškem in gospodarskem oziru pod pogojem, da dobi Makedonija avtonomijo s popolno kulturno in cerkveno prostostjo obeh narodov.

Pomnoženo vojaštvo.

Vsled poročil iz Drinopolja je vlada poslala tja še pet bataljonov in tri gorake baterije. Tudi bolgarske mejne čete so se pomnožile.

Obsojeni knjigotržec.

Knjigotržec A. Sauradji v Solunu je bil pred vojnim sodiščem obsojen na pet let prisilnega dela, ker je bil v pismeni zvezi z revolucionarnim odborom.

Turki za morilca.

Srd na kristijane v Monastiru še ni prenehal. Turki obiskujejo grob morilca Halima in trosijo nanj cvetke. Za njegovo rodbino so že nabrali 370 turških fantov. Konzul Mandelstamm je zaradi tega storil potrebne

korake pri valiju. Ta vali je tudi povabil konzula, naj bo navzoč pri usmrtitvi Halima. Konzul je pa odklonil in dejal: »Gabi se mi, da bi gledal tega potepuha umirati; jaz Vas opozarjam na to, da, ako me kak turški orožnik ne pozdravi, ne bom čakal, da me on ustrelji; jaz ga takoj ustrelim.«

Italija.

Trdi se, da bo Italija pri dogodkih na Balkanu igrala pasivno vlogo, toda brez vednosti Italije se ne bo nič storilo.

Zadoščenje Italiji.

Vojak, ki je zmerjal italijanskega konzula z g i a u r o m, je prijet in bo kaznovan; tudi vojak, ki je zmerjal ruskega poštnega uradnika in italijanskega poslanika, bo strogo kaznovan — če bo.

Begunci.

Število v Carigrad došlih grških in turških emigrantov je 880. Turška vlada skrbi zanje; podpira jih tudi ekumenski patrijarh.

Turška vas v ognju.

300 mož broječa vstaška četa je zažgala pri Drinopolju turško vas Hadachi Talisdren. Izmed 340 hiš jih je zgorelo 310. V boju je padlo mnogo Turkov.

Nameravani napad na vodovod.

Družba Terkos, ki preskrbuje Carigrad s pitno vodo, je zahtevala od porte zadostnega varstva, ker se boji, da ne bi vstaši dovoz vode zaprli. Porta je ukrenila varstvene odredbe.

Kako se je izvršil napad na orijentski vlak.

V preiskavi o atentatu na vlak je izpovedal nek podčastnik, da je nek mož ravno pred atentatom nekaj zažgal. Mož se je vozil v 3. razredu. Dotičnik je prijet. Vedno bolj je verjetno, da so peklenski stroj utihotapili na vlak med provijantom. Napad se ni izvršil na progi.

Ruski car v Bukarešti.

Car baje pride v Bukarešto koncem decembra. Prihod bo baje velikega pomena, ker hoče car na Balkanu status quo ante. To se bo pa bolj težko zgodilo.

Ranjenici pri napadu na vlak.

Vest o napadu na vlak je v Carigradu vzbudila občno nevoljo. Sultan in ministri so bili takoj obveščeni, v četrtek zvečer ob 6. uri so bili v Carigrad pripeljani m r t v i in ranjeni. 7 žensk, za silo obvezanih in od bolečin stokajočih, z začrnelimi obrazi od smodnika, je naredilo žalosten utis. Voz z ranjenci so odpeli od vlaka in ga prepejljali na vojaški kolodvor. Na sultanovo povelje je takoj prihitelo več zdravnikov, ki so ranjencem obvezali rane in jim dali okrepčila. Nato so prenesli ranjene v turško in nemško bolnišnico. Na kolodvoru se je zbrala velikanska množica ljudi, ki je ranjence spremljala na poti v bolnišnico in godrnjala zoper Makedonce in zoper vse kristijane.

Kakor se dozda natančno ve, je bilo ubitih 6 oseb, med njimi 2 mohamedanski ženski in 2 moža; ranjenih je 18, med njimi 11 mohamedanskih žensk in 3 možki. Eksplozija je nastala v kuhinjskem vozu, kar dokazuje, da so dinamit utihotapili v živilih. Zato sedaj na meji natančno preiskujejo.

Turčija v denarnih zadregih.

Na ruskem poslanstvu v Carigradu dvomijo, da bi porta resno mislila izpeljati obveznosti glede zadoščenja Rusiji. Rusija si je zagledala pridržala spel na velevlasti, da potem nastopi kot nihova pooblaščenca zastopnica proti Turčiji. Stvari so zelo resne. V Carigradu zelo občutno čutijo finančno zadrugo. Blagajne so danes bolj prazne, ko kdaj prej, ker so stroški za vojaščino v vstaškem ozemlju vse poržli. Za slavnost obletnice sultanovega kronanja je 100.000 funtov, kar je seveda premalo. Čete, častniki in moštvo, mrmrajo, ker ne dobe mezde. Njih nezadovoljnost veča še okolnost, da liferanti mesa za armado nočejo več dati, ker nikoli ne dobe denarja.

Velevlasti.

Iz Berolina se poroča, da so v tamošnjih vladnih krogih mnenja, da je treba sultanu pustiti prosto roko pri pacifikaciji Makedonije; sultan mora pa ravno tako svojemu poveljniku dati prosto roko. To se pa dosedaj še ni zgodilo. (Kako to? Bolj moriti in klati nemorejo turške čete več kot so). Pač pa se mora sedaj. To je baje tudi mnenje Rusije in Avstrije. No če pa velevlasti tako mislijo, potem je pa res bolje, da puste vse na miru. Balkanski Slovani se bodo potem že sami osvobodili. Morda se bodo velevlasti še premislile.

Reforme za Makedonijo.

Londonski »Daily Telegraph« je izvedel iz Petrograda, da ruska vlada namerava predlagati, naj se reforme za Makedonijo še razširijo. Rusija hoče s Turčijo sodelovati, ko se imenuje guverner za Makedonijo in sicer hoče ta, da na to mesto pride kristijan. Ako bo Avstrija s tem zadovoljna, je še

vprašanje, ker v vsaki reformi vidi Avstrija avtonomijo Makedonije, katere pa noče.

Bitka pri Kremencu

c. in kr. 19. lovskega bataljona

dne 17. avgusta 1878.

(Dalje.)

Ko se vse dobro poleže in mir nastane, smo bili zopet vzbujeni s poveljem: »Alarm.« Kakor poprej pri želvi, tako tudi v tem slučaju ni hotel nekdo na vpitje vedeti: »Stoj, kdo tu!« slišati. Oddelek vojakov hiti vedeti z nasajenimi bajovneti na pomoč. — Kdo pa sedaj pride iz grmovja? — Turek? ne! želva? ne! — prikaže se dolgošni magarac — osel. Vojaki odidejo, potem je bil v noči mir, kajti teh burh je bilo dovolj.

Kosilo in drugi dogodki.

Drugi dan 18. avgusta je bil pred Turki mir. Le želedec se je silno glasil, kajti 17. avgusta je dobil le malo — deloma nič, 18. tudi ne — to je bilo hudo. Ali glej, proti poldne pride štabni vodja Tone Vremšak z vozom, ki je bil zelo hudo enak ciganskemu vozu; pripeljal je kruha, mesa, riža in ruma. Pisec, računski nadlovec, je imel nalogo za svojo stotnijo potrebno blago prevzeti in med moštvo razdeliti. Ali Bog je sam sebi prvi brado vstvaril, kako je tudi on, preden je kaj pričel, pojedel en porcijon kruha in popil pol litra ruma. — Kmalu je ogenj gorel in etape so bile kuhane. Vsi ljubljanski kuharji vam ne naredite tako dobrega kosila, kakor je bilo ono 18/8 pri Kremencu! — Kakor vže omenjeno je bil ta dan mir. Ali vojaki so bili nemirni, ker so bili zopet siti, najrajši bi bili vriskali in peli. Videli smo nekega magaraca pasti se, morebiti je bil oni, ki nas je po noči strašil. Pričeli so vojaki, seveda skrivaj, na njega streljati, pa menda ni bil zadet, ker ni odšel in tudi padel ni.

Okrog 4. ure popoldne smo videli na cesti, odkoder so prejšnji dan Turki proti nam korakali mrtvaški sprevod. Morebiti je bil kaki višji poveljnik pokopan. Da je bila slavnost večja, zapove major naj se s topom tja posveti. Kroga je zadela dobro, so li bili vsi pobiti, ali so se poskrili, videti ni bilo nikogar več.

19. avgusta se je bila koncentrirala okrog Kremenca cela brigada; nameravalo se je pred nami ležečo kulo vzeti in v mestu Stolcu vjete osvoboditi. Zato mi moj stotnik zaukaže, naj bojišče zapustim in se podam k trenu, kjer bi saj itak moral biti. Svojege dobrega stotnika sem prosil, naj bi me še tukaj pustil naj z vojniki umrjem, če ne bode drugače. — Ali povelje, je povelje, oditi sem moral, in prišel iz dežja pod kap.

(Dalje prih.)

Izpred sodišča.

Izpred deželnega sodišča.

Prva bitka po vojaškem naboru. Dne 4. marca je bil v Prevojah vojaški nabor, katerega so se udeležili fantje iz Blagovice, Čemšenika in Š. Gotharta. Ko so se vračali na voze dom, pričelo se je običajno izživanje in skoraj so se osamljeni Blagovičani pod klancem pri Krašnji sprijeli s fanti iz družin dveh vasi, kateri so tvorili zase eno skupino. Od Krašnje naprej sta pa en Čemšeničan in en Blagovčan trčila skupaj. To je bilo povod pretepu, pri katerem je bil Filip Lebar težko, Jože Lebar pa lahko ranjen. Fr. Urem premogar v Kisovcu, je bil obsojen na 2 meseca, oproščena sta bila A. Bregant iz Voš in Janez Udovič. — Otrokov sled opeklin umrl Posestnika žena Marjeta Ivančič v Hrenovcih je šla dne 5. julija t. l. k popoldanski službi božji; vzela je seboj dvoje otrok, najmlajšega Jakca je pustila spečega v zibelki, ker je upala, da bo otrok, kakor vselej, do njegove prihoda spal. A ta se je med tem časom zbudil in zlezal na ognjišče. Tleča žerjavica je unela obleko otroku, ki se je tako ožgal, da je vsled opeklin umrl. Mati je bila obsojena na tridni zapora. — Občinskega redarja napadel Rok Globočnik, delavec na Savi pri Jesenicah je ponoči na 13. julija t. l. z dvema tovarišema trkal pri Hrovatovi gostilni v Jesenicah da bi se jim odprlo. Ker so preveč razsajali, hotel jih je občinski redar pomiriti. France Vurnig je pripomnil, da je neki znani zabavljivec med njimi, nakar je redar Jože Završnik to opustil. Še le na klic: »p... ti potica ali imaš korajžjo?« je šel Završnik med fante, ki so mu obljubili, da se razidejo. V tem trenutku skočil je pa Rok Globočnik proti redarju ter je z nožem zamahnil proti njegovi glavi, da je Završnik znak padel. Obdolženi pravi da mu je le kamen v glavo vrgel, ali zdravniški izid je pokazal, da je bil z nožem v lice zadet. Sodni dvor ga je obsodil na 13 mesecev v težko ječo. — Zaradi krivega pričevanja se je zagovarjal posestnik Miha Klinar iz Javorniškega rova. Tone Potočnik je letošnjo pomlad na svojem travniku »jezerce« zapazil kolovoze ter je prašal obtoženca, če ve za storilca. Ta mu je pa pravil, da sta Čop

in Noč vozila po njegovem svetu. Prišlo je do tožbe in Klinar kot prič zasljašan je ravno to pod prisego potrdil. Kasnejše poizvedbe so pa dognale da je bilo pričevanje Mihe Klinarja krivo, in pri razpravi ga je sodni dvor obsodil na dva meseca težke ječe. — V stanovanje jih ni pustila. Vsled uradne odredbe je imel sodnijski sluga v Kranju nalog, Marijo Cvirn, delavca ženo s silo iz stanovanja iztirati. Temu se je pa Marija Cvirn uprla s tem, da je zgrabila slugo za roko, v kateri je držal ključ in in upila da ne bo šel noben v sobo, zmerjala ga je tudi s »rovino.« Obsojena je bila na 3 mesece težke ječe. — Pri pravljjanju sena ponesrečil se je osem letni posestnikov sin Jakec Benedikt na svilih, ko je stopil na odprtnico, ki je bila slabo z otepi zadelana, ter je padel tri in pol metra v globino in se je tako poškodoval, da je čez dva dni umrl. Ker se je podtikala osetu malomarnost, da je premalo skrbel za varnost svojih domačinov, imel se je zaradi tega pregreška zagovarjati, a sodišče ga je, ker ni bilo povoda za obsodbo, oprostilo. — V Ameriko jo je popihl Urban Olivani, delavec iz Sore, ne da bi bil zadostil vojaški dolžnosti ter je bival tam 5 let, nato pa se zopet domu povrnil. Obsojen je bil na tri dni zapora in na 10 K denarne globe. — Jurij Žvokelj zopet sojen. 8. julija po noči je iz tukajšnje jetnišnice pobeignil z dvema tovarišema, bivši hlapec Žvokelj iz Podsmreke, ki je bil obsojen na 18 mesecev težke ječe. Vsi trije begunci so bili opravljeni v jetniško obleko. Skup, so šli do Podrožnika, kjer so se razšli. Žvokelj je šel domov, kjer se je preoblekel, ne da bi ga kdo domačih vidil. Takoj je počel po svoji stari navadi krasti. Pri Mariji Remic v Draševniku je iz podstrešja pobral obleko in 4 K gotovine. Janezu Terčku je vzel prstan in gotovine v vrednosti 37 K; Jakobu Klopčarju iz zaklenjenega kovčeka žepno uro in denarja v vrednosti 49 K; še v isti noči pri Zinauerju v Spod. Šiški iz sobe 1 revolver s patroni in hlapcu delavsko knjižico; pri Zormanu v Spod. Šiški 2 prstana, 1 verižico in obleke v skupni vrednosti 82 K. Večino tatvin je izvršil po noči. Sodni dvor je Žvokeljnu pridelal k prejšnjimi 18 meseci še 2 let težke ječe z 1 postom na mesec. — Zaradi hudodelstva nenravnosti je bil na 18 mesecev težke ječe obsojen Andrej Krvina, čevljar na Karolinski zemlji. — Premeten slepar Klepar Anton Krajnc, je izvalil od trgovca Antona Ditrha pleha v vrednosti 28 K, češ da ga je naročil Matvez Milavc. Osleparil je tudi druge za večje in manje predujeme, katere je dobil, da jim kaj napravi acetylen — razveljavlo. Ponaredil je pa tudi obrtni list okrajnega glavarstva v Postojni, s katerem se je orožniku legitimoval. Sodni dvor ga je obsodil na 13 mesecev težke ječe.

Porotne obravnave v Mariboru se prično v ponedeljek, dne 7. septembra, in se bodo zagovarjali: dne 7. septembra poštna upraviteljica Marija Wagner od Sv. Barbare pri Mariboru zaradi uradne poneverjenja in zlorabe uradne oblasti; dne 9. septembra Matija Radih zaradi prestopka nravnosti in Antonija Hölbl iz Breznika pri Marenbergu zaradi nameravanega umora svoja moža; 10. septembra Anton Urajnik zaradi tatvine; 11. sept. hlapec Franc Mlakar radi uboja.

Nekaj za juriste. Slavni kriminalist dr. pl. Ducar je v Celju na tožbo Slovenke zmerjane od Nemke s psovko »bindiš« baba, razsodil tako: Vi se od obtožbe zaradi razžaljenja časti oprostite, kajti dokazano je sicer, da ste gorenje besede rabili, pa s tem tožteljca niste razžalili. »Bindiš« je namreč toliko kakor »windisch«, »baba« pa je stara ženska. — Zdaj bi bilo dobro poizvedeti, ali bi bil obsojen, kdor bi dr. Ducarjevi milostlivi gospod rekli, da je nemčurka baba. Če bode kdo riskiral objavimo izid.

Drozeg pred sodiščem. V Londonu je pred kratkim stal pred sodiščem drozeg. To se pa zgodilo tako: Nek voznik je imel drozga, katerega je izučil, da mu je znal dokaj komadov zvižgati. A to drozgovo zvižganje ni bilo dovolji nekemu kirurgu, češ da drozeg ne zvižga prav in da ima trd in neljub glas in vsled tega vznemirja vse sosede. Zahteval je torej, da se temu naredi konec. Mnogo sosedov se mu je pridružil — in drozeg je moral pred sodišče, ker je mnogo prič jako dobro govorilo za drozga — vsaj jim je lepo prepeval — je sodnik Curty Bennett izjavil vozniku, da po zaslišanju prič ni drozeg nikak »škodljiv ptič« v smislu paragrafov, in ga je oprostil. —

Za 23 milijonov eno leto ječe. V Parizu sodijo odlične ljudi jako milostno. Sin milijonarja Balesnija je ponesrečil strankam, ki so imele denar v njegovi banki 23 milijonov frankov. Dobil je za to samo eno leto ječe.

Razne stvari.

Najnovejše od raznih strani.

Kitajska železnica na pro daj. Kitajci nameravajo prodati železnico Niučvang, ker jim ne donša dobička. — Katoliškega shoda v Kolinu se je udeležil tudi kardinal Ferrari iz Milana. — Najstarejši avstrijski general fiam. baron Weber praznuje danes 90letnico svojega rojstva. V pokoj je stopil že l. 1881. — Požarna podzemski železnici v Parizu. Včeraj je zopet gorelo na podzemski železnici v Parizu in seje pri tem ponesrečila neka dama, ki je pozneje umrla na dobljenih poškodbah. »Libre Parole« javlja, da bo občinski svet pariški sklican v posebno sejo, v kateri naj bi sklenil, naj se promet na podzemski železnici zaustavi, dokler se ne izvedejo uredbe, ki so potrebne za varnost občinatva. — Velika nesreča na železnici. Med postajama Pasian di Schiovonetto in Codroipo na Laškem je vlak, ki je vozil neki vojaški transport, trčil ob neki tovarni vlak. Povodom te nesreče je bilo ubitih 15 vojakov, med temi en stotnik. Govori se, da je poškodovanih kakih 80 oseb in med temi da jih je več težko ranjenih. 45 ranjencev so privedli v Videm. Rešilnega dela so se lotili takoj vojaki in prebivalstvo kraja. Po Vidmu vise črne zastave. — Huda eksplozija. Listi javljajo iz Arada: V nekem kamnolomu v bližini kraja Vaikoc pri Aradu je eksplodiral včeraj dinsmit, o čemer je bilo 6 delavcev ubitih in 15 težko ranjenih. Bržkone se gre tu za čin maščevanja nekega odpustčenega dnioarja. — 50 milijonov za doberdelne namene je zapustil londonski advokat Sam Lewis. Sedaj je sodišče potrdilo oporoko, proti kateri so se pritožili njegovi sorodniki. — Zbirko jedilnih listov ima gđ. Bottolph v New Yorku. Zbranih ima 11209 jedilnih listov v vseh jezikih. — Proti prehitrivožnji z avtomobili pripravlja poseben zakon tudi Pruska. — Prve romarje bo novi papež sprejel 15. septembra. Romarji bodo Francozi. — Za nedeljski počitek prirede jutri veliko manifestacijo trgovski pomočniki v Brnu. — Stavka v Belemgradu. Uslužbeni cestne železnice v Belemgradu so pričeli stavkati. — Ministarski predsednik Körber je včeraj nenadoma prišel v razpravno dvorano dunajskega dež. sodišča in ondi prisostoval obravnavam. — Obesil se je v Pribramu 65 let stari uradnik Burianek, ker se mu sorodniki branili se poročiti z neko mlado deklico. Predno se je obesil, sežgal je svoje hranilnične knjižice. — Tovarna smodnikase je zletela v zrak v Sena Quirico na Laškem. Tri osebe so mrtve. — Tekmovanje grdih ljudij. Neki ameriški list je priredil tekmovalje, katerega so se udeležili grdi ljudje. Najgrši šlovec je dobil prvo darilo. — Samomor s cigaretami. V New Yorku umira v bolnici kurjač Broklynske železnice Hystrom, ki se je večkrat poskušal usmrtiti, a so ga vedno rešili. Sedaj je pokadil 400 cigaret na dan in v nekaj dneh je onemogel.

V pouk gospodom, ki obiskujejo uredništva, je priobčil te dni neki list naslednja pravila ter priporočal dotičnim gospodom, naj si jih natančno ogledajo. Pravila se glase: 1) Ne hodi v uredništvo na privatni pogovor z uredniki, s tem zadržuješ samo njihovo nujno delo. — 2) Pridi v uredništvo le, ako imaš sporočiti kako vest za list, a najbolje je, da jo prineseš seboj že spisano, da z govorjenjem ne zadržuješ urednikov pri njihovih mnogoštevilnih poslih. — 3) Ko si to opravil, hitro odidi in stori trden sklep, da boš še večkrat kaj zanimivega poslal za list. — 4) Ne hodi v uredništvo samo brat časopisov, pa ne jemlji časopisov seboj. Časopis smeš prijeti v uredništvo v roke le, ako kaj iz njega za list posnameš. — 5) Ogiblji se preglasnega govorjenja v uredništvo in opetovano preberi točko 1. Posebno ne vodi v uredništvo celo drugih gospodov, ki v uredništvo nimajo nič sporočiti, na privatne pogovore. — 6) Ogiblji se naročati urednikom kaj takega, kar nima nič zveze z listom in s stališčem lista. — 7) Dobro delo storiš, ako imaš povsod, kamorkoli greš, odprte oči in ušesa. Tako nabrane zanimivosti listu hitro poročaj. — 8) Napram urednikom ne bodi nikdar zamerljiv, ako ti vedno ne potrdijo.

Kardinal Rampolla v nevarnosti. Nedavno se je peljal kardinal Rampolla po Via XX. Settembre; ko je dospel voz k vratom Porta Pia, so se splašili konji, kočijažu so ušle vsajeti iz rok in konji so dirjali po Via Nomentana. Posrečilo se je nekaterim hrabrejšim meščanom ustaviti konje. Kardinal se ni nič poškodoval samo malo prestrašil.

Kaj je krivo papeževe smrti? Na to vprašanje je odgovoril dr. Jäger v Stuttgartu na poseben način. Med drugim pravi tudi, da je Leonove smrti dosti krivo to, da ni bila postelja na pravem mestu. Kajti najslabši zrak se nahaja ob stenah, posebno pa

v kotih sobe. To spriduže sušenje mokrih sten, ker ostanejo najdaljše vlažni. Na stenah obvisijo tudi škodljive tvari. Zato naj ne bo nikdar postelja v kotu ob steni, kakor je to bilo pri papežu, ampak čim dalje od stene bolj v sredini sobe. Saj glava naj bo obrnjena od stene. Kdor tega ne stori, bo nekoč trpel na kroničnem zastrupljenju. Tako je po dr. Jäger-ovih besedah mnogo pripomogla k smrti papeža Leona XIII. tudi lega postelje.

Grozovita osveta. Pred kratkem prileti nekega dne neki cigan, z imenom Nikolaj Bozsura v največjem strahu k županu neke bližnje vasi pri Velikem Beeskereku na Ogrskem. Revež prosi za božjo voljo naj se ga usmilijo in skrijejo pred tolpo ciganov, češ da ga hočejo umoriti, ker jih je bil nekoč ovadil. Župan mu je preskrbel prenočišče v šoli in je cigane, ki so Bozsuro iskali, odpravil. Le ta je prenočil v šoli, a o njem ni bilo naslednjega dne ne sluha ne duha. Menili so, da jo je sam popihal. Pozneje pa se je resnica pokazala. Nesrečneža so zgrabili in odpeljali zvezanega njegovi rojaki, potem ko so ulomili vrata v njegovo bivališče. Ciganje so svoji žrtvi iztaknili najprej oči, potem pa izrezali jezik. Potem so prigognili dvoje akacij in navezali nanje na vsako po eno nogo nesrečnikovo, na kar so spustili. Telo je bilo vsled tega popolnoma razkosano. Orožniki iščejo krivce, da jih izroče pravici.

Solnčna vročina — in parni kotel. V Združenih državah so imeli poskuse, kako bi vspešno izrabili solnčno vročino. V Kaliforniji so priredili že parni kotel, ki ima gonilno moč desetih konjskih sil in v katerem se para vsled solnčne vročine vzdigne v višino. Aparat obstoji iz stožca, ki ima ogledala, ki so tako postavljena, da vse solnčne žarke odbijajo na bakreno cev, v kateri je voda in katera se nahaja sredi stožca. Stožec premikajo kolesi kakor pri kaki uri, da vedno zasleduje premikanju solnca. Kotel more delovati vsak jasen dan kakih osem ur in potrebuje komaj eno uro, da se napravi para, na kar stroj lahko deluje do solnčnega zahoda. Stroški so mali v premeri z drugimi stroji, pri kojih se uporablja premoag ali elektrika. Dr. Bell meni, da bodo zamogli skoraj v Sahari postaviti tovarne. Solnčni parni kotli se bodo ondaj uporabljali in Sahara bo ognjišče velike industrije. Če bo res?

Polica j komponist. Izvanredna čast je doletela policaja Teike v Potsdamu. Znan je že več ali manj kot komponist. Pred kratkim je komponiral vojaško koračnico, kojo je posvetil pruskemu princu Albrehtu ter mu jo doposlal s prošnjo, naj jo blagohotno sprejme. 12. t. m. je Teike prejel pismo, v katerem mu princ izraža svojo hvalo na posvečenju ter dovoljuje, da se koračnica imenuje princ Albrehtova koračnica. Najprej bodo igrali brunšviški polki to koračnico, ker je Albreht brunšviški regent in polki, kojih šef je princ Albreht. — Tudi angleško vojaštvo je vsprejelo eno koračnico Teikevo.

Da se ne bi nosilo orožje izven službe, se je začelo v tem smislu neko živahno gibanje na Francoskem. Podpolkovnik Picquart piše v „Aurore“, naj bi se vojakom sploh prepovedalo nositi orožje izven službe, kakor se je to zgodilo na Angleškem. Stare tradicije so se preživele in nova doba nam vstaja, ljudje niso več vsprejemljivi za enake utise, kot nekdaj. Pa tudi več ni taka čast orožje nositi izven službe kot nekdaj, marveč je zelo nekomodno; angleški častniki nosijo sablje samo v službi. In še iz nekega drugega ozira se je pričela ta akcija, namreč vsled tega, ker v pijanosti vojski radi rabijo orožje, če zaidejo izven službe v kak spor ali pretep, kakor so se v tem oziru dogodile velike nasilnosti v francoski kolonialni infanteriji na otoku Quessant. Ali bi ne bilo umestno — piše podpolkovnik dalje — tudi v tem oziru stopiti na novo pot in določiti, da vojak več ne nosi orožja izven službe? Ne bilo bi to ravno sredstvo, da se zabrani vsako nečastno rabenje orožja, marveč bi bil to nev korak v tem smislu, da se vojak in civilist v kolikor mogoče zedinita.

Izvenreden potovalec po svetu je vsekako poljski grof Rocca Dianovicz. Že 40 let potuje po svetu in sicer peš. V Lissi (Poznanjsko) je rojen ter je začel svoje potovanje, ko je bil jedva 14 let star. Njegovo potovanje ga baje že stane 1½ milijona kron. V vsaki vasi in vsakem mestu naznani svoj prihod in odhod. Že nad 10.000 pismenih izkazov ima od oblastev raznih dežel. Pred dnevi je prišel v Chatres, odtod je odšel kmalu v Bordeaux. In to vse, da more zbirati tvari za veliko delo, v kojem namerava popisati življenje po jetišnicah raznih dežel. Da bi se še bolj poučil o takem življenju, se včasih dá zapreti. Bil je v francoskih, laških, španskih, angleških in ameriških zaporih. Tako francoski častniki.

Originalna reklama. Angleži in Amerikanci so kaj „kunštni ljudje. In Angleži so prišli do sledeče originalne reklame, ki jo je priobčil londonski letnik „Tit — Bits“. Omenjeni list namreč že dalje časa prinaša

strahovit roman, v kojem so glavni motivi — uboj, rop in ljubezen. List je torej pozval svoje čitatelje, naj gredo iskat 500 funtov šterlingov, katere je junak romana ukradel in jih zakopal. Časopis pravi, da se omenjeni denar gotovo nekje nahaja, kakih 60 kilometrov v okolici Londona; in oni čitatelj, ki dobi denar po opisih v romanu, si ga sme pridržati — njegova last je. Umevno torej, s kako vnmemo so ljudje čitali roman in iskali v njem dovolj podatkov glede „šaca“. Mogoče, da je ta velika napetost med bralci v zadnjem času nekoliko popustila, ko je minister Cooper našel kraj kakih 60 km v okolici Londona, ki popolnoma odgovarja popisu v romanu in vodi do zakopanega zaklada: mejnik, ne daleč od njega črešnja, v katero so zabiti žrebliji v podobi križa, in brzojavni drog, kojih senci se ob določeni uri križati; 37 metrov od tega križišča in 40 metrov severno od mejnika je baje zakopan zaklad Cooper je vse potrebno ukrenil, a zaklada ni dobil. Morebiti „Tit — Bits“ v eni prihodnjih številkih prinese novo — reklamo — za svoj roman

4000 dece v ruskih temnicah. V ruskih temnicah se nahaja do 4000 neodrasle mladine, ki ni prišla v zapor radi kršenja zakonov, pa v temnicah morajo biti. To je deca zaprtih roditeljev, pa ker nimajo nikjer prebivališča, so jih zaprli obenem z roditelji. Ker so vse ječe skraj polne, niti ruska uprava sama ne ve, koliko neodrasle mladine je zaprte, ceni se njeno število do 4000. Vsi poskusi, da bi prišli v okoličnem zlu, so postali brezuspešni. Rusija ima samo 27 sirotišnic za nepristranjeno dečo — in še te sirotišnice so ustanovile privatna društva. In vse te sirotišnice ne morejo nepreskrbljene mladine vsprejeti, radi tega so jih zaprli po ječah — pa šte vilo dece le raste. Glavna uprava se je izrazila, da se mora deca oddati iz jetišnic tudi brez dovoljenja roditeljev, samo, da jo vzamejo v skrb njeni sorodniki. In tako bi se opomoglo bedi in zlu deci zaprtih roditeljev.

Upliv pariške železniške katastrofe. Pariška železniška katastrofa je kaj močno uplivala na londonske pozemeljske železnice. Tako je dobila londonska centralna železnica v pretečenem tednu 1130 funtov manj kot po navadi druge tedne. Vožnja sta 2 pence, torej se je peljalo 141.000 oseb manj v zadnjem tednu kot druge krat. Na londonski električni pozemeljski železnici City and South znaša deficit 890 funtov, torej se je peljalo 106.800 oseb manj kot v drugih paralelnih tednih. Če še večještemo vozne karte delavcev v jutranjih urah, ki so dokaj cenejše, lahko rečemo, da izguba oseb v enem samem tednu znaša eno četrtno milijona — in to vse radi katastrofe na pozemeljski železnici v Parizu.

Nov način tatov. Tatovi pridejo vedno na neke nove misli, da zamorejo krasti. V Parizu se je dogodil naslednji dogodek: Neka imenitna dama je stopila v prodajalno, da si kupi novo obleko. V tistem trenutku, ko je ona stopila v prodajalno, je obstal zunaj nek gospod, ki se je komodno sprehajal pred prodajalno, ogledoval izložbo, ter tupatam postal pred vratmi in gledal v prodajalno, prav kot bi čakal gospo. Dama v prodajalni je izbirala in izbrala dragoceno toaleta. Stopila je z denarjem h kasi, da bi plačala — a v tistem trenutku skoči čaka joči gospod v prodajalno in udari gospo za uho: »Nesrečnica! Ali ti nisem prepovedal te obleke kupiti?« ji potegne denar iz rok ter zbeži predno so navzoči zaznali, kaj je. Gospa pa je omedlela in trajalo je dokaj časa, predno se je zopet zavedla. Poslovodja pa ji je nato dejal: »Milostljiva, zelo obžalujemo ta dogodek, toda če Vaš soprog ne želi...« »Moj soprog?« se začudi gospa, »jaz ne poznam tega človeka; tat je.« In s solznimi očmi je nato prosila gospa, da so to takoj javili policiji. Pa od tatu ni duha ne sluha.

Falbovovo proročanje za mesec september. V prvih dneh bo mnogo deževalo skoro povsodi. Temperatura bo normalna. 7. september je kritičen termin druge vrste. Od 8. do 14. bo radi kritičnega termina še bolj deževalo. Temperatura bo v prvih dneh visoko nad normalno. Nevihit bo tedaj veliko. Nato bo šla temperatura nazaj in v zadnjih dneh bo padla pod normalno. Nevihit ne bo mnogo.

Kraljev pes Najljubši pes kralja Edwarda „Jock“ je poginil. Vsi angleški listi pišejo cele stvari o tem psu. Kralj mu na grobu postavi spomenik.

Ostanki Andree-jevega zrakoplova? „Petit Journal“ poroča iz New-Yorka, da so našli na bregu reke Makenzie v Kanadi ostanke Andree-jevega zrakoplova.

Bele jagode je vzgojil vrtnar Luther Burbank v Kaliforniji. Jagode so baje zelo izvrstne in kmalu pridejo v Evropo. Tej novi vrsti so nadeli Nemci ime „Eisberg“. Baje te jagode zelo dobro delujejo proti mrazu, velike so pa ravno tako kakor navadne jagode.

Srbski častnik dezertir. V Bazias je izstopil iz ladje nek srbski častnik, ki je prišel iz Gjurjevica. Ko je došel na obrežje,

je vrgel sabljo od sebe in zaupil: »Jaz sam svobodan! Živio kralj ogrski!« Oglašil se je pri žandarmeriji. Častnik je bil baje zelo mučen, ker se ni pridružil upornikom.

Ameriška gledališča v Evropi. V Londonu se nahaja ameriška gledališka družba. Kakor kak kralj je Mr. Charles Trohman, ki kontrolira v Londonu neki do šest največjih gledališč. Isto vrši v New-Yorku, kjer vzdržava nič manj kot štirinajst Talijanih hramov. Pa to še ni dosti. Na britskih otokih potuje do 40 njegovih gledaliških družb, ki od nedelje do nedelje predstavljajo po mestih Angleške, škotske in Irske. — Pa da se ne napreduje!

Zakaj je Schiel hotel postati katolik? Nasproti trditvam liberalnih listov se poroča iz verodostojnih virov, da se od katoliške strani v zadevi prestopa v katoliško cerkev ni prav nič pritiskalo na tega burškega junaka. Schiel je sam opetovano izrazil željo postati katolik ter izjavil, da pozna katoliško cerkev iz lastnih izkušenj ter da je že več let dvomil nad protestantizmom.

Opica v „modi.“ „Figaro“ pravi, da pride prihodnjo zimo tudi opica v modo, tako da bodo gospe in gospodične nosile opičje kožuhe. Tako bo opica letošnjo zimo nekaj najmodernejšega in najelegantnejšega. In tako bomo lahko zazrli v kratkem tudi po dve opici.....

Niagarskih slapov — ne bo več! Že šesti del vse vode Niagarskih slapov je porabljen za industrijske namene. A tudi ostalo vodo bodo kmalu porabili praktični Amerikanci, da jim bo gnala kolesa. In kakor se čuje, bodo tudi „Kanadski slap“ porabili za industrijo. Poleg tega hočejo po prekopi odpeljati vodo iz mnogo drugih jezer, tako da bo tekla voda v povsem druge smeri. Tako ne bo mnogo vode preostalo za slapove.

Nov sistem razpošiljanja prtljage. Dočim se je v Londonu in drugih vele-mestih težke kovčge in drugo prtljago vzdigovalo z različnimi pripravami, opravljajo sedaj to delo z električnimi stroji, imenovanimi „elevatori“. Treba je le blago pritrditi, pritisniti na napravo in prtljaga zleti na določeno mesto po nalašč v ta namen pripravljenem kolesu. Tako gre delo hitro izpod rok.

Ruski car na Stajerskem. Poroča se da se bo ruski car za časa svojega bivanja v Avstriji vdeležil cesarskih lovov na Stajerskem.

Nesreče v jamah. V že zapuščenem rovu v Lupenyban-u pri Devi je nastala pred nekaj dnevi eksplozija, ki je pogubila tri rudarje. — Iz Zoenovic se poroča o nesreči ki se je dogodila v ondotnem rudokopu. Pri kalavniku, v katerem se je peljalo v jamo osem rudarjev, so se potrgale vrvi. Skočili so sicer venjak, a so se vendar znatno poškodovali. Kalavnik pa je letel s tako silo proti dnu, da so bili tam nahajajoči delavci zelo hudo poškodovani. Devet jih je skoro smrtno ranjenih, ostali le nevarno.

Z vspehom »napumpana« brez brzojavnih žic Na ladiji »Campania« je nek popotnik sredi vožnje med Liverpoolom in New Yorkom brez brzojavnih žic »napumpal« svojo mater, ki se je na ladiji »Lucania« peljala iz New-Yorka v Liverpool, naj mu da deset funtov šterlingov, da bo mogel v New Yorku plačati ves dac. Ko sta bila oba parnika v brzojavni zvezi, je Robertson brzojavil svoji materi: »Plačaj blagajniku »Lucanie« deset funtov in ga prosi, naj pooblasti blagajnika »Campanie«, da iste plača meni.« Eno uro pozneje je blagajnik »Campanie« dobil od blagajnika »Lucanie« sledeči brzojav: »Henry Robertsonu plačaj 10 funtov. Denar dobil od njegove matere na krovu »Lucanie«.

Društva.

(V a b i l o k t o m b o l i), katero priredi podružnica c. kr. kmetijske družbe v Begunjah na vrtu gostilne gosp. V. Šturma v Poljčah, v nedeljo dne 30. avgusta 1903. Spored: Tombola. Prosta zabava. Začetek ob 4½ uri popoldne. Darila za tombolo se hvaležno sprejmo. K mnogobrojni udeležbi vabi najljubše odbor. — Čisti dohodek je namenjen za društvene potrebe.

(G a s i l n o d r u š t v o v P i r n i č a h p r i M e d v o d a h) priredi v nedeljo 6. septembra vrtno veselico na vrtu gostilne g. Jos. Cotiča v Medvodah. Vspored: I. Predstava: »Eno uro doktor.« Burka v 1. dej. 2. Koncert menگیške godbe. 3. Srečkanje. 4. Šaljiva pošta. 5. Prosta zabava. Začetek ob pol 4. uri popoldne. Vstopnina: sedeži I. vrste 1 K, II. vrste 80 vin., III. vrste 60 vin., stojišče 30 vin. Čisti dohodek je namenjen v poplačilo dolga na gasilnem orodju, zato se blagovoljni dobinki in preplačila naj-hvaležneje sprejemajo. V slučaju skrajno ne-ugodnega vremena se veselica preloži na praznik dne 8. septembra l. l.

Kolodvor v Budimpešti v ognju.

Ogreka korespondenčna pisarna javlja: Takoj po polnoči je v restavraciji južnega kolodvora nastal požar, katerega so gasilci lokalizirali, da se ni razširil na drugo kolodvorsko poslopje.

Pogrela je streha restavracijskega poslopja in tudi streha severnega dela kolodvora. Stiri ogajegasi so bili težko ranjeni. V veliki nevarnosti je bila zaloga petroleja. Vzrok požara je napaka v ogojišču.

Telefonska in brzojavna poročila.

Dunaj, 29. avgusta. Predsednik nemške ljudske stranke Kaiser danes zopet izjavlja, da stranka ni imela nič opraviti s Polonijem, s katerim so govorili le nekateri posamezni strankini člani. O vojaš. zadevah stranka ni dala nobenih obljub. Isto javlja tudi „Deutschnationale Korrespondenz“. Iz Budimpešte pa prihaja vest, da je Polonij nekemu poslancu dejal, da mu je nek poslanec nemške ljudske stranke pisal, da bi bila stranka pripravljena radi personalne unije sprožiti gibanje, nakar je Polonij odpotoval na Dunaj. Inicijativo je torej dala nemška ljudska stranka, ki je bila pripravljena dovoliti Madjarom madjarski armadni jezik. Vse drugo so prazni izgovori, ki le pričajo, da resnicoljubnost podpredsednika avstrijske zbornice Kaiserja ni velika.

Dunaj, 29. avgusta. Cesar je danes prišel na Dunaj.

Budimpešta, 29. avgusta. Košut je dejal, da bodo merodajni krogi morali odnehati, ker sicer ne bo miru.

Budimpešta, 29. avgusta. Grof Csaky predlaga, naj se za poskušnjo vpelje pri petih ogrskih polkih madjarski armadni jezik, nakar naj se po preteku petih let pred posebno komisijo poskusi pri vojaških vajah te polke skupno s petimi avstrijskimi polki. Vlada naj dalje vpelje obligatni pouk madjarsčine v ogrskih in avstrijskih zavodih. Avstrijski krogi bodo ta predlog odklonili.

Budimpešta, 29. avgusta. Ministerski predsednik grof Khuen se poda na Dunaj, kjer bo prisoten pri dvornem obedu na čast angleškega kralja.

Budimpešta, 29. avgusta. Vladni list „Magyar Nemzet“ poroča, da se vladar ne udeleži vojaških vaj, ne na Ogrskem, ne v Galiciji, in pride dne 4. septembra nazaj v Budimpešto, da poskuša rešiti krizo.

Budimpešta, 29. avgusta. V občini Gaglu je pogorel parni mlin. Zgorelo je 11 oseb, 3 delavci in 8 otrok.

Zagreb, 29. avgusta. Jurista Leitnerja so zopet aretirali. Dolže ga, da je bil povzročitelj zadnjih izgrediv v Zaprrešiču.

Zagreb, 29. avgusta. O izgrediv v Dolenji Batini se poroča, da so jih zakrivilo orožniki, ki so brez povoda aretirali kmeta Ivo Habano ter zahtevali, naj jim pove imena provzročiteljev zadnjih nemirov. Ker je izjavil, da nič ne ve, so ga orožniki tako trpinčili, da so mu prste na roki zlomili. Haban je omedlel. Orožniki so se zbili nasledkov in so Habana ustrelili ter trdili, da so bili od več kmetov napadeni. Še-le na to so nastali izgredivi kmetov. Orožniki so se branili in streljali ter ranili več kmetov.

Zagreb, 29. avgusta. List „Hrvatsko Pravo“ je dobil iz Zlatara brzojavno vest, da so našli glavnega agitatorja za Evgena Kumičića Antona sabljica umorjenega.

Zagreb, 29. avgusta. Po Hrvatskem se prirejajo zadušnice za padle žrtve v Zaprrešiču.

Osijek, 29. avgusta. V uredništvu „Narodne Obrane“ je bila hišna preiskava. Detektivi so vzeli seboj zaplenjene brošure Stjepana Radića „Uzničke napomene“.

Osek, 29. avgusta. Župan v Brodu Maras, ki je bil suspendiran od službe, je zopet nastavljen.

Praga, 29. avgusta. „Nar. Listi“ pravijo, da nikakor ne velja za Čehe geslo, naj se vse parlamentarne stranke združijo proti Ogrom okoli Körberja, ampak velja naj klic: „Proč s Körberjem!“ Körber je v svojem boju proti Szellu igral tako žalostno ulogo, da je Madjarom bilo vse dovoljeno.

Praga, 29. avgusta. Dr. Kramář piše delo o političnih vprašanjih, aktualnih za češki narod.

Praga, 29. avgusta. Uslužbenci tukajšnje cestne železnice nameravajo stavkati.

Budjevece, 29. avgusta. Prvi predelovalec tukajšnjega nemškega „Turnvereina“ Korn je aretiran radi številnih tatvin.

Skoplje, 29. avgusta. Tukajšnji turški vojni guverner je razdelil mej turško prebivalstvo 6000 pušk s potrebnim streljivom.

London, 29. avgusta. Vest o umoru ruskega konzula v Beirutu je prišla v svet vsled pomote v brzjavki.

London, 29. avgusta. Iz Amerike se poroča, da predsednik ameriških združenih držav Roosevelt pripravlja ultimatum za zboljšanje položaja kristijanov na Turškem.

London, 29. avgusta. V Avstraliji se vrše te dni volitve v zvezni parlament. Prvič se vdeležuje volitve nad 850.000 žensk, katerih volivni odbor zahteva enakost obeh spolov pred postavo, dostop do vseh uradnih mest, omejitev uživanja alkoholičnih pijač. Na dan volitve bodo vse gostilne zaprte.

London, 29. avgusta. Amerikanski konzul v Beirutu ni umorjen, pač pa se ga je poskušalo umoriti. Neznana oseba je ustrelila na konzula. Krogla je šla tik mimo konzula in ga ni zadela.

Listnica uredništva: Gosp. dr. R. Raabe, zdravnik v Kamniku, nam piše: „Dopis Kneippovo zdravilišče“ v Kamniku je bil pisan brez moje vednosti in volje.“ Potrjujemo, da nam g. dr. Raabe ni poslal dotičnega dopisa.

Uredništvo „Slovenca“

razpisuje službo sourednika in korektorja. Pismene ponudbe s pogoji na uredništvo „Slovenca“ do 1. septembra. 1095

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 306,2 m, srednji kračni tlak 736,0 mm

Čas opazovanja	Stanje barometra, v mm.	Temperatura po Celsiusu	Vetrovi.	Nebo	Padačina v 24 urah, v mm.
28. 9. zvečer	739,2	17,3	sl. sever	jasno	
29. 7. jutro	738,5	12,7	sl. svzh.	megla	0,0
2. popol.	734,1	26,6	brezveter.	jasno	

Srednja večerajšnja temperatura 17,2°, normale 17,4°.

Dunajska borza

dné 29. avgusta.

Skupni državni dolg v notah	100,10
Skupni državni dolg v srebru	100,—
Avstrijska zlata renta 4%	120,55
Avstrijska krona renta 4%	100,40
Avstrijska inv. renta 3 1/2%	92,15
Ogrska zlata renta 4%	119,10
Ogrska krona renta 4%	97,90
Ogrska inv. renta 3 1/2%	89,45
Avstro-ogrsko bančne delnice	15,79
Kreditne delnice	647,50
London vista	239,02
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. v	117,27
20 mark	23,48
20 frankov	19,06
Italijanski bankovci	95,15
C. kr. cekini	11,33

Poslano.

gospodu „Piki“, piscu članka v „Slovenskem Narodu“ iz Gor. Grada.

Podpisani naznanjam javnosti, da je dopisnik „Pika“ nesramen lažnjivec in obrekovalec, ker trdi, da so vsi gozdi v Črnicu posekani od posestnika knezoškofa. Istina je, da so gozdi g. knezoškofa še popolnoma celi z malo izjemo 1/3000 kar se pa ne more upoštevati. Pač pa so Štajarci mnogo posekali in morda so vsled tega nastale povodnji.

Josip Fajdiga, lesu tržec in kupec lesa na Črnicu.

„SLOVENE“

se prodaja doslej v naslednjih ljubljanskih tobakarnah:

- Blaž N., Dunajska cesta 12.
- Brus Maks, Pred skofijo 12
- Dolenc Helena, Južni kolodvor.
- Kališ Alojzij, Jurčičev trg 2.
- Kuštrin Agneza, na Bregu 6.
- Podboj Ivan, Sv. Petra cesta 101.
- Sušnik Josipina, Rimska cesta 24.
- Tenente Rudolf, Gradaška ulica 10
- Tonih Ivan, Florijanske ulice 1.
- Vrhovo Ivan, Sv. Petra cesta 52.

Poslano.

V številki 193. Vašega cenjenega lista z dné 22. t. m. 1903. priobčena je bila mej dnevnimi novicami pod zaglavjem „Znati je treba“ sledeča vest:

Z dežele: Agenture uporabljajo večkrat tudi nepoštena sredstva. Tako priobčujejo tudi, kdaj „njihovi“ parniki z izseljenci prihajajo čez morje v Novi-York. Nedavno je v naš kraj prišlo pismo: Dobili smo te'gram, da je parnik srečno došel v 6 1/2 dneh v Ameriko. — Čez nekaj tednov pa dobimo pismo iz Amerike, da so potniki z istim parnikom potovali 13 dni. — Čemu se ljudem poroča neresnica? —

Jaz podpisane kot oblastveno potrjeni zastopnik „Red-Star-Linie“ (črte rdeče zvezde) izjavljam, da se ta vest ne tiče moje črte, ki taci nepoštenih sredstev sploh ne uporablja in jih nikdar uporablja ni, in jih tudi ne bode. —

Da ne bi radi tacega vse obsoje vrednega postopanja trpel tudi ugled poštenih prekmorskih družb, prosim, da bi se vsi taki slučaji obelodanjali v javnih časnikih s polnim imenom prizadetih družb in njihovih zastopnikov, da se obvaruje naše v Ameriko potujoče rojake škode zamude in drugih sitnosti.

Na dan torej z imeni!

Ljubljana, dné 28. avg. 1903.

Karol Rebek, Oblastveno potrjeni zastopnik Red-Star-Linie. — Črte rdeče zvezde

Napise in slikanje grbov

obrtih in trgovskih znakov na steklo, les in kositar oskrbuje in umetno izvršuje v lastni delavnici tvrdka BRATA EBERL v Ljubljani Franciskan-ske ulice. 524 18 11—1

Vnanja naročila proti povzetju.

Zahvala.

1123 1—1

Za mnoge dokaze iskrenega sočutja ob boleznih kakor tudi pri pogrebu naše iskreno ljubljene, nepozabne soproge, matere, stare matere, tašče, sestre, tete, gospe

Amalije Naglas,

poroj. Vogl,

za mnoge krasne darovane vence, kakor tudi za častno in izrednoštevilno spremstvo drage pokojnice k zadnjemu počitku se čutimo dolžne izreči vsem ljubim sorodnikom, prijateljem in znancom najiskrenejšo in najtoplejšo zahvalo.

V Ljubljani, dné 28. avg. 1903.

Žalujejo ostali.

Službo postiljona

dobi takoj pošten in priden hlapec. — Kje, pove naše uredništvo. 1097 3 3

Na znanje.

Vsled pritiska nepoštenih konkurence imam v zalogi še precejšno množino belega in črnega istrijanca. Vino je pravo, naravno — tudi za svete maše porabno — pravga okusa. Oddaja se v posodi nad 56 litrov, (posodo je vposlati). Cena je v vsakem oziru pošteno nizka. 1118 1—1

Slavno občinstvo, preč. duhovščino, posebno one krčmarje, katerim je mar točiti naravno vino po nizki ceni, vabim prijazno v nakup.

Val. Krašovec, Pošta in postaja Št. Peter na Krasu.

Trgovina.

Prostori jako ugodni za že upeljano trgovino z mešanim blagom v večjem trgu na Kranjskem se oddajo. — Natančna pojasnila daje: „Gospodarska Zveza“ v Ljubljani. 1074 5—4

G. kr. tobačna glavna tovarna v Ljubljani dné 26. avgusta 1903.

Razglas.

C. kr. tobačna glavna tovarna v Ljubljani oddaja potom pismene konkurence sledeče odpadke in starine:

2.100 kg.	odpadkov iz raščevine	
450 "	domačega platna	
2.500 "	jute	
7.000 "	hodniškega platna	
900 "	vrvic in niti iz jute	
2.800 "	odpadkov vrvi	
75.000 "	rujave lesovine (odrezki)	
10.000 "	sivobebe	
600 "	odbitkov nečistega papirja za svačice	
8.300 "	finega belega papirja	
6.800 "	navadnega papirja	
8.250 "	starega litega železa, nezloženo	
7.300 "	sežganega litega železa, nezloženo	
6.000 "	raznega starega kovaškega železa, nezlož.	
370 "	stare mede, nezloženo	
420 "	stare železne ploščevine, nezloženo	
340 "	stare bakrene ploščevine iz starega bakra, nezloženo	
90 "	stare pocinjene železne ploščevine, nezloženo	
170 "	stare strešne ploščevine, nezloženo	
220 "	stare železne žice, nezloženo	
130 "	starega kovinskega iverja	zloženo v starih zabojih brutto za netto.
290 "	starega železnega iverja	
110 "	stare medene ploščevine, nezloženo	
280 "	stare cinkove	
270 "	svinčenih cevij, nezloženo 26 mm notranje odprtine	
50 "	starega gumija, zložena v enem zaboju brutto za netto	
890 "	trstja za košarstvo, nezloženo.	

Uporabljivi deli za prenosne naprave:

- 1 kos = 72 kg. viseči tečaj 800 mm širjava, 52 mm odprtina s kovinsko ploščo
- 9 kosov = 1060 " ležeči tečajev 475 mm visokih, 105 mm odprtina s kovinsko ploščo
- 1 kos = 53 " ležeči tečaj 430 mm visok, 52 mm odprtina s kovinsko ploščo
- 6 parov = 770 " stikalnic 75 mm notranja odprtina
- 3 pari = 420 " stikalnic 100 mm notranja odprtina
- 3 kosi = 280 " tečajev za glavno vrtilo z lito ponvo
- 1 par = 77 " kotalnih koles, les v železu 52 mm odprtina, 440 mm prerez
- 4 pari = 965 " 75 in 100 mm odprtina, 720 mm prerez
- 10 kosov = 330 " spodnjih plošč in
- 18 kosov = 380 " temeljnih vezij okroglih, dolgot 3-20 m, 33 mm prerez.

Pismene ponudbe, vsaka pola kolekovana z 1 K in s priloženo pobotnico o 10% varščini, vloženi pri kateri si bode c. kr. blagajni, in z napisom: „Ponudba za odkup odbirkov in odpadkov in uporabljivih delov za prenosne naprave“ naj se dostavijo najkasneje do

dné 15. septembra 1903.

12 ure dopoldne c. kr. tobačni glavni tovarni v Ljubljani.

Odkupne cene bodisi za razne vrste, ali pa skupno za vse našete odbirke in starine napravijo naj se s številkami in črkami za 1 metarski slot naštega blaga posebej in za ločo c. kr. tobačne glavne tovarne v Ljubljani.

Izključene in nedopustljive so takoimenovane konkretne ponudbe odjemanja.

Kupcu se oddaja samo razpisana množina, ne pa tudi ona, ki se je med tem časom na novo nabrala.

Ponudnik se zaveže v slučaju, ako se mu na dražbi blago prisodi, da najkasneje v teku treh (3) tednov po sprejetem obvestilu plača in odpravi blago iz tovarne.

V slučaju, da ponudnik ne izpolni te zaveze, zapade vložena varščina, vzlic temu pa se c. kr. erar ne odpove pravici, ki mu pristoji vsled odloka dvorne komore z dne 12. avgusta 1825 in po § 908 a b d. z.

Odbirki starine in deli za prenosne naprave so vsakemu vsak dan na ogled, poznejši ugovori, ko se je blago kupilo, ne veljajo in se nanje ne ozira.

Ponudniki so vezani s svojo ponudbo toliko časa, da odloči o ponudbah c. kr. glavno ravnateljstvo tobačne uprave na Dunaju.

Pobotnice o 10% varščini, vloženi pri kaki c. kr. blagajni, vrnejo se ponudnikom po konečni odločitvi c. kr. ravnateljstva na Dunaju.

Nedoločne in prepozno vložene ponudbe se ne upoštevajo.

Dobro ohranjeno

možko kolo

se prodaja po jako nizki ceni.

Poizve se na Sv. Petra cesti št. 101 v pritličju. 1121 3—1

Lekarna pri „Angelu varhu“

J. R. Hočevar-ja 1106 3—1

na Vrhniki.

Zaloga vedno svežih in pristnih zdravil. Razne domače in tuje specialitete. Raznovrstna zdravila za živino. Pošiljatev zdravil tudi po pošti.

Prečistiti duhovščini in cerkvenim predstojništvom uljudno naznanjam, da imam zelo veliko zalogo cerkvenih posod in orodij.

Zaradi pomanjkanja prostora prodam prav zelo po ceni več lepih lestencev, svetilnic, kelihov itd.

Prosim prečistite gospoda župnika, naj si blagovoljno ogledati.

Naročena dela se izvrše pravilno in dobro v najkrajšem času. — Slavnemu občinstvu pa priporočam lepa in praktična svetila za električno luč.

Priporočam s spoštovanjem

Leopold Fratrič, pasar Ljubljana, sv. Petra cesta št. 27.

Tesarji

se vsprejemajo pri Kranjski stavbeni družbi v Ljubljani. 1107 4—4

Pekovskega vajenca

išče večja ljubljanska pekarna. — Natančneje se poizve na Sv. Petra cesti št. 48. 1096 3—3

Učenec

14 do 15 let, star, zdrav in krepak, poštenih starišev, se sprejme takoj v trgovino z mešanim blagom na deželi. 1063 4—4

Kje, pove upravništvo „Slovenca“.

Sprejmejo se

dijaki

z dobre hiše na hrano in stanovanje, ker so z vsem preskrbljeni. 1124 3—1

Za jesensko dobo

bogato sortirana zaloga krasnih novosti v oblekah za gospode, gospe in otroke, velika izbira primernih predmetov za

šolsko mladino,

najfinejše sportne suknje in površnike za častito duhovščino po najnižjih cenah.

Naročila po meri se najhitreje in najfineje izvršujejo na Dunaju.

Angleško in francosko blago za naročila po meri v zalogi vedno v ogromni izbiri

Angleško skladišče Kapamacsija & Bondij

Ljubljana, Mestni trg št. 5.

O. BERNATOVIC, postovodja.

Marija Sattner,

Ljubljana, Dunajska cesta št. 19, II. stop., II. nadstr. (Medijatova hiša),

se priporoča prečastiti duhovščini za

izdelovanje cerkvenih paramentov.

Izdeluje cele ornate, kazule v vseh liturgičnih barvah, pluvijale, obhajilne burze, stole in vse za službo božjo potrebne stvari, priproste in najfineje, kakor se glasi naročilo, v svilnatem in zlatem vezenju. — Izdeluje tudi bandero in baldahine ter izvršuje vsakovrstno cerkveno perilo iz pristnega platna. Vporablja samo dobro blago, cene po možnosti nizke, zagotavlja trpežno, vestno delo in hitro postrežbo. Prenovljenje starih paramentov tudi rado-voljno prevzame. 918 26-27

Sl. 9018

Razpis.

1119 2-1

Na kranjski kmetijski šoli na Grmu pri Novem mestu z dveletnim slovenskim poukom je oddati

šest deželnih ustanov

za prihodnje šolsko leto 1903/4, ki se prične

dné 3. novembra 1903.

Pravico do teh ustanov imajo sinovi kranjskih kmetovalcev in vinogradnikov, ki so vsaj 16 let stari, čvrstega zdravja ter so z dobrim uspehom dovršili ljudsko šolo. Prednost gre takim mladeničem, ki ostanejo po dovršeni šoli gotovo na svojem domu in se bodo pečali s kmetijstvom, vinarstvom in sadjarstvom.

Učenci z ustanovami imajo brezplačno hrano, stanovanje in pouk v šolskem zavodu; za obleko, živотно perilo, obuvale ter šolske potrebščine pa si morajo sami skrbeti. V šolo se sprejemajo tudi plačujoči in zunanji učenci.

Plačujoči učenci plačujejo za hrano po 60 h na dan in po 40 K šolnine na leto ter stanujejo in se učé brezplačno v zavodu. Za vse druge potrebščine si morajo sami skrbeti.

Zunanji učenci (eksternisti) stanujejo zunaj zavoda in plačujejo po 40 K šolnine na leto.

Hrano je plačevati naprej v mesečnih obrokih, šolnino pa v dveh letnih obrokih in tudi naprej.

Prošnje, svojeručno pisane in kolkovane s kolkom 1 K, je poslati do 15. sept. tl. vodstvu Kranjske kmetijske šole na Grmu pri Novem mestu.

Vsaki prošnji je priložiti rojstni list, izpričevalo o dovršeni ljudski ali kaki višji šoli, zdravniško potrdilo o trdnem zdravju in izpričevalo županstva in župnega urada o lepem nravnem vedenju prosilca.

Prošnji za sprejem proti plačilu je pridejati obvezno pismo (reverz) starišev, oziroma varuha zaradi vzdrževanja učenca.

Vsak prosilec mora delati sprejemno izkušnjo iz slovenskega jezika in priprostega računstva. Od uspeha te izkušnje je odvisen sprejem v šolo.

Učenci, ki Grmsko šolo dovršé z dobrim uspehom, imajo pri vojaščini pogojno pravico do le dveletne prezentne službe. Ako namreč zadosté svojim vojaškim dolžnostim prvi dve leti brez graje ter dokažejo, da bodo po izstopu iz prezentne službe kmetovali na svojem ali na svojih starišev domu, smejo na podstavi odredbe visokega c. kr. vojnega ministerstva z dné 22. julija l. 1895. šte. 4643, prositi proti koncu drugega vojaškega leta, da se jim odpusti tretje leto.

Kdaj bo delati sprejemno izkušnjo na Grmu, naznani vodstvo vsakemu prosilcu posebej.

Od deželnega odbora kranjskega

v Ljubljani dne 25. avgusta 1903.

Služba opravnika

1125 1-1

se odda pri gospodarstvu deželne kranjske kmetijske šole na Grmu pri Novem mestu. Plača znaša 900 kron na leto, namestek za kurjavo 40 K. S to službo je spojen tudi deputat 1 litra mleka in 1 litra pijače na dan ter užitek prostega stanovanja, proste svečave (petroleja) in malega zelenjadnega vrta.

Prosilci naj vložé svoje z originalnimi spričali podprte prošnje do

10. septembra t. l.

pri podpisnem vodstvu. V prošnjah navesti je tudi, ali je prosilec oženjen ali ne, ter kolika da mu je v prvem slučaju obitelj. Kdor ni kake kmetiške šole z dobrim uspehom dovršil, ter se po dovršeni šoli s poljedelstvom in živinarstvom v izdatni meri nič bavil, naj za to službo ne prosi. Nastop službe s 1. oktobrom t. l.

Vodstvo kranjske kmetijske šole na Grmu,

dné 27. avgusta 1903.

Nič več telesnega zaprtja, ako se vživa

Zaloga: Dunaj, XVIII., Ladenburggasse 46. Prospekt brezplačno. — Pošiljatev za poskušnjo: 12 kosov franko 3 K po povzetju. 72 52-29

Huss-ova pogača.

Prva kranjska mizarska zadruga

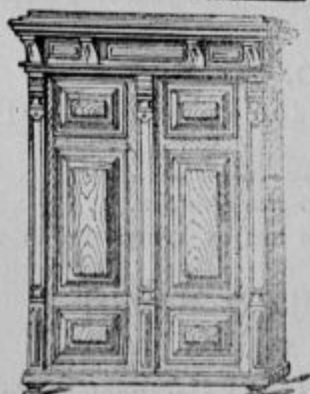
42 33

v Šent Vidu nad Ljubljano

se priporoča sl. občinstvu v naročitev raznovrstne temne in likane sobne oprave iz suhega lesa, solidno izgotovljene, po lastnih in predloženih vzorcih.

Velika zaloga raznovrstne izdelane oprave za salone, spalne in jedilne sobe je na izbero cenjenim naročnikom v lastnem skladišču tik kolodvora v Vižmarjih. — V prav obilno naročitev se priporoča

Jos. Arhar, načelnik.

„ANDROPOGON“

(Iznajditelj P. Herrmann, Zgornja Poljskava)

Je najboljša, vsa pričakovanja prekašajoča sredstvo za rast las, katero ni nikako sleparstvo ampak skozi leta z nenavadnimi uspehi izkušena in zjamčeno neškodljiva tekočina, ki zabrani izpadanje las in odstrani prahaje. Značilno je, da se pri pravilni rabi že čez 4 do 5 tednov opazi močna rast las, kakor tudi brade, in imajo novo zrasli lasje pri osivelih zopet svojo nekdanjo naravno brado. Mnogoštevilna priznanja. Cena steklenice 3 krone. Dobi se v vseh mestih in večjih krajih dežele.

Glavna zaloga in razpošiljatev v Ljubljani

pri gospodu 274 (56)

Vaso Petričič-u.

V zalogi imajo tudi gg. E. Mahr in U. pl. Trnkóczy, Anfon Kanc v Ljubljani, A. Rant v Kranji, in lekarna „Pri angelju“ v Novem mestu.

Preprodajalci popust.

567 26-18

Med. dr. Jos. Traub-a želodčni prašek

Gastricin

zdravniško poskušen in potrjen.

Na tisoče ljudi se mora zaradi raznih bolezni v želodcu in črevah držati stroge zmernosti v jedi in pijači, kar jim greni življenje. Kdor rabi dr. Jos. Trauba želodčni prašek **Gastricin**, njemu taka dijeta kmalu postane brezpotrebna. Bolniki, kateri se želé utrditi po obilnejši rabi hrane, to po Gastricinu popolnoma dosežejo. Gastricin takoj pokaže učinek pri zgagi, pehanju, napenjanju, pri bolečinah v želodcu, pri krčih, bljuvanju, glavobolu usled prebavljanja; ako se pa rabi dalje časa, odstranja tudi zastarane bolezni v želodcu in črevah, kakor nobeno drugo sredstvo. — **Gastricin** ni čistilo, a vendar vrejuje telesno potrebo. Več povedó prospekti. — Gg. zdravnikom pošiljamo poskušnje.

V Ljubljani je naprodaj pri M. Mardetschláger-ja lekarni pri orlu in drugje.

Glavna zaloga je v lekarni Salvafor v Požunu.

Na debelo po medicinskih drožerijah.

Velika škatla 3 K, mala škatla 2 K, franko 20 in rekomand. 45 h več,

Domača umetalna steklarija

Avg. Agnola v Ljubljani, Dunajska cesta 9, poleg „Figovca“

se priporoča prečast. duhovščini in cerkvenim predstojništvom v naročila za izdelovanje

cerkvenih oken in vrat, vdelanih s katedralnim steklom ali s svincem obrobljenim belim ali barvenim steklom,

s steklom z umetno slikarijo

strokovnjaško dobro, zjamčeno in trpežno izvršeno v lastni delavnici, od najpriprostejšega do najfinjšega št. 50/z.

Spričalo,

s katerim podpisani potrjuje, da je velečislana **tvrdka za stavbeno in umetno steklarstvo AVGUŠT AGNOLA v Ljubljani**, v polnem in lepem soglasju z gotoko arhitekturo, izvršila prav pohvalno steklarska dela v novi župni in dekanjski cerkvi v Šmartnem pri Litiji.

Okenj 32, v raznovrstnih gotških oblikah, slikanih umetno na steklo v okusnih okrasnih strogo po gotških pravilih, v barvah nežno-svitlih in ne vpjiočih — svedoč jasno, da smo vdobili Slovenci v gosp. Avg. Agnola tudi v tej stroki spretnega, domačega umetnika, kateremu z mirno vestjo zapupamo slična dela.

V prepričanju po ostalih ofertah za to delo, se vestno zatrjuje, da so cene gosp. Avg. Agnola prav zmerne. Priporoča se kar najtopleje vsem, posebno pa onim cerkvenim predstojnikom, kateri razpolagajo sicer z malimi sredstvi, pa bi oskrbeli radi svojim cerkvam kaj lepega.

Župni urad v Šmartnem pri Litiji dne 9. februarja 1901.

Ivan Lavrenčič, župnik in dekan.

Okvirja tudi slike in podobe, prenavlja in popravlja stare predmete.

Prevzema tudi vsa stavbilska steklarska dela ter priporoča svojo izborno zalogo vsakovrstnega steklarskega blaga.

927 52-6

Kmetiška posojilnica ljubljanske okolice,

registrovana zadruga z neomejeno zavezo,

v Ljubljani, Marije Terezije cesta hiš. št. 1,

v Knezovi hiši,

obrestuje hranilne vloge po

110 95-78

4¹/₂ odstotka

brez odbitka rentnega davka, katerega posojilnica sama za vložnike plačuje.

Uradne ure, razun nedelj in praznikov, vsaki dan od 8. do 12. ure dopoldne.

Poštnega hranilničnega urada št. 828.406,

Telefon šte. 57.

Angeljnovi milo Marzeljsko (belo) milo

z znamko

449 104-44

sta najbolj koristni
Štedilni mili
za hišno rabo.
Dobivate jih po specerijskih štacunah!

Pavel Seemann
izdelovatelj mila
in čebelno-voščenih sveč
v Ljubljani.

„Katoliška bukvarna“

v Ljubljani

priloga:

Življenje Jezusa Kristusa

francoski spisal **O. Didon**, poslovenil **P. Bo-**
hinjeo, izdal **dr. Anton Jeglič**, knez in
škof ljubljanski.

Prvi zvezek, stran 1 do 372, broš. 1 K 50 h,
elegant. v platno vezan 2 » 50 »
Drugi zvezek, stran 373 do 820, broš. 1 » 50 »
elegant. v platno vezan 2 » 50 »
Tretji zvezek: stran 821 do 1049, broš. 1 » 20 »
elegant. v platno vezan 2 » 20 »

To krasno knjigo priporočamo zlasti bolj
omikanim Slovincem.

Tovarna pečij in raznih prstenih izdelkov

Alojzij Večaj

Ljubljana, Trnovo, Opekarska
cesta, Veliki stradan št. 9

priporoča slav. občinstvu in pred.
duhovščini svojo veliko zalogo
barvanih prstenih

pečij in štedilnih ognjišč

kot: rujavih, zelenih, belih, modrih,
sivih, rumenih itd., kar najbolj trpe-
ljivih in po modernih modelih izde-
lanih. Cene nizke. 36 52-35

Lasni izdelek.
Ceniki franco in brezplačno.

Vinarsko in sadjarsko društvo za Brdo v Gorici

priporoča gospodom krčmarjem in zasebni-
kom pravo, pristao

Brisko vino

po prav zmernih cenah.

Razpošilja se v sodčkih od 56 litrov
višje ter na željo tudi vzorci.

Ob enem priporočamo ljubiteljem sadja
tudi razno sadje. 1101 8-2

Sedež društva je:

Gorica, ulica Barzellini št. 20.

Šunka s kožo 1 gld., brez kože 95 kr., brez
kosti s kožo 1 gld. 10 kr., plečeta brez kosti 90 kr.,
suho meso 78 kr., slanina 82 kr., prešičevi jeziki
1 gld., goveji 1 gld. 20 kr., glavina brez kosti
45 kr., dunajske salame 80 kr., prave boljše
1 gld., iz šunka 1 gld. 20 kr., ogrske 1 gld. 70 kr.
Velika klobasa ena 2 » kr. 813 10-6

Pošilja le dobro pošteno blago od 5 kg naprej
proti povzetju

Janko Ev. Sirc
v Kranju.

Perje za postelje in puh

priporoča po najnižjih cenah

571 34 **F. HITI,**

Pred škofijo šte. 20.

Zunanja naročila se točno izvršujejo.

796 100-24

Zahtevajte

brezplačno in franko
moj ilustrirani cenik z več
ko 600 podobami

ur, zlatega in sre-
brnega blaga
in godbenih reči
HANNS KONRAD

tovarna za ure in izvozna trgovina
Most št. 234, Češko.

Nik.-rem. ura gl. 2.50
8.-, 3.50. Za vsako
uro 3 leta. piem. jam.

Ustanovljeno l. 1832.

Priznано najboljšę

oljnate barve

zmlete s stroji najnovejše sestave, prekašajo vsako konkurenco po finosti,
ki omogočajo z jako majhno množino pobarvati veliko površino, razpošilja
po nizkih cenah

Adolf Hauptmann v Ljubljani

tovarna oljnatih barv, firneža, laka in steklarskega kleja.

176 28

Električni obrat

Ilustrovani ceniki se dobę brezplačno.

Razglas.

1100 2-2

V konkurzno maso mlekarske zadrüge v Črnem vrhu spadajoča
mlekarska priprava se bode

dné 3. septembra t. l.

od 10. ure dopoldne naprej v zadrúžnih prostorih v Črnem vrhu
razprodajalo po javni dražbi.

Kar bi se na dražbi ne prodalo, proda potem upravnik konkurzne mase pod roko.
Mlekarna, ki je obstala komaj dve l. ti oprimljena je z najnovejšimi potrebščinami
za ročno in parno delo ter se zlasti nove mlekarnice, ki še n. majo oprave, in starejšo, ki
kočejo svojo opravo popolniti in namesto ročne uporabljati parno gonilno moč, opozarjajo
na to zelo ugodno prilóžnost, nabaviti si po ceni lepo opravo.

Inventar in c. nilni zapisnik je na prepled pri upravniku konkurzne mase, ki daje
tudi vsa potrebne pojasnile.

Upravnik konkurzne mase:

Dr. Fran Horvat,
c. kr. notar v Idriji.

Nove zboljšane gramofone

z glasovno-, ročno- in varstveno
omarico, zelo priubena med
duhovščino, po društvih in med
zasebniki.

Gramofon
avtomate

za gostilne zelo pridobitne
prodajam tudi na obroke.

Imam veliko zalogo, najnovejše plošče, katere zamenjujem za stare.
Vnanja naročila se rešujejo z obratno pošto.

1079 50-3

Rudolf Weber, urar
v Ljubljani, stari trg 16.

Razglas.

1094 3-2

Vs'ed sklepa kranjske hranilnice se dovoli petim eksternim učencem brezplačen
pouk na ljubljanski trgovski in vzgojevalni šoli za šolsko leto 1904 s potrebnimi
učnimi pripomočki vred

Prošilci, ki morajo dop. liniti 14. leto, naj vložijo tu s m. svoje prošnje, podprte z naci-
jonom, ubožnim listom ter izpričevalom o dovršenem 3. razredu realke, gimnazije ali
meščanske šole s pohvalnim redom iz pravosti in vsaj s povoljnim redom iz ostalih
učnih predmetov vsaj do 16. septembra, da se potem vse došle prošnje v odobrenje
predložijo slavnemu ravnateljstvu kranjske hranilnice.

Ljubljana, dné 24. avgusta 1903.

Ravnateljstvo trgovske šole.

Artur Mahr,

imejitelj zlatega zaslužnega križca s krono.

Vozni red

avstrijskih državnih železníc,
veljaven od 30. maja 1903.

Prihajalni in odhajalni čas označen je v sred-
njeevropskem času. Srednjeevropski čas je kraj-
nemu času v Ljubljani za 2 minuti naprej.

Odhod iz Ljubljane (juž. kol.)

Ob 12. uri 24 min. po noči osebni vlak v Trbiž,
Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno; čez Selz-
thal v Aussee, Ischl, Gmunden, Solnograd, Lend-
Gastein, Zell ob jezeru, Inomost, Bregenc, Curih,
Genovo, Pariz; čez Klein-Reifling v Steyr, Linz,
na Dunaj via Amstetten.

Ob 5. uri zjutraj v Trbiž (ob nedeljah in praz-
nikih do 15. septembra).

Ob 7. uri 5 min. zjutraj osebni vlak v Trbiž,
Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno,
Dunaj; čez Selzthal v Solnograd; čez Klein-Rei-
fling v Steyr, Linz, Budejevice, Plzenj, Marijine
vari, Heh, Francove vari, Karlove vari, Prago,
Lipsko.

Ob 7. uri 17 min. zjutraj mešani vlak v Kočevje
in v Novo mesto.

Ob 11. uri 51 min. dopoldne osebni vlak v
Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Ljubno, Selz-
thal, Dunaj.

Ob 1. uri 5 min. popoldne mešani vlak v
Kočevje in v Novo Mesto.

Ob 1. uri 40 min. popoldne v Lesce-Bled (le
ob nedeljah in praznikih od 31. maja).

Ob 3. uri 56 min. popoldne osebni vlak v Trbiž,
Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno; čez Selz-
thal v Solnograd, Lend-Gastein, Zell ob jezeru-
Inomost, Bregenc, Curih, Genovo, Pariz; čez Klein-
Reifling v Steyr, Linz, Budejevice, Plzenj, Mari-
jine vare, Heh, Francove vare, Karlove vare-
Prago, Lipsko, Dunaj via Amstetten.

Ob 7. uri 8 min. zvečer mešani vlak v Ko-
čevje in v Novo Mesto.

Ob 10. uri zvečer v Trbiž, Beljak.

Prihod v Ljubljano (juž. kol.)

Ob 3. uri 25 min. zjutraj osebni vlak z Dunaja
via Amstetten, Solnograda, Linca, Steyra, Gmun-
dena, Ischla, Aussee, Pariza Geneve, Curiha,
Bregenca, Inomosta, Zella ob jezeru, Ljubnega,
Celovca, Beljaka, Franzensfeste.

Ob 7. uri 12 minut zjutraj iz Beljaka.

Ob 8. uri 44 min. zjutraj mešani vlak iz Ko-
čevja in Novega Mesta.

Ob 11. uri 16 min. dopoldne osebni vlak z
Dunaja via Amstetten, Karlovih varov, Heba,
Marijinih varov, Plznja, Budejevic, Solnograda,
Linca, Steyra, Pariza, Geneve, Curiha, Bregenca,
Inomosta, Zella ob jezeru, Lend-Gasteina, Ljub-
nega, Celovca, Linca Pontabla.

Ob 2. uri 32 min. popoldne mešani vlak iz
Kočevja in Novega Mesta.

Ob 4. uri 44 min. popoldne osebni vlak z Du-
naja, Ljubnega, Selzthala, Beljaka, Celovca, Fran-
zensfeste, Pontabla.

Ob 8. uri 35 min. zvečer mešani vlak iz Ko-
čevja in Novega Mesta.

Ob 8. uri 38 min. zvečer iz Lesce-Bleda (le ob
nedeljah in praznikih od 31. maja).

Ob 8. uri 51 min. zvečer osebni vlak z Dunaja
via Amstetten in Ljubno, iz Lipskega, Prago,
Francovih varov, Karlovih varov, Heba, Marijinih
varov, Plznja, Budejevic, Linca, Steyra, Solno-
grada, Beljaka, Celovca, Pontabla.

Ob 10. uri 43 min. po noči iz Trbiža (ob ne-
deljah in praznikih do 15. septembra).

Odhod iz Ljubljane (drž. kol.)

Ob 7. uri 28 min. zjutraj v Kamnik.

" 2. " 05 " popoldne " "

" 7. " 10 " zvečer " "

" 10. " 45 " ponoči " "

(ta vlak le ob nedeljah in praznikih).

Prihod v Ljubljano (drž. kol.)

Ob 6. uri 49 min. zjutraj iz Kamnika

" 11. " 06 " dopoldne " "

" 6. " 10 " zvečer " "

" 9. " 55 " ponoči " "

(ta vlak le ob nedeljah in praznikih).

Lokalna železnica Ljubljana-Vrhnika.

Odhod: Prihod:

Ob 7:29 zjutraj Ob 6:34 zjutraj

" 2:13 popoldne " 12:29 popoldne

" 8:15 zvečer " 6:59 zvečer.

Dobri zidarji

se sprejmejo takoj v delo.

Vpraša naj se v pisarni **F. Supan-**
čič-a, Rimska cesta šte. 20, ali pa pri
stavbi mestne hranilnice v Pre-
šernovih ulicah.

1108 2-2

Naročajte izborno ljubljansko delniško pivo

706 104-29

iz pivovarne v Žalcu in Laškem trgu.

Naročila sprejema centralna pisarna v Ljubljani, Sodne ulice 4.

PRIHRANJEVATI

in vendar dobro kuhati more vsaka skrbna gospodinja z

Maggi - jevo preizkušeno dobro in odlikovano **južno zabélo**

kažti malo kapljic — pripravljeni jedi priliti, z adostuje, da slabi juhi, omaki, zelenju itd. takoj podeli čvrst, prijeten okus.

909

Na prodaj je v vseh trgovinah kolonijalnega blaga delikates in dišav v steklenicah od 50 h više (dolito v izpraznjeno steklenico od 40 h dalje.)

ANTON PRESKER

1357 45

krojač v Ljubljani,
Sv. Petra cesta št. 18

se priporoča preč. duhovščini
v izdelovanje vsakovrstne

duhovniške obleke

iz trpežnega in solidnega blaga
po nizkih cenah.

Opozarja na veliko svojo
zalogo

== izgotovljene obleke

posebno na haveloke v naj-
večji izbiri po najnižjih cenah

Dobavitelj uniform avstrijskega društva železniških uradnikov

Her se bodo kmalu pričele šole,
primporoča se za

dva dijaka - razrednika

in jih sprejemem v stanovanje in hrano
== po nizki ceni. ==

Hje, pove iz prijaznosti uredništvo
„Slovenca“.

1090 3-8

J. SOKLIČ

v Ljubljani, Pod Trančo 1

priporoča prečastiti duhovščini in slavnemu
občinstvu v mestih in na deželi izboru
svojo zalogo

**cilindrov, mehkih in
trdih klobukov, turist-
skih klobukov, čepic.**

po raznovrstnosti blaga primerno nizkih cenah.

Tovarniška zaloga

lodnatih klobukov

c. kr. dvornih založnikov A. J. Pichler
v Gradci. 273 12-20

Jako važno za vsacega kolesarja.

Predno se kateri
nameniti kupiti
kolo, naj ne po-
zabi si ogledati ali
vsaj naročiti cenik
pravih

Puch koles
katerih zastopništvo ima gospod
FRANC ČUDEN
v Ljubljani.

Isti priporoča posebno kolo s prostim
tekem z zavoro v zadnjem kolesu, (Freilauf mit
Hinterradbremse.)

Za vsako Puch kolo se jamči dve leti.
V zalogi nahajajo se še razni modeli različnih tovarn
od gl. 75— dalje.

Ceniki zastoj in poštnine prosto. 550 19

Jako važno za vsacega kolesarja.

Podpisana ima v zalogi najraznovrstnejše trpežno, krasno
blago za bandera, baldahine, raznobarvne
plašče, kazule, pluviale, dalmatike, ve-
lume, albe, koretelje, prte itd.

sploh vse, kar se rabi v cerkvi pri službi božji. — Prevzema
tudi vzenje, prenovljenje stare obleke in vsa popra-
vila. — Izdeluje ročno in pošteno po najnižji ceni
bandera in vse druge obleke.

Priestite gospode prosim, da se blagovolé pri naročilih
ozirajo na domačo trdko ter ne uvažujejo tujih tvrdk, dru-
štev in potujočih agentov.

Zagotavlja hitro in najpoštenejšo postrežbo in najnižjo
ceno, zatrjuje, da bode hvaležna tudi za najmanjše naročilo.

Najodličnejšim spoštovanjem se priporoča 780 52-12

Ana Hofbauer,
Imejteljica zaloge cerkvene obleke, orodja in posode
v Ljubljani, Wolfve ulice 4.

G. PICCOLI
lekarnar v Ljubljani
dvorni dobavitelj Nj. Sve-
tosti papeža

priporoča naslednje izdelke svo-
jega kemično farmacevtskega
laboratorija, ki se izgotavljajo
kot sicer vsi drugi medikamenti z naj-
večjo skrbnostjo in snaznostjo.

Piccolijeva želodčna tinktura krepi
želodec, vzbuja veselje do jedi, pospe-
šuje prebavo in odprtje ter je posebno
učinkujoča pri zaprtju. 1 steklenica 20 vin.

Piccolijevo železno vino se uporablja
primarno krvnih, nervoznih in slabotnih
osebah z najboljšim vspehom. Polliterska
steklenica 2 K.

Piccolijevi sirupi iz malin ali tama-
rinde dajo z vodo pomešani izvrstno in
zdravo pijačo. Kilogramska steklenica, pa-
steurizovana K 1.30.

**Zunanja naročila po poš-
nem povzetju.** 708 (50-28)

P. n. odjemalci si lahko ogledajo
naš znameniti laboratorij

GISSHÜBLER
naravno
alkalična kislina

je
najboljša mizna in osvežu-
joča pijača, 38 22

katera je preskušena pri
kašlju, vratnih boleznih, želod-
čnem in mehurnem kataru.

Izvirek: **Giesshübl Sauerbrunn,**
želez. postaja, zdravilno kopališče pri Karlovih varih
Prospekti zastoj in franko

V Ljubljani se dobiva v vseh lekarnah, večjih
specerijskih prodajalnicah in trgovinah z jestvinami in
vinom.

Zaloga pri Mihael Kastner-ju in Peter Lassnik-u
v Ljubljani.

Stanje vlog 31. dec. 1902:
čez 9 milijonov kron.

**Najboljša in najsigurnejša
prilika za štedenje!**

Denarni promet v letu 1902:
čez 32 milijonov kron.

Preje: Gradišče št. 1,

LJUDSKA POSOJILNICA

sedaj: Kongresni trg št. 2, I. nadstropje

sprejema hranilne vloge vsak delavnik od
8. ure zjutraj do 1. ure popoldan ter jih
obrestuje po

4 $\frac{1}{2}$ %

brez kakega odbitka, tako, da sprejme
vložnik od vsacih vloženih 100 K čistih
4 K 50 h na leto.

Stanje vlog 31. decembra 1902: 9,501.351 K 52 h. Denarni promet v l. 1902: 32,596.882 K 65 h.
HRANILNE KNJIŽICE se sprejemajo kot gotov denar, ne da bi se obrestovanje kaj prekinilo. — Za nalaganje po pošti so poštno-
hranilnične položnice na razpolago.

V Ljubljani, dné 1. januarija 1903.

Dr. Ivan Šusteršič,
predsednik.

Odborniki:

Josip Šiška, knezoškofjski kancelar,
podpredsednik.

Anton Belec, posestnik, podjetnik in trgovec v Št. Vidu nad Ljubljano. — Josip Jarc, veleposestnik v Medvodah. — Dr. Andrej
Karlin, stolni kanonik v Ljubljani. — Karol Kauschegg, veleposestnik v Ljubljani. — Matija Kolar, župnik pri D. M. v Polju. —
Ivan Kregar, svet. trg. in obrt. zbornice v Ljubljani. — Frančišek Leskovic, zasebnik in blagajnik „Ljud. pos.“ — Karol Pollak,
tovarnar in posest. v Ljubljani. — Gregor Šlibar, župnik na Rudniku. — Dr. Aleš Ušeničnik, profesor bogoslovja v Ljubljani.

Nakup in prodaja
vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd.
Kavarovanja za zgube pri šrebanjih, pri izrebanju najmanj-
šega dobitka. — Promese za vsako šrebanje.
Kulturna izvršitev naročil na borzi.

Menjarična delniška družba
„MERCUR“
I. Wolfzeile 10 in 13, Dunaj, I., Strebelgasse 2.

Pojasnili v vseh gospodarskih in finančnih
stvarah, potem o kursnih vrednostih vseh spekulacijskih
vrednostnih papirjev in vestni nasveti za dosego kolikor
je mogoče visokega obrestovanja pri popolni varnosti naloženih
glavnih. 134 238